

Københavns Kommune

Undersøgelse af Københavnermodellen for integration

juni, 2005

Kvalitativ undersøgelse

Alle rettigheder tilhører MEGAFON. Materialet må kun anvendes af **Københavns Kommune og deres rådgivere**. Materialet må kun videregives til tredje part med angivelse af analysefirmaet MEGAFON som kilde

MEGAFON

Research - Analyse - Rådgivning

Alhambravej 12, 1826 Frederiksberg C, Tlf.:+45 77 41 41 41 , Fax:+45 77 41 41 77, E-mail: Megafon@megafon.dk

Indholdsfortegnelse

1. Om undersøgelsen	2
1.1. Baggrunden for undersøgelsen.....	2
1.2. Formål med undersøgelsen.....	2
1.3. Metode og teknik.....	2
1.4. Sample.....	5
1.5. Den praktiske gennemførelse af interviewene	5
2. Overordnede konklusioner.....	7
3. Forældrenes kriterier for skolevalg.....	24
3.1. Baggrund for fravalg af distriktsskolen.....	24
3.2. Forhold ved distriktsskolerne, der bekymrer forældre, som har fravalgt distriktsskolen ..	26
3.3. Årsagerne til at vælge den alternative skole.....	32
3.4. Baggrund for tilvalg af distriktsskolen.....	34
3.5. Tilvælgernes oplevelse af det gode ved distriktsskolen	39
3.6. Tilvælgernes oplevelse af det dårlige ved distriktsskolen.....	40
3.7. Årsager til, at tilvælgerne ikke har valgt et alternativ	43
4. Beslutningsprocessen omkring skolevalget.....	45
4.1. De svære og de nemme fra- og tilvalg	45
4.2. Forældrenes informationskilder og influenter.....	47
5. Succeskriterier - Idérammen for københavnermodellen for integration	56
5.1. Hvis fravælgere skulle vælge distriktsskolen.....	56
5.2. Overordnede reaktioner på idérammen for Københavnermodellen for integration	57
5.3. Specifikke reaktioner på indholdet i idérammen.....	60

Bilag 1: Samtalemanual

Bilag 2: Rekrutteringsskema

Bilag 3: Respondentmatrix

Bilag 4: Idéramme for Københavnermodellen for integration

1. Om undersøgelsen

1.1. Baggrunden for undersøgelsen

Denne undersøgelse er gennemført for Københavns Kommune. Baggrunden for undersøgelsen er et ønske fra Københavns Kommune om at foretage en holdningsundersøgelse blandt etnisk danske forældre i forbindelse med deres til- og fravalg af skoler med mange tosprogede børn på Indre Nørrebro samt Tingbjerg og Voldparkens skole i Brønshøj.

Der er både foretaget en kvalitativ såvel som en kvantitativ undersøgelse. Denne rapport omhandler udelukkende den kvalitative del.

Efter sommerferien 2005 gennemføres en tilsvarende undersøgelse med forældre til tosprogede børn.

1.2. Formål med undersøgelsen

Formålet med undersøgelsen er at afdække, hvilke **beslutningsprocesser, motiver og valgkriterier**, der ligger til grund for, at etnisk danske forældre til kommende og nuværende skolebørn har til- eller fravalgt skoler, der indgår i Københavnermodellen for integration, på Indre Nørrebro og i Brønshøj (Blågårdsskolen, Hellig Kors Skole, Sjællandsgades skole, Stevnsgades Skole, Tingbjerg Skole og Voldparkens Skole). Desuden er formålet, at afdække, hvilke evt. positive eller negative erfaringer, som forældre til skolebørn har haft i forbindelse med deres skolevalg og derudover at afdække om disse forældres evt. fordomme er blevet be- eller afkræftet i forbindelse med skolevalget. Hensigten er at tilvejebringe indsigt i, hvilke forhold der betinger skolevalget og gøre en skole attraktiv for forældrene med henblik på at skabe de bedst mulige rammer for deres børn.

1.3. Metode og teknik

Undersøgelsen er gennemført med udgangspunkt i 4 gruppeinterview og 4 dybdeinterview fordelt i forhold til målgruppen, der er defineret som følgende:

- Etnisk danske forældre til børnehavebørn, der har hhv. til- eller fravalgt skoler med mange tosprogede børn i deres grunddistrikt.
- Etnisk danske forældre til skolebørn (børnehaveklasse og 1. klasse) der har hhv. til- eller fravalgt skoler med mange tosprogede børn i deres grunddistrikt.

Fordele ved dybdeinterviewene i forhold til undersøgelserne er:

- Dybdeinterview med etnisk danske forældre har været velegnede til at afdække, hvilke **dybereliggende holdninger og motiver**, der ligger til grund for, at forældrene til kommende og nuværende skolebørn har til- eller fravalgt skoler med mange tosprogede børn på Indre Nørrebro og i Brønshøj.
- Nogle af de punkter, der skulle afdækkes har været af en karakter, der har givet anledning til diskussion af kultur, normer og forskelle i holdninger til mere ømtålelige emner, som kunne have været vanskelige eller umulige at få frem i et gruppeinterview. I undersøgelsen er der imidlertid ikke registreret nogen markant forskel i ærlighed og oprigtighed blandt forældrene, hvad enten de har været deltagere i gruppe- eller dybdeinterview.

Fordelene ved gruppeinterviewmetoden i forhold til undersøgelsen med etnisk danske forældre har været at:

- metoden har været velegnet til i højere grad at afdække, hvordan skolevalg diskuteres i sociale sammenhænge. Således har gruppeinterviewet f.eks. afdækket, hvad forældrene taler om i forbindelse med skolevalg, og hvordan de f.eks. specifikt taler om problematikken omkring skoler med mange tosprogede børn. Desuden har metoden givet indblik i hvilke forestillinger/myter/fordomme, der eksisterer blandt forældrene, og som evt. betinger skolevalget.
- dialogen og dynamikken i gruppeinterviewene har fremmet kreativiteten, erindringen og spontaniteten blandt forældrene.

Gruppeinterviewene er gennemført med udgangspunkt i en samtalemanual (se bilag 1), der er udviklet af MEGAFON i samarbejde med Københavns Kommune.

Følgende metoder og teknikker er benyttet i den kvalitative undersøgelse:

- **Respondentskema** til fastlæggelse af informationer om baggrundsvariable såsom, til- eller fravalg af skoler på indre Nørrebro og i Brønshøj, uddannelsesniveau, køn mv. De let kommunikerbare overfladestrukturer og præferencer.
- **Dybdeinterview og gruppeinterview**, der gennem argumentation og forklaringer har afdækket de umiddelbart bevidste (erkendelsesmæssige) holdninger til emnet.

- **Selvudfyldelsesark:** Alle grupper har besvaret spørgsmål om deres holdninger til skoleforhold.
- **Fremvisning af idéramme for Københavnermodellen for integration:** Respondenterne er blevet præsenteret for Københavns Kommunes oplæg til skolestruktur (idéramme for Københavnermodellen for integration) (se bilag 4).
- **Videoptagelser:** Alle interview er optaget på videobånd. Optagelserne er et internt arbejdsredskab for MEGAFON, der løbende i analysefasen har gennemset båndene og genopfrisket interviewene og således sikret, at alle væsentlige forhold, der ligger til grund for de forskellige udsagn er medtaget i tolkningsprocessen.

Gennem den videre læsning er det vigtigt at holde sig for øje, at **den kvalitative metode afdækker kvalitative synspunkter og årsagssammenhænge**, og at resultaterne ikke sigter på at have kvantitativ repræsentativitet. I forlængelse af den kvalitative rapport har MEGAFON gennemført en kvantitativ undersøgelse for at opnå statistisk sikkerhed for de fremkomne resultater fra den kvalitative undersøgelse.

Derudover er det vigtigt at holde sig for øje, at mange af de synspunkter og holdninger som fremkommer blandt forældrene, især kan relateres til skoler med mange tosprogede børn og har således ikke generel relevans for alle skoler i Københavns Kommune.

Det er endvidere vigtigt at holde sig for øje, at nogle af respondenterne blandt børnehavsbørn har ældre skolebørn, hvorfor de er i stand til at udtale sig på baggrund af begge målgrupper i undersøgelsen.

Citater, som fremtræder i denne kvalitative tekstrapport, er indholdscitater, som stammer fra de udsagn, som respondenterne har formuleret i interviewsituationen. Citaterne er korrekte, både hvad angår indhold og styrke i udsagnene. Der kan være foretaget mindre sproglige tilpasninger for at få citaterne i rapporten til at fremstå mere klart, præcist og forståeligt for læserne af rapporten.

1.4. Sample

Der er gennemført 4 gruppeinterview og 4 dybdeinterview, fordelt som følgende:

Gruppeint.	Segment: Forældre til børnehave såvel som skolebørn
1	Forældre til etnisk danske børnehavebørn på Indre Nørrebro og Brønshøj, der har fravalgt skoler med mange tosprogede børn.
2	Forældre til etnisk danske børnehavebørn på Indre Nørrebro og Brønshøj, der har tilvalgt skoler med mange tosprogede børn
3	Forældre til etnisk danske skolebørn (børnehaveklasse og 1. klasse) på Indre Nørrebro og Brønshøj, der har fravalgt skoler med mange tosprogede børn.
4	Forældre til etnisk danske skolebørn (børnehaveklasse og 1. klasse) på Indre Nørrebro og Brønshøj, der har tilvalgt skoler med mange tosprogede børn

Dybdeinterview	Segment: Forældre til børnehave såvel som skolebørn
1	Forældre til etnisk danske børnehavebørn på Indre Nørrebro og Brønshøj, der har fravalgt skoler med mange tosprogede børn.
2	Forældre til etnisk danske børnehavebørn på Indre Nørrebro og Brønshøj, der har tilvalgt skoler med mange tosprogede børn.
3	Forældre til etnisk danske skolebørn (børnehaveklasse og 1. klasse) på Indre Nørrebro og Brønshøj, der har fravalgt skoler med mange tosprogede børn.
4	Forældre til etnisk danske skolebørn (børnehaveklasse og 1. klasse) på Indre Nørrebro og Brønshøj, der har tilvalgt skoler med mange tosprogede børn.

Respondenterne er rekrutteret af MEGAFON ud fra ringelister, som er leveret af Københavns Kommune. For undersøgelsen gælder det, at der i rekrutteringen af respondenter er tilstræbt en spredning på køn, beskæftigelse, uddannelse og skoler. (For uddybning af respondent karakteristika, se respondentmatrix i bilag 3).

1.5. Den praktiske gennemførelse af interviewene

Gruppe- og dybdeinterview er gennemført i perioden 25. april – 3. maj på Helligkors skolen på Nørrebro i København med i alt 44 respondenter. Gruppeinterviewene har været af en varighed på ca. 2 timer, og dybdeinterviewene har været af en varighed på ca. 1½-2 timer.

Interviewene blev gennemført planmæssigt og tilfredsstillende. Respondenterne blev rekrutteret på baggrund af et rekrutteringsskema (se bilag 2) ca. 1 uge før interviewet. De fik endvidere tilsendt et bekræftelsesbrev med dato, tidspunkt og sted for interviewet samt kort information om selve undersøgelsen. Desuden blev de ringet op dagen før interviewet, dels for at sikre at de havde modtaget bekræftelsesbrevet, dels for at få besvaret evt. spørgsmål til interview og undersøgelse.

Interviewene er optaget på videobånd for at sikre en grundig analyse samt dokumentation for resultaterne. Interviewene blev gennemført planmæssigt og tilfredsstillende.

Rapporten er udarbejdet af:

Leder af den kvalitative afdeling, Claus Bornemann
og projektkonsulent Connie F. Larsen.

MEGAFON er medlem af FMD (Foreningen af markedsanalyseinstitutter i Danmark) samt ESOMAR. Hermed forpligter vi os til at overholde alle forskrifter, der ifølge disse organisationer knytter sig til god etik indenfor gennemførelse af markedsanalyser. Herudover er MEGAFON forpligtet til at overholde de af FMD og ESOMAR vedtagne kvalitetsstandarder for markedsanalyse (EMRQS).

DEL 1:

2. Overordnede konklusioner

Sammenfattende peger undersøgelsens resultater entydigt på, at danske forældres fravalg af distriktsskolen er et fravalg af skoler med problemer, i langt højere grad end et tilvalg af skoler med alternative kvaliteter eller egenskaber.

Når børn af danske forældre, indskrives i en skole udenfor grunddistriktet, forklares det altovervejende og entydigt med en høj andel af tosprogede børn i grunddistriktets skole. I den sammenhæng er der dog betydelige forskelle på hvilke konkrete sociale, udviklingsmæssige eller tryghedsmæssige problemstillinger man bekymrer sig for.

De individuelle forskelle eller variationer i bekymringer kan i vid udstrækning forklares ud fra individuelle indtryk af skolerne. Dvs. indtrykket af hvilke problemer, der er på skolen og meget væsentligt af tilliden til at skolens lærere og ledelse har kompetencer og ressourcer til at mestre problemerne.

Baggrunden for fravalg af distriktsskolen

Barriererne overfor at vælge distriktsskolen drejer sig for mange om mere fundamental tryghed for barnets trivsel i hverdagen. For en anden stor gruppe drejer barriererne sig mere om barnets netværk af kammerater og barnets faglige udvikling. For en mindre gruppe drejer barriererne sig om skolens fysiske rammer. Bekymringer omkring lærernes eller skoleledelsernes basale faglige kompetencer nævnes kun i yderst begrænset omfang.

På et generelt niveau kan man tale om et hierarki af fravalgskriterier for de danske forældre:

1	Tryghed Når indtrykket af skolen skaber bekymring for barnets tryghed og trivsel i hverdagen.	<i>Overvejende tilbøjelighed til at fravælge distriktsskolen</i>	
2	Faglig udvikling Når indtrykket af skolen skaber bekymring for barnets muligheder for at udvikle sig fagligt – lære nok.	Netværk og kammeratskaber Når indtrykket af skolen skaber bekymring for barnets muligheder for at indgå i et givende og udviklende netværk – bygge venskaber som også rækker udenfor skolen.	<i>Udbredt tilbøjelighed til at fravælge distriktsskolen</i>
3	Fysiske rammer Når indtrykket af skolen er at de fysiske rammer for leg, udfoldelse og læring er dårlige.	<i>Nogen tilbøjelighed til at fravælge distriktsskolen</i>	
4	Profil Når indtrykket af skolen er at det pædagogiske værdisæt, de undervisningsmæssige aktiviteter eller det faglige indhold ikke stemmer overens med egne idealer.	<i>Marginal tilbøjelighed til at fravælge distriktsskolen</i>	

Fravalget af distriktsskolen motiveres kun i marginal udstrækning med et ønske om at barnet skal i en alternativ skole med et andet værdigrundlag, med en anderledes ledelse, med en anden pædagogisk tilgang eller med bedre fysiske rammer, end distriktsskolen tilbyder. Tvært i mod forklarer de danske forældre relativt ofte, at de vælger en skole i et andet distrikt eller en privatskole på trods af ringere fysiske rammer, på trods af skolens værdimæssige grundlag, eller på trods af at man oplever problemer omkring skolens ledelse og lærere.

Fravalgskriterier for distriktsskolen

Oplevelsen af at der er 'for mange' tosprogede børn i distriktsskolen, betyder reelt, at forældrene fravælger distriktsskolen, fordi de er bekymrede både for barnets tryghed, trivsel, faglige udvikling og netværk af venner.

Fravalget af og betænkelighederne ved at vælge en skole med mange tosprogede børn er begrundet i et bredt spektrum af bekymringer og problemstillinger, som i individuelt omfang associeres med en høj andel af tosprogede børn.

Forældrene oplever eller frygter – i individuelt omfang - at 'for mange' to-sprogede børn i skolen/klassen:

- Giver utryghed blandt de øvrige børn, pga. frygt for mobning, vold og trusler.
- Forringer mulighederne for faglig udvikling, pga. tosprogede børns ringere sproglige forudsætninger, ringere faglige forudsætninger samt pga. udisciplineret og asocial adfærd.
- Forringer mulighederne for at opbygge klassens netværk, fordi de ikke deltager i idræt/svømning, lejrskoler og fødselsdage, og fordi de ikke indgår i fritidsordningerne.
- Beslaglægger store dele af skolernes ressourcer til specialundervisning, således at de danske børn har ringere muligheder for at modtage specialundervisning.
- Bevirker at danske forældre fravælger distriktsskolen og derved intensiverer problemerne.
- Skaber et 'kulturelt ingenmandsland' for de danske børn, hvor 'dansk kultur' er en minoritet overfor en majoritet af sociale, kulturelle, sproglige og etniske minoriteter. Denne bekymring er, ikke overraskende, særligt fremherskende i de tilfælde, hvor der kun starter et enkelt eller et par danske børn på en skole eller i en klasse.

Forældrene frygter eller oplever i individuelt omfang, at de tosprogede børns forældre forringer mulighederne for at opbygge et velfungerende netværk i klassen og et positivt samarbejde mellem forældrene, fordi de:

- Ikke deltager fysisk eller aktivt i forældremøder og andre aktiviteter i og omkring klassen og skolen.
- Har utilstrækkelige sproglige forudsætninger for at deltage i forældremøder m.v.
- Har utilstrækkelig forståelse for betydningen af at klassen har et velfungerende socialt miljø.

De danske forældre forventer sjældent at ansvaret for løsningen af disse problemer løftes af tosprogede børn og deres forældre. Ansvaret for situationen, hvor problemerne har vokset sig så store, og ansvaret for deres løsning mener man snarere ligger hos:

Skoleledelserne som man oplever mangler ressourcer, evner og vilje til at løse problemerne, idet skoleledelserne:

- Ikke signalerer at de har erkendt og arbejder med problemstillingerne med en høj andel af tosprogede børn i skolen.
- Fortier og nedtoner problemerne, når forældrene spørger ind til disse.

Undtagelserne fra disse problemstillinger ses på skoler, hvor skoleledelse, forældrebestyrelse og især skoleinspektøren melder tydeligt ud om problemerne og signalerer, at de har vilje til at skabe forandring.

Den politisk-administrative overbygning (især Skoleudvalget og skoleborgmesteren), som man oplever mangler vilje til at løse problemerne, idet:

- Der ikke tilføres de ressourcer, som man mener mangler.
- Skoleudvalgets medlemmer for størstedelens vedkommende selv har fravalgt distriktsskolerne og folkeskolerne, og derved signalerer at de hverken har tillid til kvaliteten i folkeskolerne eller interesse i at ændre ved situationen.

Kvantificering af fravalgskriterier for distriktsskolen

Bekymringen omkring en høj koncentration af tosprogede elever bekræftes i meget høj grad gennem den kvantitative analyse.

Blandt de forældre, der har fravalgt distriktsskolen svarer over halvdelen (56%) direkte at grunden er en for høj andel af tosprogede. Hertil kommer, at 22% angiver en for høj andel af socialt belastede børn som grund til fravalg.

Disse 2 forhold, som relaterer til elevsammensætningen er de ubetinget mest fremtrædende forklaringer hos denne gruppe. Det tredje vigtigste forhold er bekymringen for vold, trusler, mobning, drillerier.

Alt i alt står det således klart at det er sammensætningen af børn på skolen, der er udslagsgivende for fravalget, mens øvrige parametre som fysiske rammer og pædagogisk/faglige kriterier kommer i anden række.

Bekymringen for elevsammensætningen som en afgørende faktor for fravælgerne underbygges af resultaterne i spm. 10-12 i spørgeskemaet samt spm. 13-24.

I spm. 10-12 er forældrene blevet bedt om at vurdere hvorvidt 3 specifikke forhold i elevsammensætningen opfattes som et problem. Disse forhold er:

1. Mange tosprogede børn.
2. Mange socialt belastede elever generelt.
3. Mange tosprogede elever, som er socialt belastede.

Alle 3 forhold opfattes som meget store problemer, og der er ingen tvivl om, at det at være socialt belastet hænger sammen med det at være tosproget. Således opfattes tilstedeværelsen af tosprogede elever som er socialt belastede som det største problem af de 3.

I spm. 13-24 vurderes betydningen af en lang række forskellige former for information/kommunikation i forbindelse med skolevalg. Og information vedr. procenten af tosprogede elever på distriktsskolen har været den klart vigtigste. Kun 28% af den samlede målgruppe af både tilvælgere og fravælgere tillægger det ingen betydning.

Det er kun i begrænset omfang sociale faktorer, der er afgørende for om forældre bliver tilvælgere eller fravælgere. Således kan der ikke registreres forskelle i adfærd hos akademikere overfor respondenter med folkeskole som højeste uddannelse. Til gengæld er der lidt flere fravælgere blandt respondenter i arbejde (61%) end blandt respondenter der er under uddannelse, arbejdssøgende eller på pension (51%).

Baggrunden for at vælge distriktsskolen

Når forældrene vælger distriktsskolen er det sjældent helt uden bekymringer af den karakter, som er beskrevet ovenfor. Således havde alle respondenter som medvirkede i undersøgelsen som minimum overvejet at vælge en alternativ skole, og hovedparten af dem, som havde valgt distriktsskolen, gjorde det på trods af deres bekymringer.

Når forældrene vælger distriktsskolen på trods af deres bekymringer, er der nogle centrale, kritiske betingelser, som er opfyldt. Man har tillid til at skoleledelsen og lærerne har kompetencer, vilje og ressourcer til at håndtere problemerne. Oplevelsen af en markant og tydelig ledelse samt engagerede lærere spiller i den sammenhæng en afgørende rolle. Det samme gælder for oplevelsen af, at skolen har gode rammer og ressourcer, f.eks. lav klassekvotient, tolærerordning m.v. Skolens rammer og ressourcer medvirker i høj grad til at gøre det troværdigt, at skolen er velfungerende på trods af problemer. Endelig skal man være basalt tilfreds med skolens fysiske rammer, hvilket primært drejer sig om legepladser og toiletfaciliteter.

Tilvalgs-kriterier for distriktsskolen

De faktorer, som grundlæggende tiltrækker børn med danske forældre til distriktsskolerne, er:

- At barnets skolenetværk og fritidsnetværk hænger sammen, dvs. at barnet let kan møde og lege med skolekammerater udenfor skolen.
- At distriktsskolen giver en kort (og på sigt mere sikker) skolevej.
- At distriktsskolen har bedre lege- og udendørsfaciliteter og/eller toiletfaciliteter for børnene end den alternative distriktsskole eller den privatskole man eventuelt har overvejet.
- At distriktsskolen, i forhold til privatskoler, har folkeskoles almene danske kultur og almene danske værdigrundlag, frem for en specifik elitær, kulturel, pædagogisk eller på anden måde værdimæssig orientering.

Desuden er der en række motiver til at vælge distriktsskolen på trods af, at skolen opleves at have 'for høj' andel af tosprogede børn. Når man vælger distriktsskolen, på trods af en høj andel af tosprogede, er det fordi:

- Skolens lærere og ledelse opleves som engagerede i børnenes tryghed, trivsel og udvikling. I den sammenhæng nævnes et antal specifikke skoler, som tydeligt har demonstreret at de erkender skolens og lokalområdets problemer, samt at de har vilje og overskud til at løse problemerne.
- Skolen har flere ressourcer f.eks. udmøntet i lærere pr. elev eller klassekvotienter, end de skoler man har overvejet.
- Barnet ikke bliver isoleret i og fremmed for andre børn i nærmiljøet. I denne sammenhæng nævner nogle, at de finder det vigtigt at barnet lærer at begå sig i lokalområdet med den befolknings sammensætning, som der nu engang er der.

- Barnet får oplevelser med og lærer af mange forskellige typer af mennesker og kulturer. Nogle taler her om de positive kvaliteter ved at barnet vokser op i et multietnisk miljø.
- Det er vigtigt at støtte folkeskolen som institution og distriktsskolen som lokal institution, fordi skoler uden en kritisk mængde af danske børn i fremtiden vil medføre store problemer i nærmiljøet og i bredere sammenhæng. De problemer som nævnes i den sammenhæng drejer sig både om kriminalitet, sociale problemer og kulturel opsplittning.
- Det er for dyrt og opleves urimeligt, at være skulle betale for en privatskole, når man allerede har betalt til folkeskolen over skatten.

Kvantificering af tilvalgs-kriterier for distriktsskolen

Ovennævnte årsager til tilvalg bekræftes gennem den kvantitative undersøgelse. Der er ikke et enkelt forhold til tilvalget af skole, der slår så kraftigt igennem som tilfældet var med de tosprogede elever blandt fravælgerne. Her er der flere forhold som er bestemmende for den endelige beslutning.

Først og fremmest lægges der vægt på, at det opfattes som vigtigt at støtte lokalsamfundet, hvilket nævnes af 30% af tilvælgerne. Dernæst nævner 28% at skolen ligger tæt på hjemmet, mens lidt mere end hver femte respondent (22%) understreger vigtigheden af at der er gode muligheder for at danne netværk og kammeratskaber. Et tal som yderligere understreges af, at 9% understreger at det er vigtigt, at børn ikke bliver isolerede og fremmede for andre børn i nærmiljøet.

Det skal også nævnes, at mens elevsammensætningen på distriktsskolerne ansås for noget negativt og i høj grad var bestemmende for fravælgernes valg af skole, så kan netop disse forhold også være medvirkende til tilvalg. Således svarer 11% af tilvælgerne, at de så det som afgørende, at der er børn fra mange sociale lag på skolen, mens 8% så det som afgørende, at der er en høj andel af tosprogede på skolen i grunddistriktet.

Der er dog ikke desto mindre en lige så stor andel af tilvælgerne, der på trods af tilvalget ser elevsammensætningen som et problem. Dette understreges i spm. 6B, hvor 12% af de tilvælgere, der har deres børn i skole uhjulpet nævner den høje andel af tosprogede som et problem mens 5% uhjulpet nævner andelen af socialt belastede børn som negativ.

Som ovenfor nævnt har det i spm. 13-24 som angår vigtigheden af information/kommunikation i forbindelse med skolevalg været gældende, at information om procenten af tosprogede elever på distriktsskolen har været den klart vigtigste. Både blandt tilvælgere og fravælgere.

Til- og fravalgskriterier for alternativ skole

Når man i de undersøgte områder vælger – eller overvejer at vælge - en alternativ folkeskole er det overvejende en 'flugt' fra en bestemt distriktsskole, hvor man opfatter at der er problemer, som man ikke vil udsætte sit barn for.

I disse tilfælde nævnes det, at man har valgt (eller overvejer at vælge) skolen ud fra at der er en positiv og respektfuld omgangstone, samt at der er traditioner, som udspringer af dansk kultur.

I de tilfælde hvor man vælger – eller overvejer at vælge - en privatskole frem for en alternativ folkeskole, er det ofte fordi man ikke kunne få plads på en alternativ folkeskole. I nogle af disse tilfælde vælger man privatskolen på trods af, at den har dårligere fysiske rammer i form af legepladser og lokalefaciliteter, og på trods af at privatskolen måske har et værdigrundlag, som man ikke finder relevant eller tiltalende.

I nogle tilfælde er valget af en privatskole et tilvalg af privatskolens kvaliteter. Det kan være den specifikke privatskoles kvaliteter eller kvaliteter ved privatskoler mere generelt. I disse tilfælde har man valgt – eller overvejet - privatskolen ud fra:

- Fagligt højt niveau. Man oplever eller forventer, at skolen sætter faglighed i centrum, og at børnene lærer meget.
- Børnenes netværk og socialisering. Man oplever eller forventer at privatskolens børn udgør et mere attraktivt socialt miljø og netværk for børnene, fordi der er flere ressourcestærke og velfungerende børn.
- Engagerede forældre. Man oplever at forældregruppen er ressourcestærk og mere engagerede i skolen og børnene, og derved skaber bedre forhold for børnenes udvikling, læring og trivsel. Dette forhold begrundes man med, at forældrene her har valgt aktivt og kritisk, og at de desuden betaler ekstra for deres valg.

Beslutningsprocessen omkring skolevalget

For en stor del af respondenterne gælder det, at beslutningen om til- eller fravalg af distriktsskolen har været en svær og følsom proces, hvor fordele og ulemper har været vejret op imod hinanden.

Størstedelen af forældrene tager først endeligt beslutning om skolevalget i løbet af det sidste børnehveår, hvor informationssøgning og overvejelser intensiveres. Selvom mange børn har været skrevet op til forskellige skoler siden deres første leveår, er skolevalget sjældent definitivt på det tidspunkt. Typisk er de afgørende beslutnings- eller vendepunkter i overvejelserne informations- og indskrivningsmøderne på skolerne.

Frem til tidspunktet for indskrivningsmødet spiller også mere perifere oplevelser og indtryk af skolen en rolle – især hvis man i øvrigt ikke opsøger megen information. Mange forældre fortæller at besøg på skolen, i forbindelse med f.eks. folkeafstemninger eller blot det, at de passerer skolen på gåture i lokalområdet, spiller en rolle for deres indtryk af skolen.

Mange forældre bruger skolernes, kommunens og undervisningsministeriets hjemmesider til at søge information. Man læser bredt om skolerne, men der er markant interesse for at læse om andelen af tosprogede børn og karaktergennemsnit. Selvom man er opmærksom på begrænsningerne i disse

informationer, indgår de ofte som noget af det mere konkrete beslutningsgrundlag. Man læser også på skolernes hjemmesider og danner sig gennem bl.a. aktiviteterne her et indtryk af, hvad der foregår på skolen.

En del af forældrene vælger i løbet af beslutningsprocessen at deltage i et eller flere individuelle møder med skoleinspektøren. Oplevelserne og indtrykkene fra disse møder spiller i disse tilfælde en vigtig rolle i beslutningsprocessen.

Det er typisk, at forældrene i beslutningsprocessen har diskuteret erfaringer med og forventninger til forskellige skoler bredt i deres netværk, det være sig forældre i børnehaven eller nabokredsen - hvor nogle jo har ældre børn i skolerne - eller familien i bredere forstand. I den sammenhæng spiller (lokal-) presseomtale af folkeskolen, lokalområdets skoler eller den specifikke skole også en rolle for, hvilke 'beretninger' der cirkulerer.

I nogle tilfælde opstår der mere formelle forældre-netværk omkring børnehavegruppen, som drejer sig om at vælge samme skole for børnegruppen. I disse grupper afholdes typisk et eller flere møder, hvorefter der kan opstå samarbejde om f.eks. at placere børnene på distriktsskolen på trods af en høj andel af tosprogede. I nogle tilfælde mødes repræsentanter fra disse netværk med skoleledelsen og forhandler omkring placering af børnegruppen i samme klasse. Det er i denne type af netværk at organisationer som "Brug Folkeskolen" eller "Noitargetni" ses at spille en rolle for forældrenes skolevalg.

Informationskilder specifikt om problemstillinger vedr. mange tosprogede børn

Forældrenes bekymringer er ofte næret af beretninger om konkrete hændelser eller forhold på de respektive skoler. Sådanne beretninger cirkulerer i netværket omkring skolen, uanset om der er tale om forhold som pressen har formidlet eller om hændelser, som personer i forældre-netværket personligt har oplevet.

Negative beretninger, som giver anledning til eller forstærker bekymringen, ser ud til at have bedre greb i forældre-netværkene end beretninger om skoler, som løser problemer og konflikter. I al fald kan forældre, som har fravalgt eller er i færd med det, ofte begrunde og uddybe deres beslutning med konkrete eksempler på forhold eller hændelser på skolen.

Kvantificering vedr. Informationskilder specifikt om problemstillinger vedr. mange tosprogede børn

Som nævnt ovenfor er det informationen om procentdelen af tosprogede elever, der har haft størst betydning ifht. den information/kommunikation om skolen i grunddistriktet, der har været afgørende for skolevalg.

Ifht. vurderingen af betydningen af konkrete informationskanaler om forholdene på skolerne generelt vægtes prioriteringen i den kvantitative undersøgelse som følger, når der prioriteres ifht. andelen af respondenter, der har tillagt informationstypen ”Meget stor”, ”Stor” eller ”Nogen” betydning:

1. Oplysningskampagner og indsatsen fra organisationer som ”Brug folkeskolen på Nørrebro” og ”NOITARGETNI”, skolebestyrelser (kun gældende for forældre på Nørrebro). 55%
2. Familie og bekendtskabskreds vurdering af distriktsskolen. 50%
3. Informations- og indskrivningsmøder på skolen i dit/jeres grunddistrikt. 48%
4. Individuelle møder med skoleinspektøren, viceinspektør eller lærere fra distriktsskolen. 45%
5. Erfaring fra større børn, der har gået på distriktsskolen. 44%.
6. Avisartikler om skolen i dit/jeres grunddistrikt i lokalavisen. 42%
7. Informationsmaterialet fra skolen i grunddistriktet og Københavns kommune. 34%
8. Artikler om skolen i dit/jeres grunddistrikt i landsdækkende aviser. 28%
9. Daginstitutioners pædagogernes vurderinger af skolen i dit/jeres grunddistrikt. 26%
10. Hjemmesiden på grunddistriktets skole. 16%
11. ”karakterer på nettet” der vedrører distriktsskolen. 9%

Københavnmodellen for integrations succeskriterier

Med udgangspunkt i de danske forældres kriterier og prioriteringer for skolevalget samt på baggrund af deres reaktioner på forslag til forskelligt indhold på skoler, der indgår i Københavnmodellen for integration (type A) kan de optimale betingelser for succesfulde skoler beskrives således:

For at appellere til danske forældre og tiltrække danske børn skal skoler, der indgår i Københavnmodellen for integration skabe tryghed og tillid blandt de danske forældre på forskellige niveauer.

1	Tryghed Tillid til at skolen kan garantere barnets tryghed og trivsel i hverdagen.	<i>Absolut betingelse for tilvalg</i>	
2	Faglig udvikling Tillid til barnets muligheder for at udvikle sig fagligt – lære nok – er acceptable.	Netværk og kammeratskaber Tillid til at barnets muligheder for at indgå i et givende og udviklende netværk – bygge venskaber som også rækker udenfor skolen – er gode.	<i>Afgørende betingelser for tilvalg</i>
3	Fysiske rammer Tillid til at de fysiske rammer for leg, udfoldelse og læring ikke er for dårlige.	<i>Centrale betingelser for tilvalg</i>	
4	Profil Tillid til at det pædagogiske værdisæt, de undervisningsmæssige aktiviteter eller det faglige indhold er i overensstemmelse med egne idealer.	<i>Begrænset betingelse for tilvalg</i>	

For at skabe tillid blandt de nye og de kommende forældre er det væsentligt at være opmærksom på, at forældrene vurderer skolen på et mere 'udvendigt' og 'overfladisk' grundlag, end man gør indefra skolen og skolesystemet. Forældrene har hverken den dybe indsigt eller det store overblik. Derfor er forældrenes beslutning om skolevalg i høj grad emotionelt og baseret på fortolkning af tegn eller symboler på at en skole er god eller dårlig.

Selvsagt kan man gøre forældrenes skolevalg mere rationelt og kvalificeret ved at informere og oplyse om skolens indsats og styrker, bl.a. via presse og forældre-netværk, men det er væsentligt at være opmærksom på de emotionelle og symbolske aspekter i skolevalget. I den sammenhæng er de væsentligste tillidsskabende symboler:

- *Skoleinspektøren* som i sin optræden symboliserer den kompetente ledelse og de engagerede lærere, som kan rumme og løse skolens problemer.
- *Skolens ydre fysiske rammer* som er et tegn på hvordan børnene trives i skolen og på skolens omsorg for børnene.
- *Meningsdannerens vilje og mod til at vælge skolen*, som symboliserer, at det er socialt acceptabelt og attraktivt for alle at lade sine børn gå på skolen. Meningsdanneren er i den sammenhæng offentlige personer generelt, skoleborgmesteren, skoleudvalget men også centrale personligheder i lokalområderne.

Københavnmodellen for integrations konkrete indsatser for at tiltrække danske børn

Generelt er størstedelen af de foreslåede konkrete tiltag (se bilag 4) for skoler, der indgår i Københavnmodellen for integration relevante for de danske forældres skolevalg. Forældrene oplever dog, at nogle af forslagene er mere betydningsfulde og relevante end andre.

I den sammenhæng er det naturligvis vigtigt at være opmærksom på, at det her er forældrenes oplevelser og perspektiv, som ligger til grund for vurderingen af forslagenes betydning for skolevalget. Med andre ord udtrykker den nærværende vurderingen i høj grad forslagenes kommunikative effekt og betydning for forældrene.

Forældrenes reaktioner på de konkrete indsatsforslag, der indgår i Københavnmodellen for integration sammenfattes i det nedenstående, hvor prioriteringen af de konkrete indsatser udtrykker den vurderede betydning og relevans for forældrenes skolevalg, uafhængigt af ressourcebetragtninger:

Tryghed

Udvidet gårdvagsordning er et tydeligt signal til forældrene om at skolen er opmærksom på, og erkender eksistensen af problemer blandt eleverne. Derfor er det også en velegnet respons på konkrete problemer eller på cirkulerende beretninger om trusler, mobning, vold etc. Konkret ved forældrene dog ikke, hvad det indebærer, at gårdvagsordningen er 'udvidet' al den stund at man ikke ved, hvad en normal gårdvagsordning indebærer.

At skolen arbejder med *konflikthåndtering/mægleruddannelse*, betyder for forældrene, at skolen erkender, at der er konflikter, og at skolen har ressourcer og kompetencer til at bearbejde konflikterne.

At *skolen er opdelt i små enheder*, skaber tryghed for at gnidninger mellem elever ikke kommer ud af kontrol og skaber som sådan tillid for børnenes tryghed.

Lærerne modtager hver dag børn og forældre i klassen 15 min. før undervisningsstart. Dette forslag skaber i nogle tilfælde tryghed hos forældrene, navnlig i de tilfælde, hvor man bekymrer sig over, at børnene skal færdes alene på skolen inden undervisningsstart.

Skoleinspektøren modtager eleverne ved skolens indgang om morgenen i den første periode. Dette demonstrerer synlig ledelse for forældrene og kan som sådan medvirke til at skabe tryghed hos forældrene.

Aftalte normer i lærergruppen vedr. indgreb overfor negativ elevadfærd opfattes positivt, fordi det for nogle forældre betyder, at der er sanktioner og sanktionsmuligheder overfor negativ adfærd. Nogle har dog en klar forventning om, at enhver skole har klare normer på dette område. Som sådan kan det have en usikkerhedsskabende effekt, hvis dette kommunikeres ukonkret.

Hjemmebesøg til alle skolebegyndere, forstås således, at klasselæreren besøger alle hjem. Det er for de fleste forældre lidt uklart eller ukonkret, hvorledes dette skaber tryghed for deres barn.

Samarbejde mellem skole og fritidsinstitution er diffust for de fleste forældre. Indholdet og betydningen bør beskrives mere konkret. De forældre som er bekymrede over at mange tosprogede børn ikke går i fritidsordning, opfatter dette forslag positivt.

Kvantificering vedr. Tryghed

Helt overordnet set er det gældende, at de observationer, der er gjort i den kvalitative undersøgelse vedrørende tryghed tillægges meget stor betydning i den kvantitative undersøgelse. Dette anskueliggøres i det nedenstående, hvor forhold relateret til ovenstående tryghedsparametre vægtes som følger, når der prioriteres ifht. andelen af respondenter, der har tillagt forholdene ”Meget stor”, ”Stor” eller ”Nogen” betydning:

1. Lærerne undervises i konflikthåndtering. 97%
2. Der er et godt samarbejde mellem skole og fritidsinstitution. 96%
3. Der er aftalte normer i lærergruppen vedr. indgreb overfor negativ elevadfærd. 92%
4. Lærerne er særligt uddannede i problematikker omkring tosprogede elever. 91%
5. Skolen har udvidet gårdvagsordning. 83%
6. Skolen er opdelt i små enheder. Dvs. at de små elever er samlet sted på skolen og de store elever er samlet et andet sted. 78%
7. Lærerne modtager eleverne hver dag i klassen kl. 7:45-8:00. 78%
8. Der er separat skolegård til store og til små børn. 66%

Netværk og kammerater

Gruppevis placering, fx med udgangspunkt i kammeratskabsgruppe fra børnehaven. Dette er netop, hvad forældrene allerede forsøger, når de i mere eller mindre formelle netværk forhandler med skolerne om at placere deres børn i samme klasse. Bedre muligheder for dette vil givet have positiv effekt på valget af skolerne, der indgår i Københavnermodellen for integration. Både fordi det viser, at skolerne er lydhøre overfor de danske forældres bekymringer og børnenes behov, og sekundært fordi, det bør åbne muligheder for at aktivere og påvirke forældrenetværkene omkring børnehaverne i endnu højere udstrækning, end det er tilfældet i dag. Mao. kan

'gruppevis placering' af børnene være et konkret formål at mødes om i mere strukturerede eller formelle netværksstrukturer, som alt andet lige vil give flere danske forældre mod og argumenter til at vælge distriktsskolen og skoler, der indgår i Københavnermodellen for integration.

Information til tosprogede forældre om betydningen af klassens sociale liv i fritidsordning og udenfor skoletid. Dette forslag peger direkte på at afhjælpe en konkret bekymring blandt de danske forældre, nemlig at de tosprogede børns forældre ikke er opmærksomme på betydningen af klassens sociale liv omkring fritidsordning, fødselsdage, forældremøder, fester, lejrskoler og andre aktiviteter. Derfor opleves forslaget yderst relevant. Mindst lige så relevant ville det være for de danske forældre at høre, at skolen forventer, at alle forældre er aktive.

Klasselæreren har fokus på det sociale liv udenfor skolen. Samme konklusion som ovenfor.

Sproggrupper også for etsprogede, danske børn er svært at forstå entydigt eftersom forældrene ikke ved præcist hvad sproggrupper betyder. Såfremt det betyder, at de danske børn bliver samlet i klasser, og man derved undgår at de danske børn bliver isolerede med nogle få i hver klasse, vil det for mange have positiv effekt på deres tilbøjelighed til at vælge distriktsskolen/skole, der indgår i Københavnermodellen for integration.

Kvantificering vedr. Netværk og kammerater

Også i forhold til faktorer vedrørende netværk viser den kvantitative undersøgelse at observationerne fra den kvalitative undersøgelse har meget stor betydning. Nedenfor vises prioriteringen af betydningen ifht. andelen af respondenter, der har tillagt forholdene "Meget stor", "Stor" eller "Nogen" betydning:

1. Der er information til tosprogede forældre om betydningen af klassens sociale liv i fritidsordning og udenfor skoletid. 93%
2. Klasselæreren har fokus på det sociale liv udenfor skolen. 85%
3. Når skolen laver klasser ved skolestart, tager den udgangspunkt i kammeratskabsgrupper fra børnehaven. 83%

Faglig udvikling

Holddannelse, også for de dygtigste elever, er et håndgribeligt bevis for forældrene på, at skolens ressourcer ikke alene opsluges af de resourcesvage elever. Det betyder at skolen har overskud til at tilgodese alle børn.

Lærerne har høje faglige forventninger – udvekslingsordninger. At lærerne har høje faglige forventninger, opfattes positivt, fordi det demonstrerer, at skolen stiller krav og

har forventninger, og fordi det udtrykker en vis form for disciplin. Om midlet i den sammenhæng er udvekslingsordninger, er relative underordnet for forældrene.

Skolen holder øje med elevernes faglige udvikling – evaluering af opnåede kompetencer, regelmæssig testning og tydelig tilbagemelding til elever og forældre. Det opfattes positivt, at skolen holder øje med elevernes udvikling, samt giver feedback til elever og forældre samt reagerer, hvis der er grund til det. Dette viser, at skolen og lærerne er engagerede i eleverne, og at skolen har faglige ambitioner for eleverne. Forældrene er dog ambivalente eller polariserede i forhold til testning, hvor opfattelserne ikke mindst er præget af debatten i medierne vedr. PISA-undersøgelserne.

Skolen sætter ind overfor elever med faglige problemer – specialundervisning, sprogcenter, lektiecafé. Der er ikke noget i dette forslag som appellerer væsentligt til de danske forældre. Man antager, at disse indsatser i vid udstrækning eksisterer, og frygter netop at en ensidig eller skæv fordeling af ressourcer til de fagligt svageste elever, sluger ressourcer. Derfor bør denne indsats ikke fremtræde isoleret, men der i mod iværksættes i sammenhæng med indsatser som eksempelvis holddannelser også for de dygtigste elever eller sproggrupper for etsprogede børn.

At lærerne underviser i de fag, de er uddannede i tages for givet af de fleste forældre. Det modsatte forekommer umiddelbart overraskende for de fleste og følgelig modtages dette forslag relativt negativt.

Lærerne er fagligt opdaterede – efteruddannelse. I udgangspunktet opfatter forældrene ikke, at lærernes faglige kompetencer er dårlige og forældrenes fravalg af distriktsskolen (eller tilvalg af andre skoler) hænger ikke sammen med lærernes faglige kompetencer. Derfor opfattes forslaget som mindre relevant og i nogle tilfælde som et lærerønske, som blandes lidt utidigt ind i mere alvorlige problemer.

Kvantificering vedr. Faglig udvikling

Nedenfor, og i klar overensstemmelse med de kvalitative resultater, vises prioriteringen fra den kvantitative undersøgelse af forhold vedrørende faglig udvikling ifht. andelen af respondenter, der har tillagt forholdene ”Meget stor”, ”Stor” eller ”Nogen” betydning:

1. Skolen sætter ind overfor elever med faglige problemer - dvs. tilbyder f.eks. specialundervisning, sprogcenter og lektiecafé. 98%
2. Lærerne er fagligt opdaterede via efteruddannelse. 96%
3. Lærerne har også fokus på de dygtigste elever. 93%
4. Skolen holder øje med elevernes faglige udvikling, f.eks. med udgangspunkt i evaluering af opnåede kompetencer. 89%
5. Lærerne har høje faglige forventninger, f.eks. udvekslingsordninger med andre skoler. 78%
6. Regelmæssig testning med tydelig tilbagemelding til elever og forældre. 66%

Fysiske og organisatoriske rammer

Skolens legeplads, er et af de mest håndgribelige beviser for mange forældrene på at skolen er engageret i børnenes trivsel. Legepladsen er samtidig et af de mest synlige elementer på skolen. Forældre og kommende forældre, der besøger skolen – både til folkeafstemninger, møder, på spadsereture i lokalområdet og i forbindelse med andre aktiviteter – lægger mærke til skolens legeplads.

Rene og pæne elevtoiletter skaber først og fremmest tryghed omkring børnenes trivsel i skoletiden. Modsat skaber urene og utidssvarende toiletforhold indtryk af, at skolen er utryk for børnene.

Gode IT-faciliteter er for nogle forældre et synligt bevis på, at skolen er moderne og fagligt opdateret. Der ses både tendens til, at gode IT-faciliteter opfattes som meget positivt, og en polarisering i retning af, at det skal børnene nok lære senere, og at andre forhold er mere væsentlige omkring skolestart.

At skolen er *afdelingsopdelt* (f.eks. separat gård for indskoling) medvirker i høj grad til at skabe tryghed blandt forældrene. I de tilfælde, hvor man oplever usikkerhed omkring børnenes tryghed, er det ofte forbundet med billeder af ’store’ elever, som er aggressive overfor de små.

Følordninger for nye elever er for forældrene et konkret og synligt bevis på, at skolen er engageret i de nye og mindste elever. Ideen med følordninger opleves som en mulighed for at skabe tryghed

Tidssvarende faglokaler er ikke det, som ligger potentielle og nye forældre mest på sinde. Dels har forældrene en forventning om, at kvaliteten af faglokalerne er i orden (det er ikke et fravalgskriterium), dels har forældrene sjældent forudsætningerne for at vurdere kvaliteten af faglokalerne, og endelig fordi faglokalerne sjældent er synlige for forældrene.

Om der er *ordentlige mødefaciliteter for lærere og forældre*, om der er indført *ny ledelsesstruktur og resultatløn til lærerne* har ingen direkte betydning for forældrenes oplevelse af skolens kvalitet.

Kvantificering vedr. Fysiske og organisatoriske rammer

Disse forhold er fravalgt i den kvantitative undersøgelse.

Profil

Det er ikke relevant at skoler, der indgår i Københavnermodellen for integration har en specifik faglig profil. Når en skole har en faglig profil bliver det faktisk vanskeligere at vælge skole – ikke nemmere.

Forældrene i undersøgelsen ønsker entydigt 'noget af det hele', økologi, internationalt, IT og kreativitet m.v. Konkret vil det tiltrække flere danske elever at skolen har en bred vifte af 'spændende' undervisningsaktiviteter, end at skolen på nogle måder fremtræder specialiseret.

Skolens profil skal snarere være en moderne, dansk kulturel identitet, som er båret frem af rummelighed, respekt, tydelige krav og forventninger til børn og forældre, og som er stærkt lokalt forankret. Eller med andre ord: En kulturbærende og ressourcestærk folkeskole med sin egen identitet, som er båret af skolens engagement i eleverne og har rødder i det lokale område, og som evner at tiltrække meningsdannere såsom politikere og fremtrædende personer.

Kvantificering vedr. Profil

Den kvantitative understøtter at det ikke er en entydig god idé, at distriktsskolerne får en specifik faglig profil.

Således er det kun knap halvdelen af respondenterne (49%), der svarer at de opfatter et sådant tiltag som en "God idé" (30%) eller "Meget god idé" (19%).

Kommunikation og symbolik omkring skoler, der indgår i Københavnermodellen for integration

I en proces hvor en skole, der indgår i Københavnermodellen for integrations renommé skal ændres, er det således væsentligt, at de nødvendige rammer og ressourcer er til stede. Det er samtidig vigtigt for skolen at formidle skolens kvaliteter til forældrene og de netværk, som har indflydelse på forældrenes beslutningsproces omkring skolevalget.

Derfor kan det være en fordel at tage udgangspunkt i den konkrete skoles situation i forhold til dens individuelle historik og renommé. Hvis der eksempelvis cirkulerer beretninger om voldsepisoder eller mobning på skolen, er det naturligvis afgørende at sætte markant og synligt ind overfor dette, men det er også væsentligt at være opmærksom på, at en skoles rygte i forældre-netværkene kan forfølge skolen over adskillige år, og at det derfor er nødvendigt at bearbejde indtrykkene over længere tid end problemet måske i sig selv tilsiger.

Ligeledes er det væsentligt, at skolen viser overskud og mod til at være åbne omkring de problemer, der eksisterer eller har eksisteret, fordi åbenhed demonstrerer, at skolen er på niveau med situationen og skaber tillid til, at skolen kan håndtere udfordringerne.

Del 2:

3. Forældrenes kriterier for skolevalg

3.1. Baggrund for fravalg af distriktsskolen

3.1.1. Oplevelse af problematiske forhold på skoler, hvor andelen af tosprogede elever er høj

Det gør sig gældende for undersøgelsen, at en overvejende del af forældrene giver udtryk for, at de har fravalgt distriktsskolen på grund af en høj andel af tosprogede elever på skolerne. En høj andel af tosprogede elever giver, ifølge flere af forældrene, en oplevelse af problematiske skoleforhold, som vækker bekymring.

”Det høje indvandrertal er hovedproblemet. Det er grunden til, at vi har valgt en anden skole” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Grunden til mit fravalg er meget absolut pga. af for mange tosprogede” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Min datter hører oprindeligt til den skole, der er i vores grunddistrikt og det er et decideret fravalg pga. mange tosprogede” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”Vi synes, der var for mange tosprogede i distriktsskolen. Jeg havde en fornemmelse af, at der var 80-90 % tosprogede...” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

Selv, når alle andre forhold end en ligelig fordeling af etnisk oprindelse på distriktsskolen opleves som positive, er der forældre, som fravælger distriktsskolen, ene og alene pga. den høje procent af tosprogede elever.

”Det er vores største dilemma med den privatskole, vi har valgt. De har de værste og de mest elendige rammer, og skolen er ved at falde ned om ørerne på dem. De har ingen skolegård stort set. Distriktsskolen, som vi egentlig hører til, har nogle fantastiske fysiske rammer, med IT og hvad ved jeg. De har også lavet småbørnsskolegård udenfor. Jeg kan ikke sige noget som helst negativt om den skole ud over, at hun ikke skal være den eneste danske pige. Den privatskole vi påtænker at tage hende ind i, der er så meget at kritisere, men den er mere ligeligt fordelt” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Jeg synes også, at den skole jeg har fravalgt har store fordele. Den er godt indrettet, har gode arealer, gode legepladser og faglokaler og svømmehal. Jeg er ked af, at det ikke blev den. (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

Nogle af respondenterne fremhæver, at det ikke udelukkende er et problem, at en overvejende del af børnene er tosprogede, men snarere et problem, at skolerne i grunddistriktet er præget af at rumme mange børn med en stærk social belastet baggrund, heraf også etnisk danske børn. Flere påpeger, at

velintegrerede tosprogede børn er ikke noget problem, men tværtimod kan være med til at give deres egne børn nogle positive multietniske oplevelser og værdier.

”Der er for få børn i distriktsskolen, der svarer til det miljø mine børn vokser op i. Det er grunden til, at vi valgte fra... For mig er det ikke et problem, at de er mange tosprogede, problemet er at der er en social slagside ved disse skoler. Da min dreng skulle starte var der – jeg husker ikke lige tallene præcist – men jeg mener det var omkring 50%, danskere men også indvandrere, der valgte en anden skole, og så kan man godt forestille sig, hvem der bliver tilbage” (Kvinde, fravælger skole, dybdeinterview).

”Vi valgte skolen fra pga. mange dårligt dansktalende, ringe integration i samfundet, manglende opbakning fra forældrene. Men mange af de danske børn, der går der, er også hårdt belastet, de mangler også overskud” (Kvinde, fravælger, gruppe 1).

”Det er ikke noget problem i sig selv, at der er mange tosprogede på distriktsskolen. Det er et problem med de børn, der har det svært socialt. Det kan vi mærke, for vi bor derude...” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

Nogle af forældrene fremhæver, at deres fravalg i høj grad er baseret på rygter, myter, beretninger i pressen, historier de har hørt fra andre forældre mv. og at de ikke reelt har nogle saglige grunde eller konkrete erfaringer i forhold til at fravælge distriktsskolen, udover bekymringen for deres børn. Enkelte af disse forældre fremhæver og er bevidste om, at deres eget fravalg af distriktsskolen er en stor del af det aktuelle problem. Modviljen mod at *eksperimentere* med deres børn, gøre dem til genstand for et *socialt projekt* eller på nogen måde udsætte dem for en *dårlig start* på skolelivet, medfører, for disse respondenter, at de har fravalgt distriktsskolen, til trods for en politisk overbevisning om, at det på et overordnet samfundsmæssigt plan er u hensigtsmæssigt.

”Jeg ville ønske, det ikke var nødvendigt med magnetskoler. Vores fravalg af distriktsskole er grunden til problemet. Vi har jo ingen saglige grunde til at fravælge, - det er rygter, vi har hørt. Der er ikke nogen, der vil tage det første skridt – vi vil ikke eksperimentere med vores børn” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”Det handler utroligt meget om følelser, - det er jo vores børn, som vi holder aller mest af. Vi vil ikke vores børn noget ondt” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”...Jeg er overhovedet ikke tilhænger af, at min datter skal gå på en vis skole, og ikke lære at omgås det kvarter, hun bor i. Jeg er tilhænger af, at hun kommer til at gå på en skole der afspejler det kvarter, og det samfund, hun lever i, og ikke hverken mere eller mindre. Men nu har vi valgt det her fra, for vi tør ikke, og vi ved for lidt” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1).

”Jeg er én af dem, der er fulgt med stemningen. Det handler meget om stemning og nærmere kan jeg ikke komme ind på det. Det er imod min politiske overbevisning, og jeg vil gerne være multikulturel og mine børn skal gå i det miljø, som de bor i, men stemningen har taget over. Der er noget utrygt over det – jeg kan ikke rigtigt forklare det. Jeg har hørt historier, og det hele er kogt sammen. Jeg ville ikke have, at noget skulle gå galt for mit barn. Jeg har selv haft en dårlig start i skolen, og jeg ville have, at alt skulle være rigtigt fra starten. Jeg kender én som var herovre på skolen og få en

samtale, og han synes, at det var et råt skolemiljø. Jeg kan ikke fortælle om andre konkrete episoder” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

3.2. Forhold ved distriktsskolerne, der bekymrer forældre, som har fravalgt distriktsskolen

Det gør sig gældende for undersøgelsen, at forældrene i individuelt omfang fravælger distriktsskolen ud fra et bredt spektrum af bekymringer og problemstillinger, som kan relateres til:

- Barnets tryghed og trivsel
- Barnets faglige udvikling
- Omgangstonen på skolerne
- Tosprogede elever beslaglægger store dele af skolens ressourcer til specialundervisning
- Barnets muligheder for opbygning af netværk og kammeratskaber
- Indtryk af, at tosprogede børns forældre forringer muligheden for godt forældresamarbejde
- Mange tosprogede elever på én skole skaber et ”kulturelt ingenmandsland”
- Fysiske rammer og profil
- Oplevelse af manglende ressourcer, evner og vilje til at løse problemerne

3.2.1. Barnets tryghed og trivsel

Flere af forældrene påpeger, at oplevelsen af ”for mange tosprogede” elever i grunddistriktets skole giver følelsen af, at deres børn ikke er i trygge og gode rammer. Denne oplevelse bunder, ifølge nogle af forældrene, bl.a. i indtrykket af et råt skolemiljø og en dårlig omgangstone på skoler med mange tosprogede børn. Flere af forældrene mener, at ”for mange tosprogede” børn i klasserne giver utryghed blandt de øvrige børn, pga. frygten for vold og trusler om vold fra de tosprogede børn. Forældrene påpeger, at de har dannet dette indtryk, fordi de enten selv bor og færdes i områder med mange tosprogede børn, har set skolemiljøet ”udspillet” i skolegårdene, f.eks. på indskrivningsdagen, eller når de tilfældigt har passeret skolen. Andre baserer deres oplevelse på rygter og beretninger, som de har hørt i medierne, i netværket, fra andre forældre mv.

”... Vi valgte distriktsskolen fra, fordi der er for mange tosprogede. Der er historier om overfald på børn, og der er en utryg stemning, når man kører forbi. Vi bor i nærheden og kender skolen derfra. Jeg har snakket med et barn, der er blevet overfaldet med et bat. Det skete, imens vi overvejede, hvilken skole det skulle være...” (Mand, fravælger, skole, gr. 3).

”De tosprogede er generelt voldsommere, der er mere slåskamp, og de er opdraget på en anden måde. De har en omvendt opdragelse af, hvad vi har. De må alt som små og bliver først irettesat, når de er større. Irettesættelse i deres tilfælde er at slå dem. Det betyder, at deres børn også slår. Små indvandrerbørn slår rigtigt meget på gaden i vores lokalområde – især drengene. Det betyder, at jeg ikke vil have, at mit barn går i en klasse, hvor der er så mange indvandrere, fordi de er så dominerende. (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Jeg bor i noget socialt boligbyggeri, der er ca. 10 år gammelt. Da jeg flyttede ind, var der stort set ikke nogen tosprogede – i dag er der 80%. De hører så alle sammen

til den skole jeg har fravalgt. Mit barn tør ikke gå ud og lege – så kan jeg jo heller ikke plante ham i sådan en skole” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”I SFOén, der ligger tæt på, hvor vi bor, er der en meget hård tone, så der havde vi besluttet, at hun ikke skulle hen...Miljøet blandt de børn er for hårdt. Det er mere socialt belastet. Der havde jeg ikke lyst til at sende mit barn hen. Det generer mig ikke, at de taler mange sprog. Det vigtige er den sociale opdragelse, - det handler ikke om sprog eller faglighed” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

”Problemet er mangel på respekt for hinanden. Man skal ikke true. For indvandrerne er trusler vejen frem. Børnene bliver utrygge af det, for de ved, at truslerne er reelle. (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”Forældre til tosprogede fravælger at sende deres børn i fritidshjem, fordi de ikke har penge til det. Så indvandrerbørnene bliver opdraget af deres ældre søskende nede i gården med trusler. Når de andre børn har siddet og hygget sig i fritidshjemmet, så er det eneste Ibrahim har lavet, det er at rende rundt hjemme i gården med sin bror, der truer ham. Mine børn fungerer socialt og bliver opdraget i sportsklubber og fritidshjem. Indvandrerbørn får ikke nogle regler – de er ikke med i sportsklubber, fordi de vil spare penge. Man burde sige: du skal gå i en sportsklub eller i et fritidshjem. (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

3.2.2. Barnets faglige udvikling

Flere af forældrene påpeger, at de er bekymrede for at mange tosprogede børn i klasserne, forringer mulighederne for faglig udvikling. Dette begrundes blandt andet med en fornemmelse af, at lærerne skal bruge ekstra tid på at undervise tosprogede børn, fordi mange tosprogede børn, ifølge respondenterne, har ringere sproglige såvel som faglige forudsætninger.

”Jeg frygter at børnene ikke kommer til at lære noget i skolen. Lærerne skal bruge alt for meget tid på de tosprogede elever”. (Kvinde, fravælger, børnehave, dybdeinterview)

”Det påvirker det faglige niveau i de små klasser, at der er mange tosprogede – de starter med et ujævnt grundlag” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

”...Den kultur, der var i Danmark i 50’erne, hvor børnene var hjemme hos deres mor, indtil de skulle i skole, - den er fremherskende hos indvandrerne i dag. Hvis moderen så heller ikke taler særligt godt dansk, så er der et meget forskelligt udgangspunkt for børnene, - de har lært forskellige ting, de har forskellig begrebsverdener. Hvis man skal starte på et grundlag, der ligger langt under det, hvor børnene normalt befinder sig, så tager det lang tid at trække dem op og det betyder, at mit barn kommer bagud. Vi vil gerne have den bedst mulige uddannelse til vores barn, så de ikke kommer bagud fra starten. Han kommer bagud med alt, hvis man først skal tage hånd om børn, der har en helt anden begrebsverden. Deres begrebsverden er ikke nødvendigvis dårlig, men den er ikke brugbar. I 50’erne mente man, at den samfundsform var velfungerende, men det lever vi ikke i i dag. Det er det faglige, der afgjorde vores valg. Det rå miljø havde vi ikke spekuleret over” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

Nogle påpeger endvidere, at lærerne skal bruge ekstra tid på flere af de tosprogede elever pga. udisciplineret adfærd. Dette går ud over undervisningen af de andre børn i klassen, påpeges det.

”Eleverne kan gøre, hvad de vil og sige, hvad de vil på skolerne, for forældrene forstår ikke, hvad der foregår. Hvis de får en seddel med hjem, er det børnene, der skal oversætte det til forældrene. Jeg har selv overhørt det. Børnene blæser sig med, at det er dem, der styrer det. De kan gøre, hvad der passer dem. (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

3.2.3. Omgangstonen på skolen

Nogle af respondenterne oplever, at tonen blandt mange tosprogede børn er dårlig, og de frygter, at dette kan smitte negativt af på deres egne børn, hvilket ligeledes har haft indflydelse på fravalget af distriktsskolen.

”Det handler også om sproget og tonen. Der er meget slang, og der bliver en forråelse af tonen. Mange indvandrerbørn bruger de ord, og så gør de danske børn det også. Det betyder ikke noget, når du er på Nørrebro, men det betyder noget, når du tager til Lyngby eller til forstæderne, og dit barn sidder og siger mujaffa. Folk forstår det ikke – det kan blive misforstået. Det er heller ikke smart at stå og tale ekstremt jysk inde i byen. Det bliver meget hurtigt tilrettet. Det virker primitivt (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

3.2.4. Tosprogede elever beslaglægger store dele af skolens ressourcer til specialundervisning

Derudover oplever nogle af respondenterne, at mange tosprogede elever beslaglægger store dele af skolens ressourcer til specialundervisning. Dette betyder, ifølge disse respondenter, at der bliver taget ressourcer fra undervisningen til børn, som ikke har behov for specialundervisning. Endvidere giver enkelte af forældrene udtryk for, at de oplever, at mange tosprogede elever internt i specialklassen giver problemer med mobning, drillerier og isolation af de få danske børn, der er placeret i specialklasserne.

”Vores barn har problemer og skal have specialundervisning...Til Jul får vi at vide at det er noget svineri at sidde og spise svin” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1).

”Ulempen ved specialrækkerne er, at der kun er meget få danske børn, der har nogle specifikke problemer der gør, at de skal have en specielrække. Vores barn har ikke noget socialt netværk. Vi kan godt mærke, at det er taxabørn – de kommer alle mulige steder fra i Københavns kommune Vores barn er sådan lidt begyndt at tvivle på, om det er okay at være dansker” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1).

3.2.5. Barnets mulighed for opbygning af netværk og kammeratskaber

Flere af forældrene oplever at ”for mange tosprogede” i klasserne, skaber en bekymring for barnets muligheder for at indgå i et givende og udviklende netværk. Bekymringen blandt forældrene opstår blandt andet, fordi oplevelsen er, at mange tosprogede børn ikke deltager i idræt/svømning, lejrskole, fødselsdage mv.

”Jeg tænker også meget på de sociale ting, fx børnefødselsdage, og når man deler slik ud i klassen. De tosprogede har en anden kultur, og det kan være rigtigt godt i sammenspil, men ikke hvis der bliver overvægt af dem i klasserne” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1).

“...Jeg hører fra lærerne, at det er et problem, at pigerne ikke må komme med på tur, og den slags ting. Jeg synes det er synd at min datter skal ind som den eneste danske pige i det forum her” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 3).

”Lige børn leget bedst. Gymnastik er f.eks. et obligatorisk fag. Der skal ikke gives specialhensyn til en hel befolkningsgruppe” (Kvinde, fravælger, børnehave, dybdeinterview).

Nogle af forældrene har en oplevelse af, at flere af de tosprogede børns forældre ikke er indstillede på, at skabe netværksrelationer blandt danske børn, hvilket yderligere forstærker bekymringen for deres børns sociale velbefindende.

”Der er et fravær af forældre til tosprogede – de deltager ikke på samme måde. Hvis forældrene med ressourcer ikke ville gøre noget for klassen, ville børnene ikke komme til de sociale arrangementer, der bliver arrangeret. Deres forældre er ikke engagerede og derfor kommer deres børn ikke til arrangementerne. Der kan være mange grunde til, at de ikke kommer. Jeg har ikke selv oplevet det, men det er noget jeg har hørt fra forældre, der har flyttet deres børn fra en af skolerne i lokalområdet” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

3.2.6. Indtryk af, at tosprogede børns forældre forringer muligheden for godt forældresamarbejde

Flere af forældrene har indtrykket af, at der er mangel på opbakning fra de tosprogede familier med henblik på at opbygge muligheden for et velfungerende forældresamarbejde. Nogle mener, at dette grundlæggende er et spørgsmål om, at tosprogede børns forældre ikke vil integreres i det danske system, mens andre fremhæver, at det ikke er et udtryk for modvilje mod det danske system men snarere et spørgsmål om sprogbarrierer samt at de tosprogede elevers forældre ikke kender det danske skolesystems kultur omkring opbakning til børnenes skoler hjemmefra, og derfor ikke ved, hvad de etnisk danske forældre forventer.

”Det er meget vigtigt for mig, at der er forældreopbakning. Jeg synes, at det er grotesk, at børnene på skolen i vores grunddistrikt rejser 2-3 uger før ferien starter og kommer hjem engang, når de har lyst i midten af august, fordi de er hjemme hos bedstemor i bjergene. Det er for dårligt, at forældrene skider på det danske skolesystem, det kunne vi andre aldrig drømme om at gøre. Der mangler massiv opbakning fra de etniske familier. De har mange børn, og måske har de ikke tid til alle

de sammenkomster. Danske familier er vant til at møde op til skole-hjem-samtaler – det fungerer ikke med etniske familier” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)
”De muslimske grupper sidder for sig selv og snakker løs til forældremøderne. De er ikke en integreret del af den klasse, vores datter går i. De forsøger ikke at lukke mig og min mand ind i samtalerne. Hendes far er kontaktperson i klassen, der er bare ingen kontakt. Vi er lukket fuldstændigt ude. Der er heller ingen respekt for børnene, hvis de skal fremvise noget, forældrene snakker bare løs. Jeg er gået derfra med en vrede. De vil gerne accepteres og blive integreret, men de skal også kigge på sig selv og sige, ”vil jeg integreres?” Det er tit os danskere, der får på puklen” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”...Vi forventer, at de kommer til forældremøderne og deltager på de samme vilkår som os. Måske aner de ikke, hvad vi forventer af dem” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Det handler også om, at de ikke er opdraget i den samme demokratiske tradition, som vi er. Det betyder, at det er vigtigt, at man kan give sin mening til kende og kan præge tingene, – at man har ret til at præge skolen” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

”Jeg tror også, det er kulturelt betinget. Vi er opdraget i en foreningsånd og opdraget til at have engagement” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3).

3.2.7. Mange tosprogede elever på én skole skaber et ”kulturelt ingenmandsland”

Enkelte af forældrene påpeger, at mange tosprogede elever på en skole kan skabe et ”kulturelt ingenmandsland” for de etnisk danske børn, der er i mindretal over for en majoritet af sociale, kulturelle, sproglige og etniske minoriteter. Denne bekymring er særligt fremherskende i de tilfælde, hvor der kun starter et enkelt eller et par danske børn på en skole eller i en klasse.

”Jeg havde tilbud om at komme til informationsmøde på to af skolerne. Jeg var kun til informationsmøde på én af skolerne. De havde en multikulturel profil og fortalte om, hvordan de fejrede forskellige religioners helligdage, men vi hørte ikke noget om den kristne religion og traditioner. De andre religioner blev fremhævet meget. Det ville de gerne frem på, men det mistede de os alle på, - vi blev ikke set som danskere” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

3.2.8. Fysiske rammer og profil

En meget stor del af respondenterne nævner ikke grunddistriktets skoles fysiske rammer og profil som en årsag til fravalg. Enkelte nævner dog, at de har skelet til skolens fysiske rammer og profil.

”Den skole som mine børn hører til, der er asfalt i skolegården...det er en gammel skole. Vi bor lige over for den, og vi kan glo ned i skolegården. I den vi har valgt er der en legeplads – den er ikke så stor, den går kun til 7. klasse, selv om det også er en folkeskole” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

”...På den skole, jeg valgte, var der nye og velindrettede lokaler til de yngste klasser, mens på skolen i vores grunddistrikt var det meget slidt ned. Jeg har været inde og kigge på begge skoler og rundt og snuse til alt” (Kvinde, fravælger, børnehave gr. 1)

3.2.9. Oplevelse af manglende ressourcer, evner og vilje til at løse problemerne

Nogle af forældrene fremhæver, at de oplever en manglende evne og vilje til at løse problemerne på distriktsskolerne, idet at skoleledelsen og lærere på nogle af skolerne ikke har meldt ud og erkendt problemerne omkring mange tosprogede elever i klasserne. De føler at problemerne forties og afværges, når de konkret spørger ind til disse forhold. Nogle har endvidere en oplevelse af, at der ikke tilføres tilstrækkeligt ressourcer for at løse og forebygge skolernes problemer, mens andre af respondenterne har ladet sig provokere af, at repræsentanter fra den administrative overbygning selv har fravalgt distriktsskoler og folkeskoler.

”Lærere fra distriktsskolen var ude i børnehaven for at gøre reklame, men det virkede utroværdigt. De sagde, at der ingen problemer var ved at have mange tosprogede elever. Da tænkte jeg, at dét tager jeg ikke for gode varer” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

”Skolerne er slidte – jeg kunne godt ønske mig flere ressourcer til bedre materialer og til at forsøde tilværelsen for elever og lærere” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

”Københavns Kommune skal acceptere at befolkningen ikke har tillid til politikere i skoleudvalget, fordi deres børn ikke bliver påvirket af deres egne beslutninger... De må ikke have børn i privatskoler, de skal selv have dem i skoler som de selv tager beslutninger omkring” (Kvinde, fravælger, børnehave, dybdeinterview).

Også flere af forældrene blandt tilvælgerne nævner det som et problem, at politikerne i Københavns kommune ikke vælger selv at sende deres børn i folkeskolen.

”Det giver et dårligt politisk signal, at borgmesteren ikke vil sende sit eget barn i en folkeskole. Politikerne synes ikke, at folkeskolen er gode nok til deres børn” (Mand, tilvælger, skole, gr. 4).

”Der bor mange indvandrere på Nørrebro – og nogle gange kan det være sjovt og nogle gange kan det være noget lort. Det, der provokerer mig, er, at politikerne fejrer problemerne væk og lukker ungdomsklubberne. Politikerne vil ikke have deres egne børn i folkeskolen – det er bare for nemt. Politikerne tager det ikke alvorligt” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4).

3.3. Årsagerne til at vælge den alternative skole

Den primære grund til valget af den skole, som forældrene alternativt har valgt til deres børn, skal hovedsageligt findes i ønsket om at komme væk fra skoler med høje andele af tosprogede elever. Udover at forældrene, i individuelt omfang, er bekymrede for barnets tryghed/trivsel, faglige udvikling, netværksrelationer mv. påpeger flere af forældrene derudover, at de valgte en alternativ skole pga.:

- Ønsket om mere disciplin
- Flere engagerede forældre på privatskoler
- Ønsket om skoler med en særlig profil
- Skoler med mere nærvær blandt børnene
- At børnene kan følges med kammerater fra børnehaven
- At de fik tilbudt specialundervisning på alternativ skole
- At ældre søskende i forvejen går på den alternative skole

3.3.1. Ønsket om mere disciplin

En årsag til valget af alternativ skole bunder i, at nogle forældre generelt efterspørger skoler med mere disciplin, end den forældrene mener, at distriktsskolen kan give børnene.

”Vi har valgt vores skole for at give børnene noget mere disciplin” (Mand, fravælger, børnehave, dybdeinterview)

”Jeg har valgt vores skole, fordi der er en god disciplin. Det er en katolsk skole og har et katolsk værdigrundlag, men det var ikke derfor, jeg valgte den, for jeg er ikke katolsk. De skelner ikke mellem, hvilken religion man har. De vil have 20 % elever, der har en anden religion end katolsk. Jeg valgte primært pga. disciplinen. Jeg havde ikke forventet, at fagligheden var høj, men det fandt jeg ud af, at den var” (Kvinde fravælger, skole, gr. 3)

3.3.2. Flere engagerede forældre på privatskoler

På privatskolen er forældrene, ifølge flere af respondenterne mere engagerede i deres børns skolegang og har mere lyst og overskud til at samarbejde med skoleledelse, lærere og andre forældre om at støtte op omkring skolen, forældrearrangementer, børnenes faglige og sociale udvikling mv.

”Man er mere engageret i skolen, hvis man selv har valgt den” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

”På privatskolen er forældrene meget mere engagerede” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

3.3.3. Ønsket om skoler med en særlig profil

Enkelte af respondenterne har valgt alternative skoler pga. ønsket om en speciel profil, som f.eks. fokusering på sang, musik og andre kreative fag.

”Jeg har fravalgt en kristen skole, der måtte man f.eks. ikke danse, så den har jeg selvfølgelig valgt fra. Der er også nogle elitære skoler og Steinerskoler. Min mand er mere tilhænger af en lille, tryk skole, for mig er det vigtigt, at de lærer meget. Vores værdier har været meget forskellige. På den skole, vi har valgt var, der både trykt, og fagligheden var god. For mig har det været meget vigtigt, hvilke værdier skolen har” (Kvinde, fravælger, børnehaven, gr. 1)

3.3.4. Skoler med mere nærvær blandt børnene

Nogle af forældrene foretrækker, at deres børn går på en lille skole med færre klasser og fokus på mere nærvær blandt elever, lærere og forældre, end de mener, at den lokale distriktsskole kan give børnene.

”...Det var et tilvalg, fordi der er et nærvær på den lille skole. Der er kun én klasse på hvert klassetrin, så de har meget at gøre med de andre klasser. De har en hest-pony ordning, hvor et barn i sjette klasse og et barn i fjerde klasse passer på og trøster et barn, der starter i børnehaven” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

3.3.5. At børnene kan følges med kammerater fra børnehaven

Andre har lagt vægt på, at deres børn kunne følges med flere af kammeraterne fra børnehaven, som har valgt den alternative skole. Det giver en tryghed, at forældrene ved at børnene i forvejen har et netværk på den pågældende skole, som de kan relatere sig til.

”Der var nogen fra børnehaven, der skulle starte der og havde ældre søskende der, og vi kender nogle andre, der også er der, som vi synes er fornuftige. Den skole vi har nu, den er så god, så vi tør ikke fravælge noget, vi ved er godt. Det er det med trygheden” (Kvinde, fravælger, børnehaven, gr. 1)

3.3.6. At de fik tilbud om specialundervisning på en alternativ skole

Andre af forældrene har valgt skoler, hvor de kunne få tilbud om specialundervisning til deres børn, som havde behov for dette.

”Vores ældste barn har brug for specialundervisning, og den skole er den eneste, der kan tilbyde dette. Derfor har vi tidligere fravalgt distriktsskolen. Vores yngste skal også starte på den samme skole – på den måde får vi dem samlet lidt” (Kvinde, fravælger, børnehaven, gr. 1)

3.3.7. At ældre søskende i forvejen gik på den valgte skole

Endelig har nogle af forældrene valgt alternativ skole pga., at de har ældre børn, som går på den alternative skole. Det er praktisk, fordi det f.eks. betyder at børnene kun skal hentes ét sted samtidig med, at det giver mere tryghed fordi børnene kan beskytte hinanden.

”Jeg har to børn i forvejen på skolen. De har topkvalificerede lærere, en engageret, god og imødekommende ledelse, og et fantastisk fritidshjem” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Vi valgte en anden skole af praktiske årsager, hans søskende gik også på den skole, og han kendte de andre børn. Det er ikke fordi, det er meget bedre på den skole end på skolen i vores grunddistrikt – det var af praktiske årsager, at det blev valgt” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

3.4. Baggrund for tilvalg af distriktsskolen

3.4.1. Mange overvejer alternative skoler inden valg af distriktsskolen

Det gør sig gældende for undersøgelsen, at stort set alle forældre, som har valgt, at deres børn skal gå i grunddistriktets skole, havde overvejet alternative skoler inden det endelige skolevalg. Det fremhæves af flere af forældrene, at en væsentlig årsag hertil skal findes i, at de var bekymrede for barnets tryghed, faglige udvikling, netværksdannelser mv., som beskrevet i afsnit 3.2.

”Min første indskydelse var, at hun skulle gå på en anden skole. Jeg havde aldrig nogensinde overvejet, at hun skulle gå i den almindelige københavnske folkeskole” (Mand, tilvælger, børnehave gr. 2)

”Vi har også haft vores barn skrevet op på en anden skole, hvor hun blev tilbudt plads” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

Når forældrene, til trods for bekymring, alligevel har valgt distriktsskolen, begrundes det især med:

- En engageret skoleledelse og initiativrige lærere på distriktsskolen
- Vigtigt at støtte distriktsskolen for at undgå at problemer bliver værre
- Positivitet omkring folkeskolens almene danske kultur og værdigrundlag
- Vigtigt at børn ikke bliver isolerede og fremmede for andre børn i nærmiljøet
- Børn kan følges med ældre søskende samt kammerater fra børnehaven
- Distriktsskolen ligger nær hjemmet
- Dyrt at lade børn gå i privatskoler

3.4.2. Engageret skoleleder og initiativrige lærere, der kan "sælge" varen

Til trods for overvejelser om alternative skoler har forældrene alligevel valgt distriktsskolen. Dette begrundes i overvejende grad med, at distriktsskolen har en engageret skoleleder, der kan "sælge varen" og engagerede og initiativrige lærere, der er udadvendte og aktive i at præsentere sig for forældrene til kommende elever. Det opleves endvidere som positivt, at skoleledelsen er ærlig omkring problemer på skolen og at de arbejder for at nedbringe antallet af elever samt ikke mindst, at de kan vise resultater, der peger på, at udviklingen på distriktsskolen er vendt.

"Lederen på skolen betyder meget. Hun virker rigtig god" (Mand, tilvælger, børnehave, dybdeinterview)

"Jeg blev rimeligt solgt til hende (Lederen af distriktsskolen) – hun var sgu' dygtig til at sælge sin vare, og man følte at her kommer der også nogle økonomiske ressourcer til, for skolen den ligner rent ud sagt lort. Rigtig trist skolegård, asfalt... den bekræfter alle min fordomme i det hele taget. Rent indretningsmæssigt..." (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

"Det virker som om, den skole jeg har valgt har et stort engagement. De har en skoleinspektør, der virkelig vil noget. Jeg har talt med ham, og de har politikker omkring, hvordan de håndterer tingene. Der er også andre punkter, hvor det virker som om, at han har tænkt på, hvordan det foregår" (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

"Jeg blev meget positiv over for åbenheden, og at man var klar til at snakke om alle de problemer der er, og de konflikter der også har været her på skolen. Det er ikke nogen hemmelighed, at der var problemer med skolen for nogle år siden, og det snakkede man ufatteligt åbent om. Da man selv var barn, der snakkede man ikke ret meget om de problemer der var på ens skole – de blev dysset ned. I starten kunne åbenheden godt virke lidt skræmmende, fordi der var så mange problemer. Men der var selvfølgelig også mobning den gang – det var bare ikke noget man snakkede om. En af de mest positive ting jeg har oplevet, har været det der engagement og så, at de snakker så åbent om problemerne. (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

"Jeg har lavet lidt research på vores skoleleder. Hun har fået lavet en forældrebestyrelse i skoledistriktet. For 4 år siden var der 98 % tosprogede på skolerne, og der kom ikke nogen danske børn, men det kommer der nu. Hun har gået ind med et engagement og har fået vendt en udvikling. Der sker noget, der er resultater" (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2).

"Man går ud fra, at (en skole på Nørrebro er) en ressourcestærk skole der kan sætte ind over for problemer, når området er belastet. Det kan man ikke være sikker på andre steder – der kan det være sværere at få nogle midler til at gøre noget. Det er i hvert fald en af de ting, man ved, der ligger i det her område. Jeg har også helt klart opfattelsen af, at det er en række meget kompetente lærere der er her. Jeg har et ret godt kendskab til skolen. De ønsker den her skole, fordi de ønsker at arbejde med mange forskellige nationaliteter. (Kvinde, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Lederen på distriktsskolen var ærlig omkring, at der er et problem. Hun sagde, at hvis hun ikke kunne få nok danske børn ind på skolen, så ville hun ringe til os. Det synes jeg var helt vildt dejligt, for det var også en stor bekymring for os” (Mand, tilvælger, skole, gr. 4)

Desuden fremhæver flere af forældrene, at det er positivt, at skolerne har politikker om, hvordan de håndterer problemer. Det er med til at dæmpe utrygheden og sikrer forældrene om, at der bliver taget fat om mobning og andre problemer.

”Det er vigtigt, at der bliver taget hånd om problemerne. Noget der virkelig kan gøre ham utryg, det er hvis han går og er bange. De har en mobbepolitik og et mobbeprogram, der hedder trin-for-trin og har uddannet nogle elever som mæglere. Det er en meget positiv ting” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

3.4.3. Vigtigt at støtte distriktsskolen for at undgå at problemer bliver værre

Nogle af forældrene har valgt distriktsskolen, fordi de mener det er vigtigt, at støtte distriktsskolen som lokal institution ud fra en antagelse om, at problemer med bla. kriminalitet og social segregation vil blive værre, hvis alle forældre med dansk baggrund fravælger distriktsskolen.

”Vi havde mange kvaler – vi var ude, hvor vi ikke kunne bunde. På en måde synes jeg, at det var fedest, at min datter gik på distriktsskolen, men efter at en anden skole i lokalområdet havde åbnet op, så kom der flere og flere tosprogede på distriktsskolen, fordi de børn, der hører til distriktet, vælger den anden skole i lokalområdet. Jeg synes ikke, det var det fedeste, at min datter skulle gå i klasse med mange tosprogede. Så fik hun plads på den anden skole, men så tænkte jeg: nej, fandeme, hvis vi alle gør det, så ender de tosprogede på klumper af skoler og ikke på de skoler i deres distrikt” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Det, der fik os til at vælge skolen, var, at vi ikke ville opgive folkeskolen og det at være en del af nærmiljøet. Det handler om tilhørsforhold i samfundet, og hvad er det, der sker, hvis alle vælger fra? Det er ikke et idealistisk valg – eller måske både og. Men det er meget til at føle på, hvis alle trækker deres børn ud af kvarteret, så får vi det, vi beder om: Bander og problemer” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

3.4.4. Positivitet omkring folkeskolens almene danske kultur og værdigrundlag

Desuden påpeges det, at distriktsskolen er valgt pga. folkeskolens almene danske kultur og pluralistiske værdigrundlag frem for en specifik elitær, kulturel, pædagogisk eller på anden måde værdimæssig orientering.

”Jeg tror skolerne er gode nok, derfor vil jeg gerne give folkeskolen en chance. De der privatskoler har nogle helt specielle principper som jeg ikke er så meget for. De har en eller anden forestilling om at sådan skal børn være. Den ene vi var nede på, der skulle vi mødes en gang om måneden i en weekend og rydde op efter børnene, så vi kan lære hvor meget de roder. Der er da ikke nogen, der skal blande sig i det. Vi ved da godt, hvor meget vores børn roder” (Mand, tilvælger, børnehave, dybdeinterview).

3.4.5. Vigtigt at børn ikke bliver isolerede og fremmede for andre børn i nærmiljøet

Flere af forældrene påpeger desuden, at de har tilvalgt distriktsskolen fordi, de oplever det som vigtigt, at deres børn integreres og ikke bliver isolerede og fremmede for andre børn i nærmiljøet. De mener, at barnet får nogle vigtige kvaliteter, såsom forståelse og tolerance over for andre kulturer og etniske minoriteter, foræret ved at være en del af et multietnisk miljø.

”Vi kunne have valgt en anden skole, men vi ville gerne gå på distriktsskolen. Børnene skal ikke pakkes ind, de er en del af et etnisk samfund. Når de går på gaden, møder de også fremmede – børnene skal også integreres” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Det var ret vigtigt for mig, at skolen er lokal, og en del af det samfund børnene vokser op i. Skolen skal også lave aktiviteter i lokalområdet, så børnene får deres venner i lokalområdet i stedet for, at de bliver spredt. En af de ting som også gjorde, at vi valgte den var, at der kom en repræsentant fra skolen ud i børnehaven” (Mand, tilvælger, børnehaven, gr. 2).

3.4.6. Børn kan følges med ældre søskende og kammerater fra børnehaven

Derudover nævner nogle af respondenterne, at de har valgt distriktsskolen af mere praktiske årsager, fordi det sikrer, at deres børn kan følges med ældre søskende såvel som andre børn fra børnehaven.

”Det har været en positiv ting for mig, at hun havde en storesøster på skolen. Det er også vigtigt, at man kan følges med nogen fra børnehaven. Det må være forfærdeligt ærgerligt, at man ikke kan komme fra børnehaven eller fritidshjem og videre sammen med nogen, man kender. Det har vi kun haft det positivt med. Der er 4-5 stykker, der er gået videre, så de har en vis tryghed og kan udfolde sig med og åbne sig op og udvikle sig. Jeg synes, at det er meget positivt, at de har sørget for, at der er flere, der følger hinanden. (Mand, tilvælger, børnehaven, gr. 2)

”Jeg er pædagog i en børnehaven, der leverer børn til distriktsskolen. Der er ca. 60% tosprogede børn, hvor mange af dem taler bedre dansk end de danske. Så det er absurd, hvis det er det sproglige, man er bange for. Vi var nogle stykker, der ville have vores børn i samme klasse. Det var afgørende, at vi samlede vores børn og fik dem på distriktsskolen. Den havde et dårligt ry, men det er forbedret nu, fordi flere vælger til” (Mand, tilvælger, skole, gr. 4)

3.4.7. Distriktsskolen ligger nær hjemmet

Enkelte af respondenterne fremhæver at en væsentlig grund til, at de har valgt distriktsskolen er, at det er den skole, som ligger tættest på hjemmet og dermed giver en kort og mere sikker skolevej.

”Nærhedskriteriet er væsentligt. Der er ikke en masse trafik, vi skal igennem” (Mand, tilvælger, børnehaven, dybdeinterview)

”Jeg kan godt lide, at det er en lokal skole, og at der er landsbyagtige relationer. Den er tæt på, hvor vi bor, og de ældre søskende har også gået der. Så det er trygt” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Vi har valgt skolen pga. nærmiljøet – det ligger lige ved siden af, hvor jeg bor...”
(Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

3.4.8. Dyrt at lade børn gå i privatskoler

Endelig nævner nogle af forældrene, at der ikke er grund til at betale ekstra for at lade børn gå i privatskoler, enten fordi det nu engang er folkeskolen og folkeskolens værdigrundlag, man er tilhænger af, eller fordi man simpelthen ikke har råd til at betale det ekstra, det koster at sende børnene i privatskole.

”Vi ville have vores barn i folkeskolen. Der er ikke grund til at betale ekstra. Folkeskolerne skal være gode nok” (Mand, tilvælger, børnehave, dybdeinterview)

”Vi har simpelthen ikke råd til at sende vores børn på privatskole” (Kvinde, tilvælger, skole, dybdeinterview).

3.5. Tilvælgernes oplevelse af det gode ved distriktsskolen

3.5.1. Engageret skoleledelse og initiativrige lærere

Flere af tilvælgerne blandt skolebørnene er efter skolestart blevet bekræftet i, at det gode ved distriktsskolerne i vidt omfang skal findes i, at skolernes ledelse og lærere er engagerede og viser indlevelse i hvert enkelt barn og dets forældre.

”Der er initiativrige lærere, og de er meget informative. Inspektøren på distriktsskolen har et stort overblik og hilser på børn og forældre hver morgen. Det er helt vildt flot” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”...Lærerne og ledelsen er meget engagerede. Det er helt fantastisk” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

Desuden føler mange af respondenterne sig trygge fordi de reelt oplever, at der bliver taget hånd om mange af problemerne.

”Måske er vi trygge nok, - vi har prøvet, at lærerne er der ved problemer og står der om morgenen. Vi er trygge nok og tænker: Hvad kan vi gøre bedre?” (Mand, tilvælger, skole, gr. 4)

”Jeg er tryk nok ved vores skole” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

Flere af respondenterne, ligeledes især blandt forældre til skolebørn oplever, at lærerne er initiativrige og brænder for deres arbejde. Nogle påpeger, at de er imponerede og overraskede over, hvor god fagligheden er til trods for mange tosprogede elever i klasserne. Dette mener nogle kan være et resultat af tolærerordningen. Desuden påpeges det, at lærerne er gode til at samarbejde, og de tager forældrenes kommentarer seriøst. Det giver en følelse af, at der bliver lyttet til forældrene, og at de bliver taget alvorligt. Endvidere udtrykkes det som positivt, at integrationen tages seriøst, og at der sættes ind overfor problemer.

”Jeg mener netop at det var en fordel at børnene går der. På vores skole er der to lærere til børnene i børnehaveklassen, fordi de netop skal håndtere den der tosprogethed. Det giver mere opmærksomhed til den enkelte. I stedet for at noget bliver udlagt som noget negativt, så må man jo tage sin egen situation i betragtning” (Mand, tilvælger, børnehave, dybdeinterview)

”Det gode ved min skole er, at der er gode lærerkræfter og mange ressourcer. Måske er der mange lærerkræfter, fordi der er mange tosprogede i klassen. Der er to lærere, der kører er godt parløb – de brænder for det. Det er vildt imponerende, hvor meget de har lært på trods af det høje antal tosprogede” (Mand, tilvælger, skole, gr. 4)

”Fagligheden er god - de ser på det enkelte barn. Eleverne er dygtige til at læse... Det giver en tryghed i indskoling, at lærerne brænder for det” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Lærerne har et stort engagement, - det er godt med tolærerordningen i børnehaveklassen. Jeg er overrasket over, at de lærer så meget. Der er en særlig

opmærksomhed omkring sport, bevægelse og læsning. De er gode til at samarbejde med forældrene. Man bliver hørt, selvom det er små ting, man kommer med. Forældre bliver ikke tilsidesat” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Der er engagerede lærere på vores skole. Der er god mulighed for integration - det bliver taget seriøst i klassen. De har tema om at være muslim og om at være kristen. Der var nogle ting, der blev sat på plads – i hvert fald for min dreng. Så bliver børnenes baggrund og religiøsitet afmystificerede. Der er også en god kultur i klassen. Omgangsformen i klassen havde bekymret mig mest, men det havde ikke været anderledes end i en privatskole. De har respekt for hinanden, og der bliver taget fat om problemerne” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Lærernes engagement er fantastisk på min skole. Det er også positivt, at skolen er en lille skole. Jeg synes også, at den etniske sammensætning er god i børnehaveklassen, - der er omkring 30-40 % tosprogede. Jeg synes, at skolen har et godt fagligt indhold, - man formår at kombinere leg og faglighed på en rigtig god måde” (Mand, tilvælger, skole, gr. 4)

3.5.2. Øvrige gode forhold ved distriktsskolen

Ønsket om at støtte det lokale miljø, mulighed for netværksdannelse, kort og sikker skolevej mv. fremhæver respondenterne ligeledes som værende afgørende faktorer for oplevelsen af, at valget af distriktsskolen har været den rigtige løsning for deres børn.

”Det er positivt, at skolen ligger i nærmiljøet, så mit barn har legekammerater derhjemme. Skolen har et ekstremt godt samarbejde med fritidshjemmet, og indskoling er god. De har trygge rammer” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”... Det vigtigste er, at børnene er glade, og at læreren kan lide at være der. Det er en god ting, at vores skole ikke er så stor. Det er også godt, at de kan være sammen med de store børn. Og så er det vigtigt, at skolen ligger lokalt i nærmiljøet. (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

3.6. Tilvælgernes oplevelse af det dårlige ved distriktsskolen

På trods af forældrenes tilvalg af distriktsskoler og mange positive indtryk udtrykker nogle af respondenterne alligevel bekymringer over valget. Bekymringerne begrundes flere med oplevelsen af problemer med skolens tosprogede elever, og nogle fremhæver, at en mere ligelig fordeling af etnisk oprindelse på skolerne er at foretrække. Det fremhæves ligeledes at det ikke udelukkende er tosprogede børn, der opleves at udgøre et problem på skolerne.

”Vi havde kvaler over at vælge distriktsskolen pga. indvandringen og de dårlige rygter, og ingen af delene er blevet bedre undervejs. Det eneste, der har været positivt, og det var det, vi frygtede allermest, det er håndteringen af indvandringen på trods af, at der er 86 % indvandrere på skolen. Men vi er stadigvæk i tvivl, og vi valgte kun skolen pga. nærmiljøet, og fordi det ikke skulle være en privatskole” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Man kunne godt ønske sig en større spredning af de tosprogede. Hvis du tager til Østerbro, så er der knap nok nogle indvandrere. Når du kommer herover (på Nørrebro) så er der ufatteligt mange. Hvis vores børn gik i skole på Østerbro, ville det heller ikke passe til deres virkelighed, det ville ikke afspejle det liv, de har i gaden. En lidt større spredning af det hele ville være at foretrække. Men det er ikke kun et etnisk problem, James Dean havde jo ikke et etnisk problem. Hvis de står på hjørnet af vores gade, er det et etnisk problem. Der har været bøller omkring mig i hele mit liv, og det er ikke altid et etnisk problem. Selyfølgelig kommer der en del sociale problemer af etnicitet, de har svært ved at komme på arbejdsmarkedet, men jeg vil gerne stille spørgsmålstegn ved det. (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

3.6.1. Bekymringer over børnenes faglige udvikling

Til trods for tilvalg af distriktsskolen er nogle af forældrene til især børnehavebørn bekymrede for børnenes faglige udvikling, og det fremhæves, at klassekvotienterne i klasser med mange tosprogede elever, er for høje til at kunne løse problemerne.

”Der er for mange i klasserne, og det har der været en del år. Det er svært at få eleverne med, når der er flere 2. generationsindvandrere og for mange børn i klasserne. Det tager lidt længere tid at få undervist dem. Der er en plan om, at de skal spredes lidt mere ud på andre skoler. Så bliver de lidt bedre integreret” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Niveauet ligger lavere, fordi man skal have en anden gruppe med. Min søn har gået her, og han kunne mærke at han lå fagligt lavere i gymnasiet, end dem der kom fra andre skoler. Der er jo tildelt ressourcer til sådan nogle områder, som det her. De skulle jo gerne kunne bruges så man kan sætte endnu mere ind over for og hjælpe den gruppe, der har svært ved det. Men det er lige som om, at det ikke sker” (Kvinde, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Der er for mange i klasserne. Specielt, hvad angår dårligt stillede eller tosprogede børn, vil tingene altid tage længere tid. Trafikken er også for voldsom på skolevejen – der har været mange færdselsuheld. De skal krydse vejen, og det er ikke så rart. (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

3.6.2. Dårlig ledelse og meget sygefravær blandt lærerne

Enkelte af forældrene til især skolebørn oplever en dårlig skoleledelse på nogle af skolerne, og mener, at det giver anledning til meget sygefravær blandt lærerne, som i sidste ende forringer undervisningen og børnenes faglige udvikling.

”På grund af at folkeskolen var dårlig på nogle andre områder, end jeg havde forventet, har det fået mig til at tænke på, at det var på mine børns bekostning, at jeg er idealist. Jeg har siddet og revet mig i håret og tænkt: Det er mine børn, der sidder i det. Jeg har haft lyst til at flå dem ud af skolen, fordi jeg følte, det var min skyld. De ting jeg havde forbehold overfor, - at indvandringen kan være et problem, har jeg ikke oplevet, var et problem på vores skole. Det er mere et problem, at ledelsen er dårlig – skolen og kommunen. Lærerne er syge og kommer ikke, og halvdelen af lærerne er

vikarer pga. af en dårlig ledelse. Jeg kender flere lærere, der har været syge” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Der er mange vikarer. Det er inspektøren, der danner fundamentet, han har enevælde på vores skole. Det har jeg set. Han hakker på lærerne.” (Mand, tilvælger, skole, dybdeinterview)

3.6.3. Fysiske forhold

Flere af tilvælgerne blandt især skolebørn udtrykker bekymring over skolernes fysiske rammer. Det er især dårlige toiletforhold og skolegårde, der giver anledning til bekymring. Andre efterlyser flere specialindrettede lokaler, der kan understøtte f.eks. de kreative fag, såsom musik og billedkunst.

”De ydre rammer er dårlige, elendig skolegård, der er ingen ting, og den er lille. Man kan jo ikke få det hele” (Mand, tilvælger, børnehavn, gr. 2)

”Det undrer mig, at Københavns Kommune ikke kan se sammenhængen mellem de fysiske rammer og så det høje sygefravær hos lærerne. Selvfølgelig påvirker de fysiske rammer børnenes indlæring og faglighed” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Jeg kunne godt ønske mig, at der var mere fokus på det kreative – på musik og billedkunst. Der mangler lokaler til de kreative fag” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

3.6.4. Indtrykket af, at tosprogede forældre mangler engagement og lyst til at samarbejde

Derudover har nogle af forældrene indtrykket af, at tosprogede forældre mangler engagement og lyst til at samarbejde med skole og andre forældre. Enkelte fremhæver, at det ikke er mangel på lyst, der er afgørende for at tosprogede forældre ikke vil samarbejde og engagere sig, men mere et spørgsmål om, at de er bange for at involvere og blande sig. Det vækker bekymring blandt nogle af respondenterne at mange tosprogede forældre ikke kan kommunikere med skole og forældre, fordi de ikke kan det danske sprog.

”Der kan være problemer med både danske og udenlandske børn, men man kan kommunikere med danske forældre. Hvis du har et tosproget barn, hvor man ikke kan kommunikere med forældrene, så er det utrolig svært at løse problemerne” (Mand, tilvælger, børnehavn, gr. 2)

”Jeg er da harm over de indvandreforældre, der ikke vil kommunikere. Forældrene vil ikke lære det danske sprog, og er sådan set ligeglade. Vi har nogle rigtig gode (udenlandske) venner på distriktsskolen, som modsat virkelig gør noget for deres børn, så det er rigtig dejligt, så det er vidt forskelligt” (Mand, tilvælger, børnehavn, gr. 2)

”Det er min erfaring, at forældrene til de tosprogede er utroligt bange for at komme til forældremøderne og blande sig. Dem der gerne vil integreres, de er faktisk mere bange for at involvere sig, og det, synes jeg, er virkelig ærgerligt, for det er der, integrationen er en succes” (Mand, tilvælger, børnehavn, gr. 2)

3.6.5. Mange forældre på distriktsskolerne vælger skolerne fra i de større klasser

Enkelte af forældrene til især børnehavebørn, udtrykker bekymring over indtrykket af, at mange etnisk danske forældre vælger skolerne fra i de større klasser. Det er bemærkelsesværdigt, at flere af skolebørnenes forældre er usikre på, om deres børn skal gå på skolerne i de større klasser.

”Den havde et kedeligt rygte og var præget af uro. Der er et frafald, der kommer med alderen, når man når op i de højere trin. Der er en del børn, der bliver taget ud af skolen – efter 3. klasses trin bliver de færre og færre” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2).

”Jeg er bekymret for fagligheden. Jeg er ikke sikker på, at vores datter går der, når hun er 14-15 år” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

3.7. Årsager til, at tilvælgerne ikke har valgt et alternativ

En vægtig grund til, at tilvælgerne ikke har valgt en alternativ skole til deres børn, skal findes i det forhold, at de ønsker at støtte op omkring det kvarter de bor i og skabe en sammenhæng blandt barnets skolegang og fritid i lokalområdet. Forældrene vil gerne være med til at løse problemerne i kvarteret og tage nogle initiativer i forhold hertil ved at sende deres børn i distriktsskolen. Flere ønsker endvidere at barnet skal kunne følges med børn fra børnehaven, mens andre af forældrene ikke ønsker, at deres børn skal i privatskolerne, fordi de tror, at de isoleres i forhold til børn i deres lokalområde. Endelig påpeges det, at distriktsskolen med mange etniske kulturer giver børnene nogle livsvigtige værdier i forhold til god forståelse og tolerance overfor andre kulturer og etniske minoriteter.

”Jeg ville egentlig gerne gøre noget for det her kvarter, hvor mit barn skulle gå i skole. Hvis der var nogle problemer, så ville jeg gerne sørge for, at de blev løst, og at der blev taget nogle gode initiativer. Og det fik jeg så vished om, at det var der andre, der også gerne ville...det er jo altid rart at være med til at gøre noget godt” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Jeg er meget modstander af privatskoler. Nogen vil nok sende deres børn i privatskole for at passe på dem, men jeg gør lige det modsatte. Det skal ikke være mine holdninger, der skal være børnenes. Det er bedre at de kommer ud selv og får deres egne erfaringer. Min kone er med i skolebestyrelsen. Det betyder meget, at man ikke prøver, at isolere børnene, hvad man efter min mening vil gøre på en privatskole. Det bliver en bestemt type børn, der går der, dvs. dem der har råd til det. Der synes jeg, det er vigtigt, at børnene selv kommer ud og får nogle erfaringer og blander sig, får deres viden selv og deres føling med det” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Skolen ligger i nærområdet. Det er det skoledistrikt, han hører til, det er her han går på legepladser og leger nu. Det er her han vil cykle rundt med sine venner, så kan han jo lige så godt være her. Hvis det ikke fungerer, så er det jo spørgsmålet, om man har lyst til at bo her, hvis han ikke kan gå i skole her. Det er ikke så vigtigt, at det er et netværk med danske forældre, jeg vil bare gerne have et netværk, der gider bakke op omkring deres børn” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Jeg synes, at min ældste søn har den moral, man bør have i dag, når man bor i København. Han har ikke nogen fordomme. Han kender en masse til forskellige kulturer og mennesker. Man får en god moral og forståelse for hinanden... han er blevet påvirket af, at han har set en masse ting herovre på skolen. Så må man jo nedprioritere det ene for at få det andet” (Kvinde, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”I en periode overvejede jeg privatskole, men jeg hørte fra min omgangskreds, at de havde dårlige erfaringer, fordi lærerne er syge hele tiden. Jeg hørte også historier om, at eleverne er overstimulerede, og at der er for mange arrangementer – de er for overengagerede – det kunne jeg simpelthen ikke holde ud. Det kan ikke skræmme mig, at der er mange tosprogede. Der er tusindvis af andre problemer, så lad os tage et år af gangen” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”...Vi valgte skolen pga. nærmiljøet” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

4. Beslutningsprocessen omkring skolevalget

En overvejende del af forældrene tager først endelig beslutning om skolevalget i løbet af det sidste børnehaveår. Her intensiveres informationsøgningen, og der researches intenst på de forskellige skoler. Selvom mange børn har været skrevet op til forskellige skoler siden første leveår, er skolevalget sjældent definitivt på det tidspunkt. For en stor del af respondenterne gælder det, at beslutningen om til- eller fravalg af distriktsskolen har været en svær og følsom proces, hvor fordele og ulemper har været vejet op imod hinanden.

4.1. De svære og de nemme fra- og tilvalg

4.1.1. Det svære fravalg

For flere af fravælgerne har der været tale om et svært fravalg, fordi de dybest set gerne vil støtte op om den lokale distriktsskole og sikre, at deres børn integreres i det lokalsamfund, de bor i. Samtidigt er der også mange logistiske konsekvenser forbundet med fravalget af den lokale distriktsskole, fordi børnene skal bringes frem og tilbage til den alternative skole hver dag. Forestillingerne om de afledte konsekvenser af ”for mange tosprogede” og socialt belastede børn på distriktsskolen er imidlertid for store til at de tør eller turde tage springet, påpeges det blandt respondenterne. Fravalget af distriktsskolen er bestemt ikke altid den ”lykkeligste” beslutning, men for nogle af forældrene den mest nødvendige.

”Vores børn går nu i en skole, hvor de er meget ens – vi er kede af, at der ikke er samme mangfoldighed, som vi egentligt gerne ville give vores børn, men vi foretog et fravalg pga. for mange tosprogede” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

”Jeg var lidt i tvivl. Kommuneskolen er også en god ting, og jeg har selv gået på kommuneskole. Jeg var meget tilhænger af en specifik skole, indtil jeg fandt ud af, at vi ikke hørte til der. Det blev ændret i januar. Så prøvede jeg distriktsskolen, og den syntes jeg ikke var tiltalende på nogen måde. Jeg synes, det er for store klasser, og der er for mange tosprogede – 90 %, synes jeg, er voldsomt, så bliver jeg egoistisk og tænkte, at det ikke skulle forsinke min søns måde at lære på” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Jeg synes heller ikke, at det har været uden omkostninger, at vælge en skole der ligger langt væk. Man skal være en integreret del af det samfund, man bor i. Hvis det er en kommuneskole, man har valgt, der ligger langt væk, så er man lidt en outsider. Det kræver ekstra meget af forældrene at være åbne, for man skal frem og tilbage hele tiden. Vi overvejede at vælge Jagtvejens skole, for det var den af de tre skoler der, havde det bedste ry, men det var meget på vippen” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Da vi flyttede til Brønshøj for syv år siden, skulle vores søn starte i skole. De gjorde en stor indsats for at lokke børn til distriktsskolen – de lavede annoncering og

fremvisning. Der var sat flere ressourcer af og der blevet moderniseret, og derfor valgte vi i første omgang at blive indskrevet på den. Efterfølgende hørte vi fra andre i området, at deres børn ikke skulle gå i den skole. De valgte andre skoler. Så det var kun de tosprogede børn, der blev tilbage til at gå i distriktsskolen. Vi var nytilflyttede og kendte ikke så meget til det – derfor spurgte vi os frem. Vi vidste, at der var mange fremmedsprogede, men også at de gjorde meget for at få andre til at gå der. Hvis de havde fået flere danske børn ind, kunne det have været lige så godt som ethvert andet sted. Men vi blev i tvivl, og derfor valgte vi en anden skole. Det var et fravalg pga. for mange tosprogede, og fordi den anden skole i området ligger i et for belastet område” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

4.1.2. Det nemme fravalg

For mange andre forældre, som har fravalgt distriktsskolen, var beslutningsprocessen på ingen måde præget af tvivl. Nogle af forældrene har i forvejen børn på den valgte skole, for andre har beslutningsprocessen været præget af, at kammerater fra børnehaven valgte en alternativ skole, eller også var det dårlige ry på distriktsskolen altafgørende for skolevalget.

”Vi var 100 % sikre. Min datters storebror går på skolen, så vi valgte fra allerede den gang, han startede. De skal ikke gå på hver deres skole” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Der var ingen tvivl hos os. Fritidshjemmet hun kommer til at gå i, har hun også gået i børnehaven i, så hun kender alle de voksne. Hvis hun kom på distriktsskolen kom hun på et andet fritidshjem, hvor hun ikke kendte nogen. Nu kommer hun til at følges med nogen af dem fra sin børnehaven også” (Mand, fravælger, børnehaven gr. 1)

”Den gang vores ældste datter skulle starte, det var før vi fandt ud af, at hun skulle have specialundervisning, der havde vi simpelthen valgt en anden skole, for der havde vi hørt, at distriktsskolen havde et rigtigt dårligt ry. Vi havde hørt, at havde man ikke et barn der var en lømmel, så blev barnet en lømmel. Og dårlig atmosfære og meget uro” (Kvinde, fravælger, børnehaven, gr. 1)

”Jeg har fravalgt folkeskolen, fra han var helt lille. Jeg ville undersøge, hvad privatskoler kunne tilbyde. Jeg ville undersøge en anden folkeskole i området, men distriktsskolen vidste jeg fra starten, at han ikke skulle på. Jeg har arbejdet på et fritidshjem, hvor jeg havde hørt fra andre forældre, at det ikke var en god skole. Jeg hørte, at der var dårlig undervisning, for meget sygdom og fravær blandt lærerne. Undervisningen fungerer ikke pga. indvandreretallet” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

4.1.3. Det svære tilvalg

Også blandt mange tilvælgere af distriktsskolen har skolevalget været en svær beslutning eller en *svær erkendelsesproces*, som enkelte udtrykker det. Især oplevelsen af en engageret skoleledelse og holdningen om, at støtte op omkring den lokale folkeskole har i sidste ende for mange af forældrene animeret til det endelige valg af distriktsskolen. Valget af distriktsskolen handler for mange om overvindelse af tanken om, at de eksperimenterer med deres barn, og gør det til genstand for et socialt projekt. Løbende i beslutningsprocessen bekræftes forældrene i, at de tager et fornuftigt valg,

ofte fordi de møder andre forældre med de samme overvejelser, eller fordi de stifter indgående bekendtskab med skolen og fatter tillid til skoleinspektøren og lærerne på distriktsskolen.

”Vi er først blevet meget sikre senere henne i forløbet af den årsag, at jeg altså bor her i kvarteret. Der gik et lys op for mig, at det var tåbeligt, at jeg ikke ville være en del af det sted, jeg boede og bakke op omkring kvarteret og gøre noget. Men inden da havde jeg også frygten for det ukendte, men efter jeg lavede noget research, fik jeg også dæmpet min skræk for det ukendte. Men i starten var jeg helt på hælene og havde meldt ham ind i en privatskole” (Mand, tilvælger børnehaven, gr. 2)

”Personligt for mig skulle det være den lokale skole, men min familie pressede mig, om jeg var klar til at satse mit barns ve og vel pga. nogle holdninger, jeg havde. Det var en større erkendelsesproces, og der har været store diskussioner. Specielt forældrekontakten hjalp os meget og gav en vis tryghed. Da vi endeligt havde truffet valget og var blevet enige derhjemme, var det et bjerg der faldt af skuldrene på os. Det var en stor glæde” (Mand, tilvælger børnehaven, gr. 2)

”Jeg tænkte - min datter skal under ingen omstændigheder have ødelagt sin uddannelse og sine fremtidsmuligheder pga., at dansk integrationspolitik er gået fløjten. Det er ikke et eksperiment, hun skal deltage i, det er hun for værdifuld til. Jeg snakkede med nogle af de andre forældre oppe fra børnehaven. Der bor nogle af hendes veninder også i nærområdet. De har deres ældste i en privatskole, og der sidder de oven på nakken af hinanden, der er klassekvotienten utroligt høj. Vi er velfungerende forældre og ressourcestærke, og der er ingen grund til at undergrave den folkeskole, vi selv har gået i. Et eller andet sted, så bliver vi jo nødt til at støtte op om den, ellers undergraver vi den totalt. Men selvfølgelig, hvis det ikke kører, så bliver hun selvfølgelig taget ud og så ryger hun på privatskole. Jeg tror på det – min ekskone hun er mere betænkelig” (Mand, tilvælger børnehaven, gr. 2)

4.1.4. Det nemme tilvalg

Det nemme tilvalg af distriktsskolen forekommer især fordi, man som forældre enten har boet i distriktet i mange år, engagerer sig i og støtter det lokale miljø, og/eller har børn som går eller har gået på den lokale distriktsskole.

”Vi havde ikke overvejet andre skoler. Hvis man bor på Nørrebro, må man også acceptere, at ens børn har et netværk på Nørrebro... Jeg har været meget sikker, jeg bor i kvarteret... Min ældste søn har også gået på skolen, det har han været glad for” (Kvinde, tilvælger, børnehaven, gr. 2)

4.2. Forældrenes informationskilder og influenter

En meget stor del af forældrene har været meget aktive i deres søgning af information omkring de forskellige skoler. Følgende informationskanaler og influenter har forældrene gjort brug af i forbindelse med skolevalg:

- Informations- og indskrivningsmøder
- Perifere oplevelser og indtryk (F.eks. valghandlinger, tandlægebesøg, gåture forbi skolen)
- Skolerne, kommunernes og undervisningsministeriets hjemmeside

- Individuelle møder med skoleinspektøren og lærere
- Diskussioner med naboer, familie, forældre i børnehave, børnehavepædagoger mv.
- Uformelle og formelle netværk
- Beretninger, rygter og medieskabte oplevelser

4.2.1. Informations- og indskrivningsmøderne på distriktsskolerne

Ofte er de afgørende beslutnings- eller vendepunkter i overvejelserne informations- og indskrivningsmøderne på skolerne. Nogle af fravælgerne fremhæver, at de på informations- og indskrivningsmøderne blev bekræftet i et dårligt indtryk af distriktsskolerne, som var afgørende for deres fravalg af skolen. Flere af tilvælgerne derimod er blevet bekræftet i eller har fået et positivt indtryk af skolerne på informations- og indskrivningsmøderne, hvilket har været afgørende for deres skolevalg.

Fravælgeres oplevelser på informations- og indskrivningsmøderne

Nogle af fravælgerne oplevede, at skoleleder og lærere på informationsmøderne negligerede eller undlod at tale om de problemer, der kan opstå ved at have mange tosprogede i klassen. Det virkede, ifølge respondenterne, negativt og utroværdig. Andre påpeger, at besøget på skolen har givet et dårligt indtryk, da respondenterne her har oplevet, at der var et stort antal tosprogede elever generelt på skolen, og at skolen havde en dårlig og *mismodig* stemning.

”Jeg synes der burde stilles et krav til samtlige skoler om at de skulle holde formøder med lokalbefolkningen i forhold til, hvad de har at tilbyde. Omstændighederne omkring indskrivningen har også været for dårlig på min skole. I min brors skole i Herlev bliver børnene budt personligt velkomne af inspektøren og får lov til selv at skrive sig ind i en bog. De var rigtigt stolte og glade, fordi de havde fået lov til selv at skrive sig ind i skolen. I min skole skal man bare udfylde en formular ved en skranke. (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Vi var til et informationsmøde på distriktsskolen, for at se hvad det var for noget, inden vi valgte helt fra. Efter vi havde set ind i lokalerne på tavlerne, hvor børnene havde skrevet deres navne, da var halvdelen af vores beslutning taget, for der var omkring 80-90 % tosprogede elever. En anden grund var, at vi har en nabo, der har to piger, der går der. Det er de kede af, for i frikvartererne er der mobning og drillerier. Vi havde hørt en masse positivt om en anden skole i lokalområdet, den havde det distriktsskolen havde, men til gengæld var der flere danske børn. (Mand, fravælger, skole, gr. 4)

”...Selv sekretæren på skolen var mismodig og havde nærmest tårer i øjnene. Det virker som om, de har det meget hårdt. Der har jeg ikke lyst til at sende mine børn hen. Det er ikke fordi, det er meget bedre på den skole vi har valgt – det var af praktiske årsager, at det blev valgt” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

Tilvælgernes oplevelser på informations- og indskrivningsmøderne:

Flere af tilvælgerne fremhæver, at de på informations- og indskrivningsmøderne oplevede en særdeles engageret skoleledelse og initiativrige lærere, hvilket blev en af de mest afgørende faktorer for deres valg af distriktsskolen. De mødte et personale, der gav sig god tid til at besvare forældrenes spørgsmål og som var åbne omkring skolens problemer, fremhæves det.

”Vi besluttede os da vi kom på skolen... Vi fik indsigt i hvilke gode ting, de fremhævede på skolen. Det virkede positivt, at de tog åbent fat i, at der er 60% fremmedsprogede. Det fik os overbevist” (Mand, tilvælger, børnehave, dybdeinterview).

”Jeg skulle lige have rykket nogle ting. Jeg havde aldrig nogen sinde overvejet en folkeskole i København. Det er et slumsted, det er The Bronx. De lærer ikke andet end at stjæle biler. Alle de der fordomme man ikke har noget at have det i. Så pludseligt bor man der, og oplever bydelen på en helt anden måde. Især de mange engagerede forældre til det der introduktionsmøde rykkede os” (Mand, tilvælger børnehave, gr. 2)

”Vi var ikke skrevet op til en privatskole. Jeg var modstander af det, og manden var tilhænger af det. Så var vi til et introarrangement på distriktsskolen, og da opdagede jeg, at den var meget populær. Der var mange forældrepar fra børnehaven, der gerne ville have deres børn ind på distriktsskolen. Så tænkte jeg, at så ville fordelingen være rimelig mellem tosprogede og danskere, og så ville vi gerne vælge den” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Skolelederen på vores skole er en utroligt glad og smilende og slagkraftig dame, der siger tingene fuldstændigt firkantet, så man kan forstå dem. Der er ikke noget, der er pakket ind i ævl og kævl og pædagogisk fnidder-fnadder. Vi valgte, at vores datter kommer på distriktsskolen, og så må vi se, hvad der sker. Der er nogen fra børnehaven, der følger med, og det er også godt. Vi er nogle forældre, der holder godt øje. (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

Enkelte fremhæver ”Skolernes dag” på Blågårdsplads, som en informationskanal, der har været af betydning i beslutningsprocessen.

”Forskellige skoler på Nørrebro holdt en ”skolernes dag” inde på Blågårdsplads, hvor de stod og fortalte” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

Endelig fremhæves det, at overværelse af undervisningen på barnets kommende skole, har været af betydning for skolevalget.

”Nu har de andre snakket om forældrekontakt og møder. Vi blev inviteret til at komme og overvære undervisningen. Det var sådan nogle ting, der gjorde, at vi valgte skolen. Vi var også inde på alle hjemmesiderne. Der er nogle afsindigt flotte nogen, men det kan man ikke bruge til noget som forældre. Man skal ud og opleve skolen” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

4.2.2. Perifere oplevelser og indtryk - (F.eks. valghandlinger, tandlægebesøg, gåture forbi skolen)

Også perifere oplevelser og indtryk af skolen spiller en rolle i beslutningsprocessen - især hvis man ikke søger megen information. Flere af respondenterne angiver, at de har dannet sig et indtryk – på godt og ondt – af skolerne i forbindelse med valghandlinger, tandlægebesøg, eller når de blot har passeret skolen på gåture i lokalområdet.

”Jeg har lagt mærke til legepladsen, når jeg har været over at stemme. Den har været indbydende” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

4.2.3. Skolerne, kommunernes og undervisningsministeriets hjemmeside

Flere af respondenterne angiver, at de i bredt omfang har brugt skolerne, kommunernes og undervisningsministeriets hjemmesider for dels at danne sig et indtryk af den pågældende skole og dens aktiviteter og dels for at opnå indsigt i skolernes karaktergennemsnit. Karaktergennemsnittet, mener flere, er vedhæftet med begrænsninger, men ikke desto mindre indgår de ofte som noget af det mere konkrete beslutningsgrundlag. Andre igen har søgt informationer om procenten af tosprogede elever på den enkelte skole. Har disse oplysninger enten ikke været at finde eller virket utroværdige på respondenterne, er skolebillederne blevet studeret nøje for, at danne sig et indtryk af procentandelen af tosprogede elever. Flere af respondenterne giver udtryk for at procentandelen af tosprogede elever på skolerne kunne give dem nogle værdifulde supplerende oplysninger i forhold til deres beslutning om skolevalg.

”For mig har det været vigtigt, at de lærer meget. Jeg brugte undervisningsministeriets hjemmeside. Jeg havde helt tilfældigt opdaget den” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Jeg har været inde på nettet og kigge på skolens hjemmeside, og der synes jeg helt klart at den lød tiltalende. Jeg kiggede også på deres karaktergennemsnit” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Jeg har også kigget på PISA-undersøgelsen, der kom i januar. Man kan også se indvandrerprocenter på skolernes hjemmesider. Jeg har netop ikke valgt en ”hvid” skole – jeg har valgt en, hvor der er sådan lidt af hvert” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Jeg prøvede at finde skolens karaktergennemsnit, men jeg kunne ikke finde dem. Det var for at sammenligne en af skolerne i lokalområdet med en anden af skolerne” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Jeg mener ikke, at man kan bruge de karaktergennemsnit til ret meget, fordi de ikke afspejler, hvad det er for nogle mennesker, der går i klassen, om de er interesserede i at gå i skole eller ej. Det kan jo også godt være, der er stor (faglig) opdeling, men det giver et jævnt gennemsnit. Hvis bare skolen er kompetent nok til at lære alle det, de gerne vil efter behov og evner” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Jeg har set på skolefotoerne for skolen for at se, hvor mange tosprogede der går. Jeg tror, de snyder med tallene” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”Man skal læse meget, hvis man skal finde tal på skolernes hjemmesider om hvor mange tosprogede elever, der er på skolen. Jeg tror faktisk ikke, det står der” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

”Jeg så på distriktsskolens hjemmeside på Internettet for at få information. De havde skrevet en masse om, hvad de fokuserede på – det var meget vigtigt for mig, at de har en god mobbepolitik, og at de tager hånd om tingene, og der var annonceret et informationsmøde, som vi tog til. Det var dog et dårligt fritidshjem, men skolen virkede så god, at vi valgte den alligevel. Det var et svært valg, fordi fritidshjemmet var dårligt. Der var en dårlig stemning på fritidshjemmet – pædagogerne var uengagerede, - jeg tror, der er et problem med ledelsen. Men vi valgte skolen alligevel, vi bestemte os på første informationsmøde” (Mand, tilvælger, skole, gr. 4)

4.2.4. Individuelle møder med skoleinspektøren og lærere

En anden faktor, som for nogle af respondenterne har spillet en vigtig rolle i skolevalget, har været individuelle møder med skoleinspektøren eller lærere på distriktsskolen. Det giver dels et indtryk af skole og skolelederen, og dels giver det mulighed for at spørge mere personligt ind til diverse forhold ved distriktsskolen.

”Jeg var oppe igen med en mor som vores dreng gik i børnehave med. Og der sad vi og snakkede 2-3 timer med inspektøren” (mand, tilvælger, børnehave, dybdeinterview)

”Jeg ringede bare og fik et møde. Man skal jo gå op på den skole, man fravælger og indskrives til den skole, man vælger, og så laver de fint PR for distriktsskolen, og man får tilbud om at se den. (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 2)

”Inden jeg valgte skolen, krydsforhørte jeg tre lærere, jeg kendte. Jeg spurgte dem, om de ville sætte deres børn i skolen. Det var vigtigere, at der var gode lærere, end at der var gode kammerater. Jeg troede på, at hvis der var gode lærere, så kunne de samle klassen” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4).

4.2.5. Diskussioner med naboer, familie, forældre i børnehave, børnehavepædagoger mv.

En meget stor del af respondenterne har i løbet af beslutningsprocessen diskuteret erfaringer med og forventninger til de forskellige skoler bredt i netværket. Familien, forældre til andre børn fra f.eks. børnehaven, børnehavepædagoger, naboerne eller familie i bredere forstand og ikke mindst medierne har – på godt og ondt – spillet ind på beslutningsprocessen. Mange af tilvælgerne pointerer, at de ofte har følt sig presset af og nødsaget til at forsvare deres skolevalg overfor især familie og nære bekendte.

”Vi hørte noget fra en far, der havde sendt sin datter på distriktsskolen. Han var virkelig positiv” (Kvinde, tilvælger, skole, dybdeinterview)

”...Det var jo fordomme vi hørte. Jeg har ikke siddet til en eneste familiefrokost, hvor jeg ikke har skulle forsvare, at mit barn skulle gå på en skole på Nørrebro. Det har jeg stort set ikke oplevet. De siger ”Hvordan kan du dog finde på det” – og det skal man jo forklare” (Mand, tilvælger, børnehaven, dybdeinterview)

”Vi blev advaret fra nogle, vi kender om at sende ham i skole med mange tosprogede børn” (Mand, tilvælger, børnehaven, dybdeinterview)

”Vi overvejede andre skoler, men det var ikke så realistisk, for vi havde aldrig tænkt på det før sidste år, så vi kunne ikke rigtigt blive skrevet op nogle steder. Vi var for sent ude – jeg havde ikke set det som et problem. Vi er også blevet påvirket af et pres udefra fra vores familie som enten bor i Jylland eller der, hvor jeg kommer fra og som kun kender Nørrebro fra forskellige forsider, og der kommer et tidspunkt hvor man giver lidt efter. Altså jeg bor i en gade på Nørrebro, dvs. jeg ved, at det på forsiden af avisen ikke passer. Altså der bliver jo spredt rygter ud over hele landet om skolerne på Nørrebro, og alle helt op til det sted jeg kommer fra har jo en mening om skolerne på Nørrebro” (Mand, tilvælger, børnehaven, gr. 2)

”Jeg lyttede til pædagogerne i børnehaven. Jeg har selv en anelse, men det er vigtigt med pædagogernes mening om, hvordan mit barn klarer sig med de andre børn, for at vide om han er stærk nok til at gå i distriktsskolen” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

4.2.6. Uformelle og formelle netværk

Flere af respondenterne, som har valgt distriktsskolen, har hørt om, eller er selv aktivt gået ind i uformelle eller formelle forældre-netværk, som har arbejdet for at deres børn kunne begynde sammen i distriktsskolen på trods af en høj andel af tosprogede. Enkelte af forældrene har valgt at organisere sig i organisationen ”Brug folkeskolerne på Nørrebro”, der i et bredere perspektiv har arbejdet for at få flere danske børn ind i skolerne på Nørrebro. Organiseringen i de uformelle og mere formelle netværk har for mange af respondenterne betydet, at de har følt sig trygge ved at lade deres børn starte på distriktsskolerne med mange tosprogede børn, fordi de har vidst, at deres børn ikke ville blive isolerede og alene. Desuden påpeger flere, at det har givet ro, at diskutere bekymringer, fordomme og myter med andre forældre. Netværkene har derudover fungeret som forbindelsesled til skolens ledelse med det formål i fællesskab med skoleledelsen, at forsøge at fremme en positiv udvikling samt allokere flere økonomiske ressourcer til skolerne.

”Jeg er med i et forældre-netværk, der hedder ”Brug folkeskolerne på Nørrebro”. Jeg mener ikke, det er politikernes ansvar men borgernes ansvar at få integreret deres børn og få dem til at leve sammen. Vi har kæmpet en lang og sej kamp for at få nogle flere danske børn ind på den skole her. Dem, vi var sammen med, er dog langsomt sivet fra, og nu er vi også sprunget fra” (Mand, fravælger, børnehaven, gr. 1)

”En af baggrundene for, at vi oprettede et forældre-netværk var selvfølgelig 80% indvandrere, som man ikke kender så meget til... utrygheden, det har nok været en af baggrundene...til at starte med var det ikke et formelt netværk – vi gik og snakkede lidt sammen i krogene. Det blev det så til. Vi holdt nogle møder, og der var jo et netværk, der har startet den positive udvikling på en anden skole i lokalområdet. De har fået ressourcer til at forsøge at vende udviklingen på skolen. Dem kom vi så også i kontakt med, og så kom der nogle større formelle møder, hvor vi forsøgte at få alle

dem til at komme, som vi havde kontakt til. De lavede nogle lister på Internettet, man kunne tilmelde sig" (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

"Det vil være en kedelig oplevelse for min søn, at være et mindretal i skolen, men hans liv på en skole på Østerbro vil ikke afspejle hans liv eller hans vennekreds her på Nørrebro. Da vi så fandt det her forældre-kontakt-netværk, så gik den her frygt ligesom væk, så er alt det her med etnicitet ikke et problem. Når du har den her tryghed, så forsvinder det problem...Man kan sige meget godt og skidt om forældrekontakter men det, at der lige pludseligt bliver samlet en masse forældre, som snakker åbent om tingene, giver en ro og en tryghed. Et stort vendepunkt var faktisk også præsentationsmødet på skolen. Året før oplevede jeg, at netværket ikke rigtigt var kommet i gang på samme måde. Der mødte kun forældre op til 4-5 børn. Det er jo ikke mange ud af en hele klasse, så bliver man bekymret om der ikke er større opbakning. Da jeg så kom her sidste efterår, så var lokalet propfyldt med forældre, der ville noget godt med deres børn på denne her skole. Det gav virkelig ro. Det gav en glæde" (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

"Jeg tror det er meget godt at komme ud og møde forældrene til de børn, der også har alle de overvejelser. De er også engagerede, de har de samme bekymringer. Det er spørgsmålet, der konstant er oppe at vende; "Hvor mange tosprogede børn?" (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

"Det virker på mig, som om man skal passe på, at netværksgruppen ikke bliver til falsk tryghed for, hvordan det i virkeligheden er her i skolen. Der sker så mange ting på skolen, hvor netværket ikke kan være afgørende for, hvordan det går. Man er mange danske forældre – en stor gruppe mod nogle andre. Det er ikke sikkert det er sådan, men man passer på, at man ikke bliver to grupper på skolen. Man skal prøve at være sammen om de ting, der er på tværs af nationaliteter" (Kvinde, tilvælger, børnehave, gr. 2)

4.2.7. Beretninger, rygter og medieskabte oplevelser

Når forældrene er bekymrede for barnets tryghed, trivsel, faglige udvikling, netværk af venner mv. og begrundet disse bekymringer med "for mange tosprogede" børn, har de ofte deres udspring i beretninger og historier, de har hørt om konkrete hændelser eller forhold på de respektive skoler. Disse beretninger hører forældrene typisk fra medierne, andre forældre i børnehaven, venner, bekendte, naboer o. lign. Negative beretninger, forstærker bekymringen og positive beretninger giver næring til overvejelser om tilvalg af distriktsskolen.

"De gode historier handler om, at lærerne, de er så søde. Det er det man hører. Hvis man hører noget dårligt er det fx om andengenerationsindvandrere og... ja, det er jo så hovedsageligt det" (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

"Hvis man skal bruge en halv time på at få ro i klassen, og der er et kvarter tilbage til at blive undervist i, så giver det et unægtelig dårligt ry... og det er bare noget, man typisk ser i en klasse med 80-90% tosprogede" (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Vi hørte bare mere og mere positivt om den skole vi har valgt – vi tænkte ”Nej, vi bliver nødt til at tage derop, for at høre mere om det” (Kvinde, tilvælger, børnehave, dybdeinterview)

”Man bliver meget præget af de billeder man får fra TV-Avisen af et kvarter i moralsk forfald. Så glemmer man, at man lige er kommet hjem fra et forældremøde i børnehaven, hvor alt fungerer fint. Selvfølgelig er der problemer, men frygten bygger på nogle skræmmebilleder. (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Vi havde først valgt En anden skole. Vi var tilflyttere til Brønshøj og kendte ikke noget til skolerne. Jeg var ovre og tale med skolen, omkring bander og hærværk – man hører meget om det i medierne – så var vi selvfølgelig meget nysgerrige, men vi blev meget positivt overraskede over skolen” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Jeg kender ikke noget til distriktsskolen andet end, at jeg har hørt fra medierne, at der er mange tosprogede på den skole” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

”Historierne går, og de tager lang tid at aflive. Vi har også hørt mange historier om den skole vi har valgt. Vi hører egentligt til en anden skole, så vi gik på trods og udsatte vores børn for et socialt projekt og valgte den skole, hvor der er flest tosprogede. Da vi undersøgte det, besøgte vi også en anden skole. Men det var vores positive fordomme om lærerkræfterne og specielt om lederen på den skole vi valgte, der gjorde, at vi godt turde. Det giver nogle overvejelser, og vi har sagt, at ind til det går dårligt, så er det her, vi bor. Hvis det går dårligt, må vi flytte” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”For mit vedkommende har jeg valgt skolen, fordi området jo ikke er sådan, som man ser det. Når vi hører om området, så hører man altid det værste. Sluger man det råt, så har man klart en opfattelse af Nørrebro, men det er jo ikke det, vi oplever. Hvis man har sit eget billede af, hvordan det er at bo på Nørrebro, så tror jeg heller ikke, man vil være så skræmt over at sende sine børn i skole her. For vores vedkommende var det ikke et spørgsmål om, om han skulle gå i denne her skole eller andre – det skulle han” (Kvinde, tilvælger, børnehave, gr. 2)

4.2.8. Øvrige kommentarer omkring informationskilder og influenter

Flere af respondenterne efterlyser, at skolerne i højere grad er mere frembrusende i deres kommunikation til skolevælgere omkring de positive forhold på distriktsskolen såsom engagerede og initiativrige lærere, arrangementer, hvornår der er oplysningsmøder, hvordan man bekæmper problemer mv.

”De kunne også godt vise sig noget mere i lokalsprøjten” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Det bliver ikke kommunikeret ud, at ledelsen er engageret. Der står ikke en skid i de breve, der bliver sendt ud af skolerne. Det er svært, for det virker som en floskel, hvis de skriver, at de har god ledelse i et brev. Det kan kun demonstreres” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”En af skolerne i lokalområdet kom ned i børnehaven med information om, at der var et oplysningsmødemøde, - det gjorde den anden skole ikke” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

5. Succeskriterier - Idérammen for københavnermodellen for integration

5.1. Hvis fravælgere skulle vælge distriktsskolen

Det fremherskende kriterium for at vælge distriktsskolen blandt fravælgergrupperne er, at antallet af tosprogede elever i klasserne mindskes, påpeges det. Nogle mener, at antallet af tosprogede elever i klasserne skal sænkes til mellem 10-50%, før det er tilfredsstillende for dem. Andre påpeger, at de er tilfredse, hvis distriktsskolen, som minimum afspejler sammensætningen af danskere og indvandrere i lokalsamfundet.

”Hvis jeg vidste, at 50 % af eleverne var danske, ville jeg ikke være i tvivl om, at jeg ville vælge distriktsskolen. Jeg synes vi har en god folkeskolelov, og jeg synes vi har nogle gode intentioner med folkeskolen. Den opfylder alle de basale behov, jeg har, og som jeg føler, min datter skal have dækket for at kunne klare sig fremover i livet. Mit største problem, det er at min datter ikke skal være den eneste danske pige der går ind på en skole. Jeg kan starte på denne her skole, eller også skal jeg betale mig fra noget andet. Nu er jeg så heldig, at jeg kan betale mig til noget andet og det er måske det, der er løsningen. Måske er løsningen at vi flytter fra kvarteret – vi gider ikke denne her polemik mere” (Mand, fravælger, børnehaven, gr. 1)

”Jeg synes, at det kunne være kanon, hvis mine børn gik på en skole med 20% tosprogede og 80% danskere, fordi så kunne de også lære noget af de tosprogede, og det ville også passe til fordelingstallet i vores samfund. Men skoler, hvor det er rene tosprogede, det kan jeg godt forstå forældrene er bange for” (Kvinde, fravælger, børnehaven, gr. 1)

”For os er det blevet enten eller. Hvis vi var kommet på en anden skole i området, så var det blevet en hvid skole, og så var der ikke noget problem. Men det har vi jo alligevel, for så sker der ikke nogen integration. Jeg er da helt klart for, at man skal lade skolerne afspejle det kvarter, og det samfund man lever i. Jeg tror kvarteret her består af 50% indvandrerbørn, og det vil være fint for mig, hvis det er det kvarter, jeg bor i” (Mand, fravælger, børnehaven, gr. 1)

”Selvom vi ikke synes, at den skole vi har valgt er særlig god, skal der ske et stort skred, før vi vælger de ”sorte” skoler. Andelen af tosprogede skal bringes ned til 20 %, hvis mit barn skal gå der” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”Hvis de danske børn og tosprogede børn blev fordelt ligeligt i klassen, så ville det fungere fint. En almindelig klasse kan sagtens opsuge og integrere tosprogede børn. Man skal være villig til at sige, at nogle skal gå på en anden skole. Der er jo ikke så langt imellem skolerne. Den lokale skole skulle have en anden fordeling, så mit barn ikke er en minoritet og skal kæmpe med en masse ting” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

”Hvis man kunne få en garanti for, at der var mange, der rykkede, så var jeg helt med på den. Jeg tror ikke, at det er nødvendigt at bringe det ned på 20%” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”Der skal være en lavere andel af tosprogede elever” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”Der må ikke være mere end 10-15 % indvandrere” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”10-30 % kan fungere” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

Flere af respondenterne påpeger, at problemet ikke så meget bunder i, hvor mange procent tosprogede men mere i, hvor mange socialt belastede børn, der går på distriktsskolerne. Forslag om adgangskrav fremhæves af enkelte af respondenterne.

”Hvis jeg havde hørt, at de tog fat i sociale problemer hurtigt, og at børnene har det godt, så ville jeg vide, at det var en god skole, selvom der var mange tosprogede” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”Jeg er ligeglad med, hvor man kommer fra, det handler om, om de er socialt velfungerende” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

”Det, der har betydning er, hvor socialt kompetente børnene er. Det afgørende er, hvilke børn, der er i klassen” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

”Der skulle være nogle adgangskrav, så ville det ikke være noget problem, at der er mange tosprogede, hvis de opfyldte nogle krav. Til dem, der ikke klarer det, kan man bruge ekstra ressourcer på et ekstra år i børnehaveklassen. Der skal være et bedre fagligt og socialt grundlag” (Mand, fravælger, skole, gr. 1)

5.2. Overordnede reaktioner på idérammen for Københavnermodellen for integration

5.2.1. Overordnede reaktioner på idérammen for Københavnermodellen for integration

Der er bred enighed blandt respondenterne om, at punkterne i idérammen for Københavnermodellen for integration (se bilag 4) ville forbedre distriktsskolen. Flere af fravælgerne angiver imidlertid, at de ikke ville have valgt skolen i grunddistriktet under nogen omstændigheder, hvis oplægget blev realiseret, fordi det ikke umiddelbart fjerner den høje procentandel af tosprogede elever.

”Hvis skolen så sådan ud, så ville jeg opsøge den straks, men hvis min datter var den eneste danske pige i klassen, så var disse punkter ikke det vigtigste for mig. Det handler også om fremtid, at hun på et tidspunkt skal have kæresten og venner” (Kvinde, fravælger, børnehavn, gr. 1)

”Det står her alt sammen, der står bare ikke noget om fordelingen af elever, som er det vigtigste for os” (Kvinde, fravælger, børnehavn, gr. 1)

”Det lyder fantastisk ideelt, det kunne være dejligt, hvis det var sådan, det er ønsketænkning, drømmeskolen” (Mand, fravælger, børnehave gr. 1)

Andre af fravælgerne er mere positive og angiver, at de ville have valgt distriktsskolen, hvis dens grundlag var baseret på punkterne i idérammen, netop fordi de mener, at modellen løser problemerne omkring de tosprogede elever.

”Der er ikke nogle af punkterne, der udelukker noget andet. Hvis der var en skole der så sådan ud, så sprang vi på den uanset hvor mange udlændinge, der var, for så var der ikke nogen problemer. Jeg synes, at det lyder rigtig godt – jeg hopper på den skole, der ser sådan ud, og så ville mine fordomme omkring udlændinge være manet i jorden” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Jeg ville helt sikkert være på den” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

En del af fravælgerne udtrykker dog en skepsis i form af manglende overbevisning om, at punkterne kan gennemføres. Flere af fravælgerne mener således, at punkterne er urealistiske og ikke kan lade sig gøre i praksis.

”Det er fuldstændig urealistisk, jeg tror ikke på det. Det er det optimale, jeg tror ikke det kan lade sig gøre. Så er det jo hele samfundet, der skal laves om. (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Det ser da meget godt ud på papir, men lader det sig gøre i praksis?” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

Til gengæld fremhæver flere af tilvælgerne og også enkelte af fravælgerne at punkterne allerede er eller burde være tilstede på den almindelige folkeskole eller ligefrem forudsætningen for en skole, og indikerer hermed at punkterne i idérammen er realistiske.

”Jeg sad og tænkte, nåårh men sådan gør vi da på vores skole. Langt det meste er en del af mine børns skolehverdag. Jeg synes det er nogle gode forslag. Skoler har det med at være tilbageholdende, med det her kan man virkelig rette ryggen og sige det her – det er vi gode til” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”De her ting burde være aktuelle for alle skoler. Mange steder arbejder de for de ting allerede” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

”Jeg synes, at forslagene er banale. Man må forvente, at alle de her ting er til stede. (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Altså, man kan sige, at der er ikke så mange af dem her, der skal mangle” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

Det er måske bare et spørgsmål om, hvorvidt det bliver udført i virkeligheden alt det der står her. Man forventer jo, at det sker, men man kan jo ikke rigtig se om, der sker noget. (Kvinde, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Jeg er tryk nok, vi har mange af de ting fra arket. Hvis vi ikke havde det, ville jeg også være mere utryk, for jeg synes, det er rigtigt fint, at de har implementeret det på skolen. Det betyder meget, at jeg hver dag kan snakke med klasselæreren, når jeg følger mit barn i børnehave” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

Flere af tilvælgerne, blandt især forældre til kommende børnehavebørn, påpeger at de godt kan blive nervøse, når de studerer idérammen, fordi deres forestillinger om skolen måske er mere positive end virkeligheden vil byde deres børn. De har en oplevelse af, at punkterne i idérammen er, hvad de kunne forvente af deres børns fremtidige skole og ikke en brainstorm på ideelle og fremtidige løsningsbeskrivelser.

”Hvis det her er en brainstorm på nye ideer, så gør det sgu da mig helt nervøs. (Mand tilvælger, børnehave, gr. 2)

Enkelte angiver, at oplægget er så ideelt, at Københavns Kommune vil tabe resten af skolerne på gulvet, fordi forældrene ikke ville vælge dem.

”Hvis det her bliver meldt ud for magnetskoler, så taber du resten af de københavnske skoler på gulvet, for hvem fanden vil så vælge dem? Hvad har de så? (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

5.3. Specifikke reaktioner på indholdet i idérammen

Generelt er størstedelen af de foreslåede punkter i idérammen for Københavnermodellen for integration relevante for forældrenes skolevalg. Forældrene oplever dog at nogle forslag er mere relevante end andre. I det følgende opsummeres respondenternes reaktioner i prioriteret rækkefølge på idérammen for Københavnermodellen for integration.

5.3.1. Tryghed:

At børnenes tryghed sikres, er den altovervejende faktor i valget af skole.

Udvidet gårdvagsordning

Udvidet gårdvagsordning kan give øget tryghedsfølelse, fordi forestillingen om flere voksne i skolegården giver indtrykket af et mindre råt skolemiljø og at der bliver taget hånd om mobning, drillerier, vold og trusler om vold mv.

”Det med udvidet gårdvagsordning er positivt – det er vigtigt med flere voksne på skolerne” (Mand, fravælger, børnehave, dybdeinterview)

”...udvidet gårdvagsordning synes jeg er rigtigt godt, det skal der sættes mere fokus på. Det er der mobningen starter, det er når de har frikvarter og der er en lærer til at se på 200 børn” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Udvidet gårdvagsordning er en god ting – det skaber tryghed” (Kvinde, tilvælger, skole, dybdeinterview)

”Nu kan man så prøve med det her. Denne her skole er på vej, bl.a. gårdvagsordninger og små grupper. Men i virkeligheden burde det være sådan over det hele” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

Konflikthåndtering/Mægleruddannelse

Konflikthåndtering/mægleruddannelse vurderes som positivt, fordi det signalerer at skolerne har redskaber til at tage hånd om problemerne. Det giver forældrene indikationer om, at de selv og deres børn ikke behøver at være utrygge over for problemer med mobning, drillerier, vold, trusler mv.

”Konflikthåndtering, det synes jeg også er rigtig godt” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Mobbepolitik er meget vigtigt, at de starter i børnehaven og fortsætter i skolen, at de uddanner eleverne i konfliktløsning. Man skal ikke frygte at komme i skole fordi man bliver drillet” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

Skoler opdelt i små enheder

Skoler opdelt i små enheder vurderes som positivt, fordi det kan være en stor mundfuld for små børn, at skulle starte med at forholde sig til mange større børn. Derfor er det godt, at de starter med og forholder sig til andre børn i samme aldersgruppe.

”Jeg synes det er godt, at skolen er op delt i små enheder. Det er en stor mundfuld for en lille purk at starte, hvor der er en milliard børn, så det sådan starter langsomt op” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

Lærerne modtager hver dag elever og børn i klassen 15 min. før skolestart

At lærerne modtager elever og børn i klassen 15. min før skolestart skaber tryghed, fordi det betyder at børnene ikke skal færdes alene på skolen inden undervisningsstart.

”Vi kan faktisk kun aflevere vores børn lidt i 08.00. Der kunne jeg godt tænke mig, at der var nogle enkelte lærere, der var mødt, så lærerne modtager elever i klassen fra 07.45-08.00. Det har vi ikke ude på vores skole” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

Skoleinspektøren modtager eleverne

At skoleinspektøren modtager eleverne, viser synlig ledelse og skaber tryghed, fordi det ligeledes signalerer, at der keres om eleverne.

”Jeg kan godt lide, at distriktsskolen er en lille skole. Skolelederen står der hver morgen og sige velkommen til elever og forældre. Det, synes jeg, er imponerende. Der har været meget hetz på folkeskolen, men det er imponerende, hvad jeg oplever på den skole” (Mand, tilvælger, skole, gr. 4)

Aftalte normer i lærergruppen vedr. indgreb overfor negativ elevadfærd

Aftalte normer i lærergruppen vedr. indgreb overfor negativ elevadfærd opfattes som vigtig, fordi lærerne får nogle fælles retningslinjer overfor negativ adfærd og dermed sanktionsmuligheder i forhold til at stoppe det. Enkelte påpeger, at punktet som sådan kan virke afskrækkende at kommunikere ud, fordi det kan give oplevelsen af u hensigtsmæssigt mange problemer på skolen, der kan animere til fravalg af skolen.

”Jeg tror, at det er godt med nogle aftalte normer for dårlig opførsel i lærergruppen – her går den til og ikke længere, det gælder i alle timerne alle steder” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Aftalte normer i lærergruppen er meget godt. Det er vigtigt med tid og ressourcer til at lave aftalerne – det er ekstra vigtigt på magnetskoler... Det kan måske virke afskrækkende på andre, der måske tænker ”Er der så mange problemer?” (Kvinde, fravælger, skole, dybdeinterview)

”Aftalte normer i lærergruppen er vigtig – to elever kan ødelægge hele undervisningen” (Mand, tilvælger, skole, dybdeinterview)

Hjemmebesøg til alle skoleelever

Flere af respondenterne forstår ikke helt, hvad der ligger i betydningen af hjemmebesøg til alle skoleelever. Flere mener, at det kan indikere, at lærerne vil tjekke børnenes hjemlige omgivelser og på baggrund heraf danne sig et forudindtaget indtryk af børnene. Enkelte fremhæver, i den anledning, at det skal være frivilligt.

”Hjemmebesøg synes jeg er spild af tid og ressourcer – det vil jeg gerne have mig frabedt” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Hjemmebesøg er meget godt, men det skulle være frivilligt” (Mand, tilvælger, skole, dybdeinterview)

Samarbejde mellem skole og fritidsinstitution

Samarbejde mellem skole og fritidsinstitution vurderes som et vigtigt punkt, selvom flere er usikre på, hvad punktet indebærer. Nogle, af især tilvælgerne, oplever at deres børns skole i forvejen har et godt samarbejde med fritidshjemmet, hvilket er med til at skabe tryghed.

”Det synes jeg også er rigtigt godt. Samarbejde mellem skole og fritidsordning er også super godt. På min skole tager pædagogerne med over og hjælper med at undervise på skolen. Når de tager på tur tager skolelærerne også med. Det er super godt” (Mand, fravælger, børnehaven, gr. 1)

”Skolen har et ekstremt godt samarbejde med fritidshjemmet” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

5.3.2. Netværk og kammerater

At børnene har mulighed for at skabe netværk og kammeratskaber på skolerne opleves ligeledes som en vigtig faktor i oplevelsen af gode skoleforhold.

Gruppevis placering, f.eks. med udgangspunkt i kammeratskabsgrupper fra børnehaverne

Gruppevis placering f.eks. med udgangspunkt i kammeratskabsgrupper fra børnehaven er meget vigtig i spørgsmålet om til- eller fravalg af distriktsskolen. For mange af tilvælgerne har netop gruppevis klasseplacering med udgangspunkt i kammeratskabsgrupper fra børnehaven været afgørende for skolevalget

”Vi har dannet en gruppe af forældre fra børnehaven for at føle os trygge – så man ved, hvad man har – det ved man ikke, når man kommer hen et fremmed sted. Så et eller andet sted var det en god base – et godt udgangspunkt” (Mand, tilvælger, børnehaven, gr. 2)

Information til tosprogede forældre om betydningen af klassens sociale liv i fritidsordningen og uden for skoletid

Information til tosprogede forældre om betydningen af klassens sociale liv i fritidsordningen og uden for skoletid er meget relevant for forældrene, der generelt efterlyser et større engagement blandt flere af de tosprogede børns forældre samt lyst til at samarbejde med lærere, skoler og de andre etnisk danske forældre.

”Forældrene til tosprogede gider ikke deltage i arrangementer. Mange gange forstår de ikke, hvad der bliver sagt, men selvom man skaffer en tolk, så mangler de et drive til at engagere sig” (Kvinde, fravælger, skole, gr. 3)

Klasselæreren har fokus på det sociale liv uden for skolen

(Samme konklusion som ovenfor)

Sproggrupper også for etsprogede, danske børn

Sproggrupper også for etsprogede, danske børn har flere af forældrene svært ved at forstå entydigt. Hvis formålet er at koncentrere etnisk danske børn i enkelte klasser på skolerne, er flere af forældrene positive over for dette punkt. Enkelte af forældrene har meget specifikt fravalgt distriktsskolen pga. deciderede sproggrupper på skolen og nationalitetsopdelte klasser. Når børnene inddeles i sproggrupper forringer det, ifølge forældrene, børnenes mulighed for at komme i klasse med kammerater fra børnehaven af anden nationalitet.

”Jeg ved, at der er mange indvandrere, hvor jeg bor, og hvis jeg vælger den lokale skole, går der selvfølgelig også indvandrere på den. Det har dog ikke været den umiddelbare grund til mit fravalg. Jeg har sammen med en gruppe andre forældre forsøgt at få distriktsskolen til ikke at nationalitetsopdele klasserne, og det er mit allerstørste problem. De har fire børnehaveklasser; en araberklasse, en somalierklasse, en albanerklasse og en tyrkerklasse. Så tager man de danske børn til sidst og fordeler dem på klasserne. Det er vi imod – dybt imod. Vi har forsøgt at komme i dialog med ledelsen for at få dem til at blande børnene, men det har de nægtet. Hvis de havde blandet alle nationaliteterne, havde jeg beholdt mit barn på skolen” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 2)

5.3.3. Faglig udvikling

Holddannelser også for de dygtigste elever

Holddannelser også for de dygtigste elever er relevant for mange af forældrene, fordi det signalerer og betyder, at de dygtigste elever bliver tilgodeset i undervisningen, og at ressourcerne ikke udelukkende koncentrerer omkring de svageste elever.

”Holddannelser for de dygtigste elever, det synes jeg også er meget vigtigt. Alle børnene uanset niveau skal have noget at tage sig til, ellers gider de dygtige elever ikke, og så laver de ballade” (Mand, fravæglér, børnehave, gr. 1)

”Jeg kunne godt tænke mig differentieret undervisning. Jeg tænker på at man får lektier for i forhold til, de evner man har” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

Skolen holder øje med elevernes faglige udvikling – evaluering af opnåede kompetencer, regelmæssig testning og tydelig tilbagemelding til elever og forældre

Forældrene oplever dette punkt som positivt, fordi det betyder, at der bliver holdt øje med barnets faglige udvikling, og at der reageres, hvis der er grund til det. Flere tager dog punktet for givet, fordi det er den grundlæggende forudsætning for hele det danske folkeskolesystem.

”Det, der lægges mest vægt på, under ”Skolen holder øje med elevernes faglige udvikling”, er det de her tests de har talt så meget om? For skolerne holder vel øje med elevernes faglige udvikling!? Det gør de jo selvfølgelig... Det er jo logik for sprællemænd. Man kan sige testning, det synes jeg nok er mere interessant” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

Skolen sætter ind over for elever med faglige problemer – specialundervisning, sprogcenter, lektiecafé

At skolen sætter ind over for elever med faglige problemer i form af specialundervisning, sprogcenter, lektiecafé mv. er ligeledes en vigtig og grundlæggende forudsætning for det danske folkeskolesystem, som forældrene forventer er tilstede på skolerne.

”Jeg har sat mange plusser... at de er efteruddannede, og at de hjælper eleverne med problemer og specialundervisning” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

At lærerne underviser i de fag, de er uddannede i

Punktet opfattes positivt, men tages dog også for givet af de fleste forældre.

”...At lærerne underviser i de fag, de er uddannet i er altafgørende” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Jeg har sat spørgsmålstegn ved den der, at lærerne underviser i de fag, de er uddannet i – jeg forstår den egentlig ikke helt? Gør de ikke det?” (Mand, tilvælger, skole, gr. 2)

”Det er bare den der, ”Lærere underviser i de fag de er uddannet til”. Der kører en debat om, at lærerne slet ikke er klædt på til når de kommer ud af seminarerne, det kan jo aldrig være et kommunalt problem. Læreruddannelsen er for dårlig, der er blevet skåret ned på uddannelsen. Hvad er det for nogle lærere, der kommer ud af folkeskolen” (Mand, tilvælger, skole, gr. 2)

5.3.5. Lærerne er fagligt opdaterede – efteruddannelse

At lærerne er fagligt opdaterede og får efteruddannelse er vigtig, men ikke afgørende for valg af skole. Forældrene opfatter som udgangspunkt, at lærerne er opdaterede og tager for givet, at de løbende efteruddannes.

”At lærerne er fagligt opdaterede er naturligvis vigtig” (Mand, tilvælger, skole, dybdeinterview)

5.3.6. Fysiske og organisatoriske rammer:

Skolen fremtræder vel vedligeholdet med en indbydende og aktivitetsfremmende skolegård

At skolen fremtræder vel vedligeholdet med en indbydende og aktivitetsfremmende skolegård opfattes positivt, fordi det signalerer, at skolerne ønsker at give børnene nogle gode rammer – også uden for undervisningstid. Flere af respondenterne mener dog ikke, at de fysiske rammer er afgørende for deres børns trivsel. Det er ofte forældrene, der fokuserer på de fysiske rammer, mens børnene, ifølge flere af forældrene, faktisk er ligeglade. Andre af respondenterne har slet ikke haft de fysiske rammer inde som valgkriterium for skolen, fordi andre forhold har været vigtigere. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at de fysiske rammer spiller en stor rolle for mange af forældrenes førstegangsendtryk, som de får ved bla. valghandlingerne, og når de tilfældigt passerer skolen.

”De fysiske rammer er også vigtige – at der er plads og rum til at udvikle de menneskelige ting” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Fysiske rammer er et voksent synspunkt. Min dreng ser ikke, at skolen er slidt” (Mand, tilvælger, skole, gr. 4)

”Jeg synes ikke, at de fysiske rammer er så vigtige. Det vigtige er, at der er personlige ressourcer blandt lærerne. De har mange vikarer nu, og det skaber en utryghed. Hvis der er tryghed, er de fysiske rammer ikke så vigtige. Det vigtigste er, at børnene er glade, og at læreren kan lide at være der” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Jeg kom til de værste fysiske forhold på den skole, jeg valgte, fordi fagligheden var vigtigere” (Mand, fravælger, skole, Gr. 3)

”Det er kedeligt, at fysiske rammer og organisatoriske rammer er i samme søjle. For organisatoriske rammer er vigtige for os, og det er de fysiske rammer ikke” (Mand, fravælger, skole, gr. 3)

Rene og pæne elevtoiletter

Rene og pæne elevtoiletter signalerer, at skolen fungerer, og at der tages hensyn til hygiejneforhold i almindelighed og barnet i særdeleshed. Dårlige elevtoiletter kan skabe utryghed blandt forældrene, fordi de er vidende om, at deres børn holder sig hele dagen, indtil de kommer hjem.

”Min datter har det godt på skolen, men hun går ikke på toilettet på skolen, så hun går og har ondt i maven, fordi hun holder sig hele dagen” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

*”Nogle børn har ikke lyst til at gå på toilettet, fordi de andre kan komme ind”
(Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)*

”Der skal være rene toiletter” (Kvinde, tilvælger, skole, dybdeinterview)

At skolen er afdelingsopdelt

Skaber tryghed for forældrene, fordi især de små børn er isoleret fra de større, som ifølge forældrene kan være lidt mere hårdføre over for de små børn.

”Store er tit efter de små. Det gælder også danske” (Mand, tilvælger, skole, dybdeinterview)

Følording

Følording blandt eleverne opleves som tryghedsskabende, fordi forældrene føler, at der er andre børn, som passer på og drager omsorg for deres eget barn. Enkelte pointerer, at følording allerede eksisterer på den enkelte skole, men at ordningen ikke altid bliver omsat til virkelighed.

”En følording. Det er en rigtig god idé” (Mand, fravælger, Børnehave, gr. 1)

”Følordingen lyder jo smukt. Mine børn har det, men ingen af mine børn ved hvem, de er føl for. På papiret ser det flot ud, men det er noget andet at omsætte det til virkelighed” (Mand, tilvælger, skole, gr. 4)

”Der var en tidlig følording på en Nørrebro skole for 20 år siden, det ville være en god ordning” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

Tidssvarende faglokaler og IT

Tidssvarende faglokaler og IT signalerer, at skolerne er moderne og følger med udviklingen. Enkelte af respondenterne mener dog, at det ikke er et afgørende punkt for oplevelsen af en god skole, fordi børnene uundgåeligt og allerede nu er ved at indordne sig til et IT-samfund.

”Jeg kunne godt tænke mig en IT-relateret skoleprofil, hvor der bliver satset på informationsteknologi allerede i en tidlig alder” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

Ordentlige mødefaciliteter for lærere og forældre

Punktet er ikke i fokus for forældrenes oplevelse af kvalitet. Dog pointerer enkelte at gode fysiske forhold på skolerne kan spille positivt ind på lærernes engagement i undervisningen samt mindske sygefravær blandt nogle af lærerne.

5.3.7. Profil

Der er jævn enighed om, at en speciel skoleprofil ikke er det vigtigste i valget af skole. Enkelte mener, at det ligefrem kan være med til at forvirre valget. De fleste ønsker ”lidt af det hele” og ser sig ude af stand til at vælge retning på deres børns vegne - i givet fald skal børnene selv kunne vælge på et senere tidspunkt i skoleforløbet. Flere af respondenterne giver udtryk for, at de er trygge ved folkeskolens værdigrundlag og hensigterne med det. For forældrene handler skolevalget mere om engagementet fra skolernes side, at de kan vise, at de laver noget samt at de er alsidige frem for at specialisere sig i forhold til en bestemt retning eller gren.

”Jeg kan ikke sige, om min seksårige datter er god til musik eller sport. Jeg ville foretrække at hun prøvede alle tingene, så hun senere kunne vælge en linie hun ville gå på. Så er det ikke er forældrene, der gør det for dem” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Tingene har i mit hjerte og i mit hoved en plads på hver sin måde. Jeg kan ikke vide, hvilke valg min datter ville træffe. Jeg ville aldrig sætte fokus på, at det skulle være vigtigt for mig. Jeg tror kun det vil gøre det endnu mere forvirrende” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Min søn elsker at synge og danse, men jeg synes det ville være synd for ham, hvis han ikke har noget sport, hvis han ikke kunne spille alt det fodbold, han gør” (Mand, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Jeg vil da være ked af, hvis der var en skole i Stornørrebro, der profilerede sig på at være international, mens en anden profilerede sig på IT. Det er ufatteligt mange valg og informationer. De her ting skulle gerne sprede sig ud over alle skolerne. (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Hvad nytter det at sende sin datter i en IT-skole, hvis jeg er interesseret i IT, men hun hellere vil være kunstner engang. Hvorfor sende tosprogede børn i skole og gøre dem tresprogede fra første klasse? Jeg tror mere at en profil skulle være rettet mod de større klasser” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Senere hen, når de er blevet noget ældre, kunne man måske lave en skoleprofil, men de skal have noget grundlæggende basal viden for at komme videre” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Jeg vil gerne have nogle skoler der er lidt åbne, hvor der både er respekt over for de humanistiske værdier, og sport og musik, så der ikke bliver en dømmende holdning over for andre skoler og andre fag” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”Generelt er jeg bange for, at hvis der puttes flere penge i noget, så er der noget andet, der forsvinder” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

Nogle af respondenterne giver dog eksempler på, at nogle skoler har særlige traditioner eller arrangementer, der kan gøre dem mere interessante, dog påpeges det, at skolernes værdigrundlag ikke udelukkende må hvile på en bestemt profil eller en bestemt retning. Blandt flere af disse respondenter fremhæves det, at en konkret profil vil kunne tiltrække flere engagerede og kompetente lærerkræfter, der brænder for at undervise inden for og realisere en bestemt profil.

”Nede på en af skolerne her i lokalområdet har de meget med genbrug. De har også en naturskole, de tager ud på, de har en grøn profil. Det synes jeg er positivt” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

Jeg ville vælge en skole med musik og kreativitet. Jeg er selv musiker, så det er nok derfor. Min søn er også glad for musik. Men jeg går selvfølgelig ud fra, at de også ville have sport og sprog. (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”For mig ville et værdigrundlag få mig til at overveje mit valg. Det skaber nysgerrighed, og så må jeg da lige over at snakke med skolen” (Kvinde, fravælger, børnehave, gr. 1)

”Jeg kunne godt forestille mig en omsorgsprofil – jeg ved godt, det er meget kvindeagtigt, men det kan man sgu gøre på mange områder” (Mand, tilvælger, børnehave, gr. 2)

”I dag ville jeg blive fanget af idrætsskolen, - det ville være en prioritering for mig. Jeg ville vælge skolen, hvis den havde sportsfaciliteter. Tryghed og kammerater kan man jo ikke garantere på forhånd. Det kan en pjece ikke garantere mig. Men hvis skolen profilerede sig på at være en idrætsskole, så ville det være et valg for mig. (Kvinde, tilvælger, børnehave, gr. 3)

”Problemet er bare, at man godt vil have lidt af det hele, men som jeg oplever folkeskolen i dag, så får man intet af noget. Hvis jeg skulle sikre mig, at mit barn får lidt af noget, så skulle man vælge en linje. Det skulle være musik og kreativitet. Hvis man vælger én ting, kan det tvinge skolen til at fokusere” (Kvinde, tilvælger, skole, gr. 4)

”Hvis jeg havde en fornemmelse af, at det ville ske og virkede overbevisende – så tror jeg, det ville tiltrække flere kompetente og engagerede lærere” (Kvinde, fravælger, gr. 3)

Bilag 1

Samtalemanual til gruppeinterview vedrørende

”Københavnermodellen for integration”

Københavns Kommune, 2005

Indledning (10. min.)

- Ved ankomst udfyldes selvudfyldelsesark af respondenterne
- Velkomst og formål. **INFO om processen så der ikke er uklarhed/utryghed blandt forældrene:**
”Den undersøgelse, som MEGAFON laver for Københavns kommune, består af 2 delundersøgelser. I den første del gennemfører MEGAFON 4 gruppesamtaler og 4 dybdeinterview med forældre til kommende og nuværende skolebørn i Københavns kommune. Anden del af undersøgelsen består af en større telefonundersøgelse m. 200 interview. Formålet med undersøgelsen i dag er, at I skal bidrage med jeres holdninger og meninger, som dels skal give politikerne og Københavns Kommune indsigt i jeres forventninger og holdninger til skoleområdet i Københavns kommune og dels skal ligge til grund for den efterfølgende telefonundersøgelse”
- Præsentation af gruppeleder og MEGAFON.
- Orientering om anonymitet og video.
- Gruppesamtalens varighed ca. 2 timer.
- Orientering om at det er en gruppesamtale - en videnopbygningsproces - og at deltagerne må diskutere med hinanden, være uenige og stille hinanden spørgsmål. Samtidig gøres der opmærksom på, at det er vigtigt at lytte for at alles mening kommer frem - og at det derfor forventes, at man giver plads til at lytte til hinanden. Desuden findes der ikke rigtige eller forkerte svar.
- Deltagerne får kaffe, te, vand og forfriskninger.

1. Præsentationsrunde (10. min)

I forhold til navn, alder, hvor de bor, hvilken børnehave/skole deres barn/børn er indskrevet i.

2. Indledning (10. min)

- Hvad er jeres generelle opfattelse af skolerne her i Københavns? Er det generelt jeres indtryk at de er gode eller dårlige? Hvorfor?
- Oplever I, at der er skoler som er forbundet med større eller mindre grad af tryghed, prestige og kvalitet? Hvorfor/Hvorfor ikk?
- Når man skal vælge skole til sit barn, hvad er det så valget står imellem? Hvorfor?

Selvudfyldelsesark: Respondenterne bedes udfylde et selvudfyldelsesark (se vedhæftede) inden diskussionen påbegyndes. Styrken herved er at respondenterne indledningsvis bliver opmærksomme på og bevidste omkring deres umiddelbare synspunkter og får dem til at argumentere for dem.

3. Begrundelser for til- og fravalg af skole (25. min.)

- Gennemgang af selvudfyldelsesark: Hvad har I skrevet på som gode ved den skole dit barn går på? Hvorfor? Hvad har I skrevet på som det dårlige ved skolen i jeres grunddistrikt – og hvor ved I det fra?
- Hvad gjorde helt konkret, at I besluttede jer for at vælge netop den skole I har valgt, at jeres barn/børn skulle gå på? Hvorfor?
- Var skolevalget en nem/svær beslutning? Hvorfor?
- Kan I prøve at beskrive den beslutningsproces I var igennem, da I skulle vælge skole for jeres barn? {Hvornår startede I med at tænke over det, hvilke overvejelser havde I, hvordan fik I informationer om skolen, talte I med nogen om fordele og ulemper ved den skole I har valgt til jeres barn/den lokale skole mv.}
- Hvornår i beslutningsprocessen spillede de forskellige elementer en rolle? {motiver og valgkriterier}.
- (Kun til børnehavebørn): Er der evt. noget I på nuværende tidspunkt er bekymrede for eller som I frygter ved jeres børns skole? Hvis ja: hvad og hvorfor? Hvordan vurderer I, at den frygt vil kunne gøres mindre? Har I konkrete forslag?
- (Kun til skolebørn): Var der nogle forhold som bekymrede jer eller som I frygtede ved jeres barns skole, inden han eller hun startede i skole? Hvis ja: Hvilke? Er der evt. nogle af de forhold I frygtede inden jeres barn startede i skole, som er blevet af- eller bekræftet efter jeres barn er startet i skole? Hvis ja: Hvilke og hvorfor?
- (Kun til fravælgere): Hvad er jeres generelle opfattelse af den skole som hører til jeres grunddistrikt? Er det generelt jeres indtryk at det er en god eller dårlig skole?

Hvorfor/Hvorfor ikke? Oplever I, at der er potentiale for udvikling på skolen?

Hvorfor/Hvorfor ikke?

- Hvilke forhold er/var afgørende for, at I ikke har indskrevet jeres barn/børn på den skole, der hører til jeres grunddistrikt? Hvorfor? Evt. Hvorfra ved I, at det forholder sig sådan? {Rygter, myter, reelle oplevelser mv.}
- Hvordan skulle skolen i jeres grunddistrikt være, for at I ville have overvejet at indskrive jeres barn på den skole? Hvorfor?
- (Kun til tilvælgere): Hvorfor har i ikke valgt en anden skole i jeres lokalområde?

4. Informationskilder (10 min.)

- Hvilke informationskilder gjorde I brug af, da I skulle i gang med at vælge skoler? (prioriteret) {Skolens og kommunens informationsmateriale, skolens hjemmeside, skolens "karakterer på nettet", artikler i landsdækkende aviser, avisartikler i lokalavisen, børnehavepædagogernes vurderinger, nabosnak, oplysningskampagner og indsatsen fra "Brug folkeskolen på Nørrebro" og "NOITARGETNI", skolebestyrelser mv.}
- Har I forslag til, hvordan de forskellige informationsmaterialer, kilder, kampagner mv. kan gøres endnu bedre med henblik på, at eksponere skolerne bedre i forældrenes bevidsthed?
- Besøgte I skolen inden skolevalg? Hvorfor/Hvorfor ikke? Hvis ja til besøg på skolen: Var det en god/dårlig oplevelse? Hvorfor/Hvorfor ikke? Kan I prøve at beskrive den oplevelse?
- Hvilken betydning har det haft for jeres valg af skole? Hvorfor?

Kun til fravælgere:

- Besøgte I den lokale skole inden skolevalg? Hvorfor/Hvorfor ikke? Hvis ja til besøg på skolen: Var det en god/dårlig oplevelse? Hvorfor/Hvorfor ikke? Kan I prøve at beskrive den oplevelse? (Også i forbindelse med valgafstemninger samt tandlægebesøg).
- Hvilken betydning har besøget haft for fravalget af skolen i jeres grunddistrikt? Hvorfor?

5. Specifikke forhold, der kan have betydning for skolevalg – elementer i beslutningsprocessen (35 min.)

(De nedenstående områder vil blive uddybet i større eller mindre omfang, alt afhængig af hvor meget de har været berørt i den indledende diskussion. Desuden vil rækkefølgen af temaer behandles i relation til flowet i diskussionen).

Udlevering af oversigt over skolestruktur (Idéramme for Københavnermodellen for integration– uden indhold (Se vedhæftede)

5.1. Skolens profil

- Hvad oplever I umiddelbart profilen er på de skoler I har valgt at jeres børn skal gå på? Hvordan kan I se/mærke, at det forholder sig sådan?
- Hvilket værdigrundlag og profil mener I umiddelbart passer til den skole I har valgt at indskrive jeres barn I? Hvorfor?
- Hvilken skoleprofil er mest interessant for jer?
- Hvilken profil vurderer I så ville være de mest attraktive på den skole I har valgt? Hvorfor?
- (Kun til fravælgere): Hvordan fornemmer I at profilen er på den skole, der tilhører jeres grunddistrikt? Har dette haft betydning for, at I har fravalgt netop den skole? Hvorfor/Hvorfor ikke?
- Ville en anden skoleprofil på den lokale skole have betydet, at I ville have overvejet at indskrive jeres barn på den skole? Hvorfor/Hvorfor ikke? Hvilket?

5.2. Tryghed og omsorg:

- Hvordan fornemmer I, at skolerne, som jeres børn er indskrevet på er til at give jeres børn tryghed og omsorg, når I ikke selv er tilstede? Hvorfor? Hvad giver jer helt specifikt denne fornemmelse?
- Har ”tryghedsperspektivet” haft indflydelse på jeres valg af skole? Hvis ja: Hvorfor?
- Er der iværksat særlige aktiviteter på jeres børns (kommende) skoler, som gør at I får en øget fornemmelse af, at jeres børn er i trygge og gode rammer i skolerne? Hvis ja: Hvilke? Er disse aktiviteter gode eller dårlige? Hvorfor? Hvilken betydning har de konkrete aktiviteter for jer? *(Skoler opdelt i små enheder, udvidet gårdvagsordning, lærerne modtager hver dag forældre og elever i klassen kl. 7.45-8.00, hjemmebesøg til alle skolebegyndere, forældrene ser skolen og taler med andre inden indskrivning)*
- Kunne I forestille jer andre tiltag og aktiviteter, der ville kunne gøre barnets hverdag i skolen bedre og (endnu) mere tryk? Hvis ja: Hvilke og hvorfor?

Kun til fravælgere:

- Fornemmer I at skolerne i jeres grunddistrikt overordnet er gode eller dårlige til at give børnene tryghed og omsorg? Hvorfor/hvorfor ikke? {Rygter, myter, reelle oplevelser}
- Hvis dårlige: Har dette haft betydning for jeres fravalg af netop den skole? Hvis ja: Hvorfor? Hvilke ændringer skulle der til på skolen i jeres grunddistrikt i forhold til at give barnet tryghed og omsorg, for at I ville have overvejet at indskrive jeres barn på den skole? Hvorfor?

5.3. Det faglige udbytte

- Hvordan oplever I generelt, at det faglige niveau er på den skole jeres barn er indskrevet på? Vurderer I umiddelbart, at det er godt/dårligt? Hvorfor?
- Hvilken betydning har oplevelsen af skolens faglige niveau haft for jeres valg af skole? Hvorfor?
- Hvordan kan det faglige niveau på børnenes skole ifølge jeres vurdering gøres (endnu) bedre? Hvad skal der til?
- (Kun til fravælgere): Fornemmer I at skolerne i jeres grunddistrikt har et højt eller lavt fagligt niveau? Hvorfor? Hvis lavt: Har dette haft betydning for jeres fravalg af netop den skole? Hvis ja: Hvordan?
- Hvilke ændringer/udviklingsinitiativer kunne I forestille jer, at der skulle til på skolen i jeres grunddistrikt for at højne det faglige niveau og gøre lærerne (endnu) mere kompetente og kvalificerede?

5.4. Kammeratskaber og netværk

- Har I tænkt børnenes mulighed for kammeratskaber ind i jeres overvejelser omkring skolevalg?
 - Hvis ja: Hvordan? Hvorfor?
 - Hvis ja: Hvilken betydning har det haft i forhold til jeres valg af skole?
- Hvilke ændringer/udviklingsinitiativer vurderer I, at der evt. skulle til på skolen i forhold til børnenes sociale liv, for at gøre den til et (endnu) bedre sted at være? Er der potentiale på de enkelte skoler i forhold til at skabe kammerater og sociale relationer? Hvorfor/hvorfor ikke?

Kun til fravælgere:

- Fornemmer I at skolerne i jeres grunddistrikt overordnet er gode eller dårlige til at tilgodese børnenes kammeratskaber og sociale netværk? Hvorfor/hvorfor ikke? *{Rygter, myter, reelle oplevelser}*
- Hvilke ændringer/udviklingsinitiativer skulle der evt. til på skolen i jeres grunddistrikt i forhold til at tilgodese børnenes sociale liv, for at gøre den til en god lokal folkeskole? Hvorfor?

5.5. Bygninger og faciliteter – inden- og udendørs

- Undersøgte I skolens inden- og udendørsrammer, inden i foretog skolevalg? Hvorfor/Hvorfor ikke?
- Hvordan oplever I generelt skolernes indendørsrammer? *{Er sikkerheden i orden, er indeklimaet tilfredsstillende mv. Hvordan er støjniveauet mv. Er der plads til også at være alene en gang imellem}* Hvad er godt/dårligt? Hvad kan evt. gøres bedre?
- Hvordan oplever I generelt skolernes udendørsrammer *{er der plads nok, er sikkerheden i orden, er der gode legepladser og grønne områder, kan der sættes mange forskellige aktiviteter i gang mv.}*? Hvad er godt/dårligt? Hvad kan evt. gøres bedre?
- (Kun til skolebørn): Hvad synes I generelt om de aktivitetsmuligheder, barnet tilbydes udendørs? *{legepladser, sportspladser, klatrestativer, sandkasser, grønne områder mv.}*? Hvad er godt/dårligt? Hvad kan evt. gøres bedre?
- Hvilken betydning har inden- og udendørsrammer haft for jeres skolevalg? Hvorfor?

Kun til fravælgere

- Undersøgte I hvordan inden- og udendørsrammerne er på skolen i jeres grunddistrikt inden skolevalg? Hvis nej: hvorfor ikke? Hvis ja: Har inden og udendørsrammerne på grunddistriktets skole haft betydning for, at I har fravalgt netop den skole? Hvorfor/Hvorfor ikke?
- Hvilke ændringer/udviklingsinitiativer skulle der evt. til på skolen i jeres grunddistrikt i forhold at forbedre inden- og udendørsrammerne? Hvorfor?

5.6. Kontakt og samarbejde mellem forældre og skolen

- Hvordan vurderer I, at kontakten og samarbejde mellem forældre og lærere er på de skoler som I har indskrevet jeres børn på – hvad forventer I? Hvorfor?

- Hvad vurderer I er væsentligt samarbejdet mellem jer selv og lærerne? Hvad er jeres forventninger? *{at forældrene føler sig tilstrækkelig informeret om barnets hverdag i skolen, at skolen/lærerne er opmærksomme og gode til at sætte ind over for evt. problemer, god information fra lærerne/skolen mv.??}*

Kun til skolebørn:

- Hvordan kan samarbejdet mellem forældre og skolen gøres (endnu) bedre? Hvorfor?

Kun til fravælgere

- Hvordan fornemmer I, at kontakten og samarbejdet mellem forældre og lærere er på skolerne i jeres grunddistrikt? Hvorfor? Har dette haft betydning for jeres fravalg af skole? Hvorfor/Hvorfor ikke?
- Hvilke ændringer/udviklingsinitiativer skulle der evt. til på skolen i jeres grunddistrikt i forhold at forbedre kontakten og samarbejdet mellem forældre og skole? Hvorfor?

(Probe): Er tanken om en magnetskole interessant?

6. Opsummering – Skoleområdet (20 min.)

- Udlevering af skoleoversigt – Idéramme for Københavnermodellen for integration - med indhold (Se vedhæftede): Hvad er jeres reaktioner på dette?
- Prioritering: Ud fra de forhold vi har talt om, hvilke enkeltfaktorer vurderer du kan gøre den lokale folkeskole (endnu) mere attraktiv? Hvorfor?
- Hvis Københavns Kommune skulle prøve at overbevise andre forældre om vigtigheden af, at børn vælger den skole der tilhører deres lokalområde, hvordan skulle de så gøre det? Hvilke råd ville I give til Københavns Kommune?
- Har I ellers nogen kommentarer?

Vi er færdige - Tak for interviewet – Udlevering af gavekort fra Københavns Kommune.

Dit barns skole

1. Hvad karakteriserer ifølge dig den skole du har valgt, at dit barn skal gå på – Beskriv mindst 3 gode og 3 dårlige forhold?

Gode forhold:

Dårlige forhold:

Fornavn: _____

Dit barns skole

1. Hvad karakteriserer ifølge dig den skole du har valgt, at dit barn skal gå på – Beskriv mindst 3 gode og 3 dårlige forhold?

Gode forhold:

Dårlige forhold:

2. Hvad karakteriserer ifølge dig den skole, der hører til i dit barns grunddistrikt – Beskriv mindst 3 gode og 3 dårlige forhold?

Gode forhold:

Dårlige forhold:

Fornavn: _____

Oversigt over skolestruktur – Idéramme for Københavnermodellen for integration - uden og med indhold:

Den lokale skoles profil og værdier		
Søjle 1: Tryghed	Søjle 2: Faglighed	Søjle 3: Kammerater og netværk
Skolens fysiske og organisatoriske rammer		

Den lokale skoles profil og værdier, f.eks.:

- Grøn og naturvidenskabelig
- Sport og sundhed
- International – sprog og kultur
- Musik og kreativitet

Søjle 1: Tryghed	Søjle 2: Faglighed	Søjle 3: Kammerater og netværk
<ul style="list-style-type: none">• Skolen er opdelt i små enheder• Udvidet gårdvagsordning• Lærerne modtager hver dag elever og forældre i klassen kl. 7:45-8:00• Hjemmebesøg til alle skolebegyndere• Konflikthåndtering: Kbh. kommune elevmægleruddannelse• Aftalte normer i lærergruppen vedr. indgreb overfor negativ elevadfærd• Samarbejde mellem skole og fritidsinstitution• Seperat skolegård/frikvarter til store og til små• "Føl-ordning" for de nye elever• Lærere særligt uddannede i problematikker omkring to-sprogede elever	<ul style="list-style-type: none">• Lærere underviser i fag, de er uddannede i• Lærerne er fagligt opdaterede via efteruddannelse• Lærerne har høje faglige forventninger – udvekslingsordninger med andre skoler• Holddannelser – også for de dygtigste elever• Lærerne anvender skolernes faglokaler• Skolen holder øje med elevernes faglige udvikling – evaluering af opnåede kompetencer, regelmæssig testning med tydelig tilbagemelding til elever og forældre• Skolen sætter ind overfor elever med faglige problemer – specialundervisning, sprogcenter, lektiecafé.	<ul style="list-style-type: none">• Gruppevis klasseplacering, f.eks. med udgangspunkt i kammeratskabsgrupper fra børnehaverne• Sproggrupper også for et-sprogede, danske børn• Klasselæreren har fokus på det sociale live udenfor skolen• Information til tosprogede forældre om betydningen af klasens sociale liv i fritidsordning og udenfor skoletid

Skolens fysiske og organisatoriske rammer

- Skolen fremtræder vel vedligeholdt med en indbydende og aktivitetsfremmende skolegård
- Pæne elevtoiletter
- Tidssvarende faglokaler og IT
- Ordentlige mødefaciliteter for lærere og forældre
- Skolen har en passende stor størrelse og er tydeligt afdelingsopdelt

Bilag 2

Børnehave – Københavns KOMMUNE- GENEREL INDLEDNING

Goddag, mit navn er _____ fra analysefirmaet MEGAFON. Vi er i øjeblikket i gang med at gennemføre en undersøgelse blandt forældre til børnehave- og skolebørn i Københavns kommune. Jeg vil gerne have lov til at tale med en person i husstanden, der enten er far eller mor til et barn der går i børnehave.

{Når den rigtige person kommer til telefonen gentages ovenstående (med mindre du allerede taler med vedkommende)}.

Jeg har fået dit telefonnummer fra Københavns kommune. Du er blevet tilfældigt udvalgt blandt forældre, der har barn i børnehave, der snart skal starte i skole. Må jeg stille dig nogle få spørgsmål? Det tager højst et par minutter. (Dine besvarelser vil indgå anonymt i undersøgelsen.)

Hvis tidspunktet ikke er passende:

Er der mulighed for, at jeg kan ringe igen på et senere tidspunkt?

Evt. Ja: Hvornår? _____

**Rekrutteringsskema – Gruppeint. – Københavnermodellen for integration -
Børnehave
Københavns Kommune - 2005**

Dato for kontakt _____ / _____ 2005. Kontakt foretaget af _____.

Navn _____ Stilling _____.

Adresse _____ Telefon: arb/priv/mob _____ / _____

Post nr. _____ By _____

1. Først og fremmest vil jeg lige sikre mig, at du bor i Brønshøj/på Nørrebro {Tjek i forhold til ringeliste}.

[1] Brønshøj

[2] Nørrebro

{6 respondenter rekrutteres fra Brønshøj og 8 respondenter rekrutteres fra Indre Nørrebro}

2. Hvilket skoledistrikt bor du i?

Indre Nørrebro:

[1] Sjællandsgades skole

[2] Stevnsgades skole

[3] Helligkors skole

[4] Blågårdskolen

Brønshøj:

[5] Tingbjerg skolen

[6] Voldparken skole

[7] Ved ikke {Krydstjek med ringeliste}

{2 resp. fra hvert skoledistrikt på Indre Nørrebro og 3 respondenter fra hvert skoledistrikt i Brønshøj i hver gruppe – Krydstjek med ringeliste}

3. Hvad er navnet på den børnehave, hvor dit/dine børn går?

Indre Nørrebro:

- [1] "marthahjemmet", Fritidshjem I
- [2] Allersgades Integrerede Inst.
- [3] Blågårds Sogns Intg. Inst.
- [4] Frihavns Sogns Menighedsbh. Ii
- [5] Gethsemane Sogns Integ. Inst.
- [6] Guldsmeden
- [7] Jordkloden
- [8] Kapelvejs Fritidscenter
- [9] Kbh. Komm. Integr. Børneinst.
- [10] Kbh.Komm.Fritidshjem Humlebien
- [11] Kernehuset
- [2] Linden
- [13] Mikkelpark
- [14] Murergården I
- [15] Nørretoppen
- [16] Prinsesse Thyras Børnehus
- [17] Rosalie
- [18] Ryvlang I
- [19] Sct. Johannesgårdens Bhv.
- [20] Skjold
- [21] Stenurten
- [22] Stockholmsgave Indre
- [23] Vartov
- [24] Vildrosen

Brønshøj:

- [25] Arken
- [26] Bystævneparken
- [27] Børnehaven Voldparken
- [28] Børnehuset Grostedet
- [29] Frithuset Kkfo/Korsager Skole
- [30] Husum Børnehave
- [31] Husum Menighedsbørnehave
- [32] Husumvold
- [33] K.K.I.I. Tingbjerg
- [34] Kollektivhusets Børnehave
- [35] Minibørnehaven
- [36] Muldager
- [37] Pakhuset
- [38] Regnbuen
- [39] Slottet
- [40] Tingbjerg Fritidscenter
- [41] Udfl.Bhv.Husum Fritidshjem
- [42] Ungdomsgårdens Børnehave
- [43] Vindsuset

[11] Anden børnehave (+by(del))_____;

[12] Ved ikke {Afbryd interviewet}

[13] Vil ikke oplyse {Afbryd interviewet}

{Jævn spredning på børnehaver. Krydstjek med ringeliste}

4. Hvad er navnet på den skole, hvor dit barn, der går i børnehave, er indskrevet?

Tilvælgere

Indre Nørrebro:

[1] Sjællandsgades skole

[2] Stevnsgades skole

[3] Helligkors skole

[4] Blågårdskolen

Brønshøj:

[5] Tingbjerg skolen

[6] Voldparken skole

Fravælgere

[7] Andre skoler_____

{Må ikke være én de 6 ovenstående skoler på Indre Nørrebro/Brønshøj – ellers tilvælger}

[8] Ved ikke {Afbryd interviewet}

[9] Vil ikke oplyse {Afbryd interviewet}

5. Har du til- eller fravalgt den skole, der hører til jeres skoledistrikt/lokalområde?

[1] Fravælger (grp. 1)

[2] Tilvælger (grp. 2)

[3] Ved ikke

{Krydstjek med ringeliste. Fravælgere: grp 1. Tilvælgere: grp. 2}

6. Hvorfor har du valgt, at dit barn skulle gå på lige netop den skole?

7. Noter respondentens køn.

[1] Kvinde;

[2] Mand;

{Jævn spredning}

8. Hvad er din højeste uddannelse?

- [1] Folkeskole; (til og med 10 klasse/real)
 - [2] Studentereksamen/HF/HH/HTX m.v.
 - [3] Erhvervsuddannelser (HG, EFG, mesterlære m.v.)
 - [4] Videregående uddannelse (2-4 års varighed)
 - [5] Universitetsuddannelse el. tilsvarende (min. 5 års varighed)
 - [6] Anden uddannelse
 - [7] Vil ikke oplyse
- {Jævn spredning}*

9. Hvad er din beskæftigelse?

- [1] _____;
 - [2] Vil ikke oplyse;
- {Jævn spredning}*

10. Må jeg spørge om din alder?

- [1] _____år;
- [2] Vil ikke oplyse;

11. Hvad er din civilstand?

- [1] Enlig uden børn
- [2] Enlig med børn
- [3] Samboende uden børn
- [4] Samboende med børn
- [5] Gift uden børn
- [6] Gift med børn
- [7] Vil ikke oplyse

Hvis respondenterne er egnede:

De spørgsmål vi har stillet dig er som sagt led i en undersøgelse, som MEGAFON gennemfører for Københavns kommune. Ud fra den samtale, vi lige har haft, kan jeg fortælle dig, at det lige præcis er sådan en som dig, vi gerne vil tale lidt nærmere med, om din og andre forældres oplevelse af det at have barn/børn, der snart skal starte i skole - hvorfor I har valgt den skole I har valgt, hvad det f.eks. har været for nogle forhold der har været vigtige for jer i jeres skolevalg og hvad I helt generelt forventer jer af skolestarten og skolen i det hele taget mv.

Jeg vil høre om du er interesseret i at deltage i en gruppesamtale. Det foregår sådan, at du og ca. 6-10 andre forældre deltager i en uformel rundbordsamtale, hvor der bl.a. diskuteres holdninger og forventninger til jeres børns kommende skoler, og hvilke ønsker og behov I har i relation hertil mv. De udsagn, som vi får fra dig og fra de andre i gruppen, skal bl.a. give borgerrepræsentationen og uddannelses- og ungdomsforvaltningen indsigt i, hvilke forhold der er vigtige for forældre i forbindelse med skolevalg samt hvilke forventninger og ønsker forældre har til deres børns skoler i Københavns kommune. Undersøgelsen gennemføres selvfølgelig med henblik på, at kunne udvikle og forbedre de politiske målsætninger for skoleområdet i Københavns Kommune. (Selvfølgelig kan man ikke forvente, at alle forslag og ideer til forbedringer bliver omsat i praksis, men der vil bestemt blive lyttet til jeres meninger)

Folk plejer at synes, at det er sjovt at deltage i gruppeinterview. (Hyggeligt, uformelt, interessant)

Gruppeinterviewet varer ca. 2 timer. Det kræver ingen andre forudsætninger, andet end at du har lyst til at være med. Der vil blive serveret forfriskninger undervejs, og som tak for din deltagelse vil du modtage et gavekort til MAGASIN fra Københavns Kommune på 200 kr.

Til sidst skal jeg oplyse, at gruppeinterviewet vil blive optaget på video, fordi det tager for lang tid at skrive alt ned undervejs. Det er kun til internt brug for MEGAFON, fordi vi i analysefasen har behov for at kunne opdatere, hvad der er blevet sagt i interviewene. Du vil være anonym med navns nævnelse. Båndene vil blive slettet senest et halvt år efter, at undersøgelsen er færdig.

12. Kunne du tænke dig at deltage i et gruppeinterview?

- [1] Ja – gruppeinterview - Børnehave fravælgere – torsdag d. 28. april 2005, kl. 17.00-19.00
- [2] Ja – gruppeinterview - Børnehave tilvælgere – torsdag d. 28. april 2005, kl. 19.30 -21.30
- [3] Nej – {rekrutter til dybdeinterview}

FRAVÆLGERE:

Gruppeinterviewet kommer til at foregå torsdag den 28. april 2005, kl. 17.00-19.00 på:

TILVÆLGERE:

Gruppeinterviewet kommer til at foregå torsdag den 28. april 2005, kl. 19.30 -21.30 på:

Hellig Kors skole
Skyttegade 1
2200 København N
Biblioteket

Hvis nej eller usikker på tidspunktet:

Undersøg det gerne og ring til MEGAFON tlf. 77 41 41 41. {Giv tidsrum hvor du er der, eller ring selv op igen}

{Hvis respondenterne ikke kan eller ønsker at deltage i gruppeinterview spørges til evt. deltagelse til triangulære dybdeinterview}

(OBS: I de triangulære dybdeinterview skal ca. ½ delen af respondenterne være rekrutteret ud fra adressen kombineret med udd., beskæftigelse og civilstand)

Så vil jeg høre om du er interesseret i at deltage i et dybdeinterview, gerne sammen med din ægtefælle/samlever, hvis han/hun har mulighed for det (Krydstjek om respondenterne har ægtefælle/samlever). Det foregår sådan, at du/I deltager i en samtale sammen med et andet ægtepar omkring jeres oplevelse af og holdninger til, hvad det har været for nogle forhold der har været vigtige for jer i jeres skolevalg og hvad i helt generelt forventer jer af skolestarten og skolen, som dit/jeres barn/børn skal starte på.

13. Kunne du tænke dig, at deltage i et dybdeinterview

[1] Ja – triangulært dybdeinterview - Børnehave fravælgere – mandag d. 25. april 2005, kl. 17.00-19.00

[2] Ja – triangulært dybdeinterview - Børnehave tilvælgere – mandag d. 25. april 2005, kl. 19.30 -21.30

[2] Nej – Så skal du have mange tak for hjælpen

Det kommer til at foregå på:

Hellig Kors skole
Skyttegade 1
2200 København N
Biblioteket

{Hvis respondenterne ikke kan eller kunne tænke sig at deltage i gruppeinterview eller triangulære dybdeinterview}

Tak for hjælpen – fortsat god dag. Vi skal på et senere tidspunkt gennemføre endnu en undersøgelse for Københavns Kommune på området, og derfor er det muligt at vi også vil ringe dig op i den forbindelse.

14. Har du andre børn, der går i skole?

[1] Ja {Gå til 14A}

[2] Nej

14A. Du skal være opmærksom på, at det kan være, at jeg eller en anden kollega ringer dig op igen i forbindelse med undersøgelse omkring børn der allerede er indskrevet i skole, men så oplys at du skal deltage i en gruppe omkring børnehalebørn. {Hver forældre må kun deltage i ét gruppeinterview}

DELTAGELSE:

{Hvis respondenterne kunne tænke sig at deltage i enten triangulære dybdeinterview eller gruppeinterview}

Tak for din interesse. For at jeg kan sende dig et bekræftende brev om tid og sted, skal jeg bede om din adresse. {Udfyld toppen af respondentskema}

Du skal have mange tak for hjælpen. Fortsat god aften/dag.

15. Dato; dag/måned: . _____ / _____ 2005

16. Interviewer: _____

Skole – Københavns KOMMUNE – Københavnermodellen for integration - GENEREL INDLEDNING

Goddag, mit navn er _____ fra analysefirmaet MEGAFON. Vi er i øjeblikket i gang med at gennemføre en brugerundersøgelse blandt forældre til børnehave- og skolebørn i Københavns kommune. Jeg vil gerne have lov til at tale med en person i husstanden, der enten er far eller mor til et barn der går i skole.

{Når den rigtige person kommer til telefonen gentages ovenstående (med mindre du allerede taler med vedkommende)}.

Jeg har fået dit telefonnummer fra Københavns kommune. Du er blevet tilfældigt udvalgt blandt forældre, der har barn i skole. Må jeg stille dig nogle få spørgsmål? Det tager højst et par minutter. (Dine besvarelser vil indgå anonymt i undersøgelsen.)

Hvis tidspunktet ikke er passende:

Er der mulighed for, at jeg kan ringe igen på et senere tidspunkt?

Evt. Ja: Hvornår? _____

**Rekrutteringsskema – Gruppeint. –Københavnmodellen for integration -
Skole
København Kommune - 2005**

Dato for kontakt _____ / _____ 2005. Kontakt foretaget af _____.

Navn _____ Stilling _____.

Adresse _____ Telefon: arb/priv/mob _____ / _____

Post nr. _____ By _____

1. Først og fremmest vil jeg lige sikre mig, at du bor i Brønshøj/på Nørrebro {Tjek i forhold til ringeliste}.

[1] Brønshøj

[2] Nørrebro

{6 respondenter fra Brønshøj og 8 respondenterne fra Nørrebro}

2. Hvilket skoledistrikt bor du i?

Indre Nørrebro:

[1] Sjællandsgades skole

[2] Stevnsgades skole

[3] Helligkors skole

[4] Blågårdskolen

Brønshøj:

[5] Tingbjerg skolen

[6] Voldparken skole

{2 resp. fra hvert skoledistrikt på Indre Nørrebro og 3 respondenter fra hvert skoledistrikt i Brønshøj i hver gruppe – Krydstjek med ringeliste}

3. Hvad er navnet på den skole, hvor dit barn/dine børn er indskrevet?

Tilvælgere

Indre Nørrebro:

[1] Sjællandsgades skole

[2] Stevnsgades skole

[3] Helligkors skole

[4] Blågårdskolen

Brønshøj:

[5] Tingbjerg skolen

[6] Voldparken skole

Fravælgere

[7] Andre skoler _____

{Må ikke være én de 6 ovenstående skoler på Indre Nørrebro/Brønshøj – ellers tilvælger}

[8] Ved ikke

[9] Vil ikke oplyse {Afbryd interviewet}

{Krydstjek med ringeliste}

4. Har du/I til- eller fravalgt den skole, der hører til jeres skoledistrikt?

- [1] Fravælger (grp. 1)
- [2] Tilvælger (grp. 2)
- [3] Ved ikke

{Krydstjek med ringeliste. Fravælgere: grp 1. Tilvælgere: grp. 2}

5. Hvorfor har du valgt, at dit barn skulle gå på lige netop den skole?

{Baggrundsspørgsmål}

6. Noter respondentens køn.

- [1] Kvinde;
- [2] Mand;

{Jævn spredning}

7. Hvad er din højeste uddannelse?

- [1] Folkeskole; (til og med 10 klasse/real)
- [2] Studentereksamen/HF/HH/HTX m.v.
- [3] Erhvervsuddannelser (HG, EFG, mesterlære m.v.)
- [4] Videregående uddannelse (2-4 års varighed)
- [5] Universitetsuddannelse el. tilsvarende (min. 5 års varighed)
- [6] Anden uddannelse
- [7] Vil ikke oplyse

{Jævn spredning}

8. Hvad er din beskæftigelse?

- [1] _____;
- [2] Vil ikke oplyse;

{Jævn spredning}

9. Må jeg spørge om din alder?

- [1] _____ år;
- [2] Vil ikke oplyse;

10. Hvad er din civilstand?

- [1] Enlig uden børn
- [2] Enlig med børn
- [3] Samboende uden børn
- [4] Samboende med børn
- [5] Gift uden børn
- [6] Gift med børn
- [7] Vil ikke svare

Hvis respondenterne er egnede:

De spørgsmål vi har stillet dig er som sagt led i en undersøgelse, som MEGAFON gennemfører for Københavns kommune. Ud fra den samtale, vi lige har haft, kan jeg fortælle dig, at det lige præcis er sådan en som dig, vi gerne vil tale lidt nærmere med, om din og andre forældres oplevelse af det at have barn i skole i Københavns kommune - hvorfor I har valgt den skole I har valgt, hvad det f.eks. har været for nogle forhold der har været vigtige for jer i jeres skolevalg og hvad I helt generelt forventer jer af skolen i det hele taget mv.

Jeg vil høre om du er interesseret i at deltage i en gruppesamtale. Det foregår sådan, at du og ca. 6-10 andre forældre deltager i en uformel rundbordsamtale, hvor der bl.a. diskuteres holdninger og forventninger til jeres børns skoler og hvilke ønsker og behov I har i relation hertil mv. De udsagn, som vi får fra dig og fra de andre i gruppen, skal bl.a. give borgerrepræsentationen og uddannelses- og ungdomsforvaltningen indsigt i, hvilke forhold der er vigtige for forældrene i forbindelse med skolevalg samt hvilke forventninger og ønsker forældrene har til deres børns skoler i Københavns kommune. Undersøgelsen gennemføres selvfølgelig med henblik på, at kunne udvikle og forbedre de politiske målsætninger for skoleområdet i Københavns Kommune.

(Selvfølgelig kan man ikke forvente, at alle forslag og ideer til forbedringer bliver omsat i praksis, men der vil bestemt blive lyttet til jeres meninger)

Folk plejer at synes, at det er sjovt at deltage i gruppeinterview. (Hyggeligt, uformelt, interessant)

Gruppeinterviewet varer ca. 2 timer. Det kræver ingen andre forudsætninger, andet end at du har lyst til at være med. Der vil blive serveret forfriskninger undervejs, og som tak for din deltagelse vil du modtage et gavekort til MAGASIN fra Københavns Kommune på 200 kr.

Til sidst skal jeg oplyse, at gruppeinterviewet vil blive optaget på video, fordi det tager for lang tid at skrive alt ned undervejs. Det er kun til internt brug for MEGAFON, fordi vi i analysefasen har behov for at kunne opdatere, hvad der er blevet sagt i interviewene. Du vil være anonym med navns nævnelse. Båndene vil blive slettet senest et halvt år efter, at undersøgelsen er færdig.

10. Kunne du tænke dig at deltage i et gruppeinterview?

[1] Ja – gruppeinterview – Skole fravælgere – mandag d. 2. maj 2005, kl. 17.00-19.00

[2] Ja – gruppeinterview - Skole tilvælgere – mandag d. 2. maj 2005, kl. 19.30 -21.30

[2] Nej – {rekrutter til dybdeinterview}

FRAVÆLGERE:

Gruppeinterviewet kommer til at foregå mandag den 2. maj 2005, kl. 17.00-19.00 på:

TILVÆLGERE:

Gruppeinterviewet kommer til at foregå mandag den 2. maj 2005, kl. 19.30 -21.30 på:

Hellig Kors skole

Skyttegade 1

2200 København N

Biblioteket

Hvis nej eller usikker på tidspunktet:

Undersøg det gerne og ring til MEGAFON tlf. 77 41 41 41. {Giv tidsrum hvor du er der, eller ring selv op igen}

{Hvis respondenterne ikke kan eller ønsker at deltage i gruppeinterview spørges til evt. deltagelse til triangulære dybdeinterview}

(OBS: I de triangulære dybdeinterview skal ca. ½ af respondenterne være rekrutteret ud fra adressen, kombineret med udd., beskæftigelse og civilstand)

Så vil jeg høre om du er interesseret i at deltage i et dybdeinterview, gerne sammen med din ægtefælle/samlever hvis han/hun har mulighed for det (Krydstjek om respondenterne har ægtefælle/samlever). Det foregår sådan, at du/I deltager i en samtale omkring jeres oplevelse af og holdninger til, hvad det har været for nogle forhold der har været vigtige for jer i jeres skolevalg og hvad i helt generelt forventer jer af skolen, som dit/jeres barn går på.

11. Kunne du/I tænke dig, at deltage i et interview

[1] Ja – triangulært dybdeinterview – Skole fravælgere – tirsdag d. 3. maj 2005, kl. 17.00-19.00

[2] Ja – triangulært dybdeinterview – Skole tilvælgere – tirsdag d. 3. maj 2005, kl. 19.30 -21.30

[2] Nej – Så skal du have mange tak for hjælpen

Det kommer til at foregå på:

Hellig Kors skole
Skyttegade 1
2200 København N
Biblioteket

{Hvis respondenterne ikke kan eller kunne tænke sig at deltage i gruppeinterview eller triangulære dybdeinterview}

Tak for hjælpen – fortsat god dag. Vi skal på et senere tidspunkt gennemføre endnu en undersøgelse for Københavns Kommune på området, og derfor er det muligt at vi også vil ringe dig op i den forbindelse.

12. Har du andre børn, der går i skole? Hvis Ja: Hvilken klasse og skole?

[1] Ja; Klasse _____, Skole _____ {Gå til 12A}

[2] Nej

12A. Du skal være opmærksom på, at det kan være, at jeg eller en anden kollega ringer dig op igen i forbindelse med undersøgelse omkring børn der går i skole, men så oplys at du skal deltage i en gruppe omkring børnehavsbørn. {Hver forældre må kun deltage i ét gruppeinterview}

DELTAGELSE:

{Hvis respondenterne kunne tænke sig at deltage i enten triangulære dybdeinterview eller gruppeinterview}

Tak for din interesse. For at jeg kan sende dig et bekræftende brev om tid og sted, skal jeg bede om din adresse. {Udfyld toppen af respondentskema}

Du skal have mange tak for hjælpen. Fortsat god aften/dag.

13. Dato; dag/måned: ._____ / _____ 2005

14. Interviewer: _____

Bilag 3

Børnehavebørn, fravælgere Gruppe- og dybdeinterview
Hellig Kors Skolen, 25. og 28. april 2005

Nr.	Køn	Alder	Postnr.	Uddannelse	Grundskoledistrikt	Skole
1	K	39	2200	Videregående	Stevnsgade	Jagtvejens
2	K	30	2200	Videregående	Helligkors	Kgl. Vejsenshus
3	M	43	2200	Videregående	Helligkors	Nørrebro Lillesk.
4	M	32	2200	Folkeskole	Stevnsgade	Havremarken
5	K	34	2200	Videregående	Sjællandsgade	Langelinie
6	K	39	2200	Videregående	Blågårds	Vibarhus
7	K	39	2700	Videregående	Tingbjerg	Korsager
8	K	45	2700	Erhvervsuddannet	Voldparken	Husum
9	M	37	2700	Erhvervsuddannelse	Voldparken	Brønshøj
10	K	37	2700	Gymnasial	Voldparken	Brønshøj

Børnehavebørn, tilvælgere Gruppe- og dybdeinterview
Hellig Kors Skolen, 25. og 28. april 2005

Nr.	Køn	Alder	Postnr.	Uddannelse	Grundskoledistrikt	Skole
1	M	42	2700	Erhvervsudd.	Voldparken	Voldparken
2	M	37	2200	Universitetsudd.	Sjællandsgade	Sjællandsgade
3	M	34	2200	Gymnasial	Blågårds	Blågårds
4	M	30	2200	Erhvervsudd.	Helligkors	Helligkors
5	K	44	2200	Videregående	Helligkors	Helligkors
6	M	39	2700	Universitetsudd.	Voldparken	Voldparken
7	M	31	2200	Erhvervsudd.	Sjællandsgade	Sjællandsgade
8	K	31	2200	Videregående	Sjællandsgade	Sjællandsgade

Rekrutterede, skolebørn, tilvælger og fravælgere

Skolebørn, fravælgere
 Hellig Kors Skolen, 2. og 3. maj 2005

Gruppe- og
 dybdeinterview

Nr.	Køn	Alder	Postnr.	Uddannelse	Grundskoledistrikt	Skole
1	M	46	2700	Gymnasiel	Voldparken	Brønshøj
2	K	44	2700	Videregående	Tingbjerg	Husum
3	M	34	2700	Videregående	Voldparken	Brønshøj
4	M	35	2700	Erhvervsuddannet	Voldparken	Korsager
5	M	43	2700	Erhvervsuddannet	Voldparken	Brønshøj
6	M	43	2200	Videregående	Blågårds	Bordings friskole
7	M	39	2200	Universitetsudd.	Helligkors	Jagtvejens
8	K	39	2200	Anden udd.	Sjællandsgade	Bording Friskole
9	K	32	2200	Gymnasiel	Stevnsgade	Østerbro Lilleskole N. Zahles Gymnasie
10	K	32	2200	Folkeskole	Helligkors	skole
11	K	26	2200	Folkeskole	Blågårds	Sankt Ansgars
12	K	42	2200	Universitetsudd.	Sjællandsgade	Nyboder

Skolebørn,
 Tilvælgere
 Hellig Kors Skolen, 2. og 3. maj 2005

Gruppe- og
 dybdeinterview

1	K	38	2700	Videregående	Voldparken	Voldparken
2	M	53	2700	Videregående	Voldparken	Voldparken
3	K	34	2700	Erhvervsudd.	Voldparken	Voldparken
4	K	41	2200	Videregående	Blågårds	Blågårds
5	M	46	2200	gymnasiel	Blågårds	Sjællandsgade
6	K	37	2200	Videregående	Helligkors	Blågårds
7	K	34	2200	Videregående	Stevnsgade	Sjællandsgade
8	M	33	2200	Universitetsudd.	Blågårds	Blågårds
9	K	45	2200	Videregående	Blågårds	Helligkors
10	K	33	2700	Videregående	Voldparken	Voldparken
11	M	30	2200	Universitetsudd.	Sjællandsgade	Sjællandsgade
12	K	38	2200	Erhvervsudd.	Blågårds	Blågårds
13	K	35	2700	Gymnasiel	Voldparken	Voldparken
14	M	39	2700	Folkeskole	Voldparken	Voldparken

Bilag 4

Den lokale skoles profil og værdier		
Søjle 1: Tryghed	Søjle 2: Faglighed	Søjle 3: Kammerater og netværk
Skolens fysiske og organisatoriske rammer		

Den lokale skoles profil og værdier, f.eks.:

- Grøn og naturvidenskabelig
- Sport og sundhed
- International – sprog og kultur
- Musik og kreativitet

Søjle 1: Tryghed

- Skolen er opdelt i små enheder
- Udvidet gårdvagsordning
- Lærerne modtager hver dag elever og forældre i klassen kl. 7:45-8:00
- Hjemmebesøg til alle skolebegyndere
- Konflikthåndtering: Kbh. kommune elevmægleruddannelse
- Aftalte normer i lærergruppen vedr. indgreb overfor negativ elevadfærd
- Samarbejde mellem skole og fritidsinstitution
- Separat skolegård/frikvarter til store og til små
- "Føl-ordning" for de nye elever
- Lærere særligt uddannede i problematikker omkring tosprogede elever

Søjle 2: Faglighed

- Lærere underviser i fag, de er uddannede i
- Lærerne er fagligt opdaterede via efteruddannelse
- Lærerne har høje faglige forventninger – udvekslingsordninger med andre skoler
- Holddannelser – også for de dygtigste elever
- Lærerne anvender skolernes faglokaler
- Skolen holder øje med elevernes faglige udvikling – evaluering af opnåede kompetencer, regelmæssig testning med tydelig tilbagemelding til elever og forældre
- Skolen sætter ind overfor elever med faglige problemer – specialundervisning, sprogcenter, lektiecafé.

Søjle 3: Kammerater og netværk

- Gruppevis klasseplacering, f.eks. med udgangspunkt i kammeratskabsgrupper fra børnehaverne
- Sproggrupper også for etsprogede, danske børn
- Klasselæreren har fokus på det sociale live udenfor skolen
- Information til tosprogede forældre om betydningen af klasens sociale liv i fritidsordning og udenfor skoletid

Skolens fysiske og organisatoriske rammer

- Skolen fremtræder vel vedligeholdt med en indbydende og aktivitetsfremmende skolegård
- Pæne elevtoiletter
- Tidssvarende faglokaler og IT
- Ordentlige mødefaciliteter for lærere og forældre
- Skolen har en passende stor størrelse og er tydeligt afdelingsopdelt

